

SZEKCIÓK

Alkalmazott pedagógia szekció.....	2
Ágazati fenntarthatóság szekció.....	13
Ergonómia és pszichológia szekció.....	19
Környezetmenedzsment szekció	27
Közgazdaságtan szekció.....	33
Marketing szekció	40
Menedzsment szekció.....	49
Minőség- és termelésmenedzsment szekció.....	58
Pénzügy-gazdaságpolitika szekció	71
Számvitel szekció	77
Szociológia, kommunikáció, filozófia szekció	84
Termékmenedzsment és termékélmény szekció	96
Testnevelés- és sporttudomány szekció	105
Üzleti jog szekció	111
Idegen nyelvi 1. szekció	121
Idegen nyelvi 2. szekció	129

Alkalmazott pedagógia szekció

2016.11.17. 08:30 Q épület A139 terem

Elnök: Dr. Sturcz Zoltán (Műszaki Pedagógia Tanszék)

Zero2Hero - az alternatív felzárkóztatás

Bakonyvári Dávid (Gépészeti modellezés mesterszak)

Konzulens: Dr. Szilágyi Brigitta (Geometria Tanszék)

A Műegyetemre felvételt nyert hallgatók matematikai képességei, előismeretei igen eltérőek, sokan közülük komoly hiányosságokkal küzdenek. A középiskolában megszerezett tudást tekintve egyes összetételű csoportok, ezen belül is a hiányzó alapok, jelentősen megnehezítik az egyetemi matematikaoktatást, számos problémát felvetve mind hallgatói, mind oktatói oldalról. Ily módon a hátrányokkal induló elsőéves esetét tekintve egy effajta lemaradás többlet jelenet az adott tantárgy nehezebb teljesítésénél, amin azt értjük, hogy adott ismeretanyag elsajátításához arányaiban több idő szükséges, mint a tantárgy ajánlott bemeneti szintjét jelentő tudással rendelkező évfolyamtársának. Ez a többletidő-ráfordítás ugyanakkor a többi szakmai ismeret megszerzését is nehezíti, gátolja. Kérdéses, hogy amennyiben a hallgató egyáltalán sikerrel veszi a kezdeti akadályokat és teljesíti a tantárgyat, úgy ilyen tudással milyen mértékben sajátítja majd el az új ismeretanyagot, valamint mennyire lesz képes a mélyebb összefüggések átlátására, a megszerzett tudást alkalmazásokban hasznosítani. Ebből adódóan a félévek során egymásra épülő, matematikai alapokat feltételező tárgyaknál ez egy halmozódó lemaradást eredményezhet, mely jelentősen kihat a hallgató tanulmányaira és szakmai fejlődésére. Amennyiben a szerencsésebb esetet szemléljük, s a vizsgált hallgatónk megfelelő tudással rendelkező tanulmányai kezdetén, akkor is a csoport egyes összetétele korlátozza az átadható ismeretanyagot, megfosztva a tehetségesebbeket vagy egyszerűen jobb alapokkal rendelkezőket egy magasabb szintű tudás megszerzésétől. Mindezt a helyzetet súlyosbítja, hogy a felsőoktatás jelenlegi keretei között kevésbé van mód differenciált oktatásra. Ezek a problémák a BME valamennyi karát érintik, így a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon folytatott számos képzésre is kihatnak.

A fentiekből egyenesen következik, hogy a matematikaoktatás, valamint erre építő tárgyak tanítása során mindkét oldal érdekelt a hallgatók felzárkóztatásában. Csak a stabil alapok birtokában érhetünk el tényleges sikert. Ugyanakkor a középiskolai oktatás hiányosságait pótolni jelentős kihívás, ennek első lépése a tudásszint felmérése. Ezt a célt szolgálja a nulladik matematika zárthelyi, mely után a tényleges felzárkóztatásra sor kerülhet. Mindez újabb gondot vet fel, hisz leszűkíthetjük a célzott felkészítő tananyagot a későbbi ismeretek szempontjából fontosabb részekre, de az egyes hallgatók igényei nagy eltéréseket mutatnak, más-más témakörökből van szükségük segítségre, így hagyományos módszerekkel, tanórai keretek között nehezen kivitelezhető egy eredményes szintrehozás. További problémát jelent a céltárgyakkal párhuzamosan folyó oktatás, mely a hallgatók folyamatosan növekvő terhelése mellett jellegéből adódóan legfeljebb a félév végére érheti el a kívánt hatást, ugyanakkor addigra a hallgató már nagy valószínűséggel elszenvedte a korábbi hiányos ismereteiből eredő hátrányokat. Láthatóan szükség van új, alternatív módszerek bevezetésére. Egy lehetséges megoldás a Zero2Hero.

A hangzatos név egy nyárvégi matematika felkészítőt takar, melyet a BME GTK 2016-ban felvett hallgatói számára hirdettünk meg, s melynek célja a fent említett problémák hatékony megoldása volt. Ezen kurzus módszereit és tapasztalatait dolgozom fel TDK munkámban.

Augmentált tanulási környezetek a természettudományos tantárgyak támogatására

Biró Kinga (Közoktatási vezető szak)

Konzulens: Dr. Molnár György (Műszaki Pedagógia Tanszék), Szalóki Tiborné (Műszaki Pedagógia Tanszék)

Dolgozatom célja egy mobil- és tablet alkalmazás megvalósítása, amely a kiterjesztett valóságon alapuló Pokemon Go 3D játékhoz hasonló működésű.

A fejlesztett program segítségével veszélyes, mérgező vagy extrém körülmények között zajló fizikai- kémiai kísérleteket nézhetnének végig a diákok saját okostelefonjukon, tanórák keretein belül, biztonságosan.

Vizsgálódásaim részeként osztályonként és szakmánként értékelem az oktatás infrastruktúrájával kapcsolatos hallgatói elégedettséget, majd egy másik kérdőíves felméréssel alátámasztom, hogy egy ilyen mobilalkalmazásra igény van a természettudományos tantárgyak oktatásában.

A digitális oktatás digitális eszközöket igényel. Miért ne használnánk ki, ha ott lapul a diákok zsebében?

SMART Long Learning – kísérlet egy okos tanulási környezet koncepciójának megalkotására az élethosszig tartó tanulás támogatásához

Bottyán László (Tanár – mérnöktanár szak)

Konzulens: Dr. Molnár György (Műszaki Pedagógia Tanszék)

SMART Long Learning

A tudásalapú társadalom számára kitűzött, hosszú távú cél az élethosszig tartó tanulás (Life Long Learning), amely központi szerepet tölt be a versenyképesség, a foglalkoztathatóság, a társadalmi befogadás, az aktív társadalmi szerep, és a személyes fejlődés fejlesztésének tekintetében.

Az okos (SMART) rendszer olyan technikai megoldások együttese, amelyek egymással együttműködve lehetővé teszik a különböző alrendszerek központi működését oly módon, hogy az egymással és az egyénnel hálózati kapcsolatban álló beágyazott elektronika, annak szoftvere, és az érzékelők (szenzorok) által gyűjtött adatok elemzésével döntéseket hozzon.

A dolgozat célja egy olyan innovatív, okos tanulási rendszer koncepció bemutatása, amely elősegíti a hatékonyabb, célzottabb, tervezettebb tanulási folyamatot az élethosszig tartó tanulás támogatása érdekében.

A SMART Long Learning egy komplex számítógépes rendszer, amely az egyén alapadatain túl képes érzékelni az egyén állapotváltozásait, környezetét, illetve a lehetőségeket úgy elemezni, hogy azok személyre szabott, folyamatos, és hatékony támogatást nyújtsanak az egyén számára élethosszig tartó tanulási céljainak eléréséhez.

A rendszer főbb jellemzői:

- Kontextusfüggő (Context-aware): a tanuló aktuális helyzetétől, környezetétől, feltételeitől függ, azaz figyelembe veszi a felhasználó valós körülményeit mérőeszközök segítségével
- Adaptív (Adaptive): gyorsan alkalmazkodik az egyén képességeihez, lehetőségeihez, valósidejű elemzéseket folytat és ennek alapján hoz döntéseket
- Személyre szabott (Personalized): az egyén személyes igényei, céljai, és lehetőségei alapján egyéni tanulási tervet készít

A rendszer főbb elemei:

1. Alapadatok modul (Basic information module): az egyén előképzettségének, életkorának, tapasztalatának, tudásszintjének felhasználásával felépíti az alapinformációkat
2. Tanulási cél modul (Learning objective module): az egyén mit szeretne elérni, vannak-e konkrét céljai, vagy hobbija, esetleg jövőre vonatkozó elképzelései
3. Egyéni teljesítőképesség modul (Learning performance module): figyelembe veszi, hogy az illető milyen ütemben tud tanulni, mennyi ideje van, milyen tanulási környezetet preferál
4. Érdeklődési kör modul (Interest detection module): összegyűjti azokat az adatokat, amelyek mentén kirajzolódik az egyén érdeklődési köre, mit szeret és mit nem, milyen vágyai vannak

5. Lehetőségek képzések modul (Learning possibilities module): bizonyos kritériumok mentén keres különböző tanulási lehetőségeket, legyen az iskolarendszerű, iskolarendszeren kívüli, közép-, vagy felsőfokú, tanfolyam, vagy csak szaktudást mélyítő ismeretanyag

6. Adatbázisok (Databases): az egyén adatai, a tanulási lehetőségek, útvonalak, stratégiák és az egyes modulok által összegyűjtött információk tárolására szolgál

7. Összerendelő motor (Inference engine): ez adja a rendszer „lelkét”, a motor bizonyos stratégiák mentén összerendeli a lehetséges kombinációkat, és eredményül tippeket, ötleteket, tanulási portfóliókat, sőt komplett „roadmap”-et ajánl fel az egyénnek

A rendszer az alábbi főbb szolgáltatásokat nyújtja:

- Személyre szabott visszajelzést, eligazítást ad az egyes lehetőségek közül, döntéstámogatást nyújt a rendszert használónak

- Interakciót folytat a használójával, javaslatokat, tippeket, terveket ad, és visszajelzést vár az egyes javaslatok elfogadásáról, vagy elvetéséről

- Valós idejű elemzéseket készít a frissen összegyűjtött adatok alapján, figyelembe veszi a visszajelzéseket, és a korábbi döntéseket

További fejlesztési lehetőségek:

- Munkaerő-piaci igényekkel való összerendelés

- Tanulási rendszerekkel történő integráció

- Nemzetközi tanulási lehetőségek

A Latin Növénynevek Oktatási Módszerei A Kertészeti Iskolák SNI és Az Átlagos Osztályaiban

Dombóváriné Barta Erzsébet Cecília (Mérnök-tanár mesterszak (3 féléves képzés))

Konzulens: Dr. Benedek András (Műszaki Pedagógia Tanszék)

Azért választottam dolgozatom témájaként a latin növény nevek tanulási módszereinek kutatását, mert botanikusként, gombászként, dendrológusként több ezer latin nevet kellett megtanulnom és felhasználnom az évek során, a tanulmányaimban és a munkámban egyaránt. Jelenleg a Magyar Gyula Kertészeti Szakképző Iskolában több évfolyamot tanítok növényismeretre és munkámban napi szintű probléma a diákjaim számára a latin nevek megtanítása.

Dolgozatomban célom volt bemutatni a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI), a hátrányos helyzetű gyerekek oktatásának, a múltbeli és a jelenlegi magyarországi irodalmi hátterét.

A növények rendszertani besorolása folyamatosan változott az idők során. Ismertettem a kettős nevezéktan kialakulását, a latin növénynevek jelentését és a helyesírási szabályait.

Felvázoltam a kertészeti, a gyakorlati szakoktatásban szerzett iskolai tapasztalataimat, rávilágítottam a tradicionális és az új oktatási módszerekre.

A munkámban felsoroltam a saját, és a kollégáim által a latin név sikeres elsajátításához alkalmazott különböző oktatási módszereket .

Ráműtöttem a különböző, a tanításban felmerülő nehézségekre és a lehetséges megoldásokra a tanulók motiválásában, a tanuláshoz való hozzáállásuk javításában. A családi háttérük megismerésével, a mindennapjaikban előforduló nehézségek megértésével próbáltam elnyerni bizalmukat és így bevonni őket a tanulásba.

Többszintű, részletes módszereket dolgoztam ki a latin nevek oktatására, melyeket az SNI és a normál osztályokban is sikeresen alkalmazhatok.

Kutatásokat végeztem memóriafogások, a mnemotechnika, a speciális szókérték használatainak és működési mechanizmusának kidolgozásához. A latin növénynevek könnyebben megjegyezhetővé válhatnak a hozzájuk társítható tréfás szókértékekkel, memóriakulcsokkal, az un. asszociációkkal.

A diákok növénytanulási szokásait saját készítésű tesztjeim eredményeinek feldolgozásával próbáltam megismerni.

Felmértem és összehasonlítottam a diákok latin név tanulási szokásait a középfokú szakiskolák átlagos és a speciális (SNI) osztályaiban, valamint az egyetemi évfolyamok között.

Interjúkat készítettem a speciális és az átlagos osztályokban, valamint az egyetemi évfolyamokban oktató kollégákkal. Elemzésemben rámutattam a mindennapi küzdelmeikre, erőfeszítéseikre, hogy megnyerjék diákjainkat a tanulásba.

Eredményeimet statisztikai ábrákkal mutattam be.

Az erőgépek tanításának módszerei a SNI (Sajátos Nevelési Igényű)-s szakközépiskolai tanulók számára

Kuris Árpád (Tanár – mérnök tanár mester szak)

Konzulens: Dr. Kata János (Műszaki Pedagógia Tanszék)

Sajátos Nevelési Igényű tanulóknak az erőgépek tantárgy oktatására használatos módszerek, és eszközök bemutatása. Jelentős arányban vannak az iskolánkban olyan tanulók, akik a pedagógiai szakszolgálat vizsgálata alapján Sajátos Nevelési Igényűek, Tanulási Magatartási Beilleszkedési zavarral küzdenek, részképesség zavarral élnek, (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) és Ők az értékelés eltérő módja (írásbeli, szóbeli) miatt a tantárgy jelen esetünkben az erőgépek oktatásában jelentős hátrányt szenvednek.

Az Ő oktatásukhoz felhasználható hatékony technikák, módszerek, bemutatása és alkalmazása, a két osztály összehasonlítása, a tapasztalatok összegyűjtése összegzése és a gyakorlati átvétele. A tanulók értékelése és összehasonlítása az oktatási módszerek alapján.

Versenyben a közösségért - Kísérlet a Komplex Instrukciós Program beillesztésére az építész szakmacsoportos szakképzésben

Ocztos István (Tanár-mérnök-tanár mesterszak)

Konzulens: Dr. Molnár György (Műszaki Pedagógia Tanszék), Dr. Szűts Zoltán (Kodolányi János Főiskola)

A Komplex Instrukciós Program egy olyan új típusú módszertani megközelítés, mely a kötelezően tanított és tanult szakmai kompetenciák mellett a közösségépítéshez is jelentősen hozzá kíván járulni. Kisebb közösségekbe helyezi el a tanuló egyént, képességeit és működését ezáltal teszi értelmezhetővé és értékké. Az oktatási környezetben a tanulók mindegyike aktívan részt vesz a tanórai munkákon, lehetőséget kap a megnyilvánulásra. A modell ezt a feladatok, csoportok, a csoportokban kiosztott szerepek rotációjával éri el. A tanulók különböző szerepkörökben mutatkozva adnak a feladatokra megoldásokat, alkalmanként cserélődő társakkal dolgoznak együtt. A dolgozat célja e módszer alkalmazásának kipróbálása középfokú oktatási rendszerben, építész szakmacsoportos szakképzés tantrágyainak keretében, mely a tanulói visszajelzésekre és egy empirikus vizsgálatra kívánja alapozni a hatékonyságát.

Végzős mérnökhallgatók víziói a karrierlehetőségekről

Raduka Renátó (Villamosmérnöki alapszak)

Konzulens: Dr. Kálmán Anikó (Műszaki Pedagógia Tanszék)

A kutatás elsődleges célja annak vizsgálata, hogy a végzett mérnökhallgatók kompetenciái megfelelnek-e a foglalkoztatási elvárásoknak.

Kutatást végzünk három európai országban (Nagy-Britanniában, Franciaországban és Magyarországon) a frissdiplomás mérnökhallgatók körében, foglalkoztathatóságukra koncentrálnak. Egy minőségi kutatási tanulmányt készítünk szakirodalom felhasználásával.

Megkérdezzük a végzett mérnökhallgatókat a vízióikról, az elhelyezkedési lehetőségeikről és a megszerzett képességeikről, majd megvizsgáljuk, hogy ezek megfelelnek-e a foglalkoztatók elvárásainak.

Kutatásunk során összegyűjtjük azokat az empirikus tapasztalatokat, amelyeket a cégek/munkáltatók elvárnak, a leendő frissdiplomás mérnökhallgatók szemszögéből nézve. Megvizsgáljuk, hogy milyen készségek, kompetenciák szükségesek ahhoz, hogy sikeres karriert építsenek fel.

Végül összehasonlítjuk a három ország jelenlegi tendenciát és feltérképezzük a fejlesztendő kompetenciákat.

A felmérésben alkalmazott kutatásmódszertan: leendő frissdiplomás mérnökhallgatókkal személyes interjút készítünk, strukturált kérdőívvel.

Célcsoport: leendő mérnökhallgatókat hasonlítunk össze olyan mérnökhallgatókkal, akik párhuzamosan menedzsment képzésben is részt vesznek.

Varázslatos matematika - Bemutató óra a matematika tantárgy tanításához általános iskola 4. osztályos tanulók számára

Szenkovits Bence (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Nagy Katalin (Műszaki Pedagógia Tanszék)

Ilyen címet általában egy matematika könyvnek szoktak adni remélve, hogy a gyermekek ezáltal jobban fognak érdeklődni e tudományág iránt, de sajnos a cím nem mindig azt a varázslatos világot mutatja be és hozza el nekik, mint amit reméltek. Ilyenkor főként a pedagóguson múlik, milyen érdekesen mutatja be a tantárgyat és milyen módszerekkel kelti fel a tanulók figyelmét, mivel a matematika nem mindenki által kedvelt, azt gondolom, hogy nagyon megosztó a diákok körében. Pedig rendkívül hasznos az élet minden területén. A felsőoktatásban a legtöbb egyetemen és főiskolán elvárják, hogy a hallgatók legalább készség szinten tudjanak számolni. Ezért a tantárgy megszerettetése és megértése létfontosságú lenne a fiatalok körében, és ha lehet minél hamarabb, mert a gimnáziumban/szakközépiskolában véleményem szerint már késő.

A témaválasztáskor több is felmerült bennem. Először is mi az oka annak, hogy a diákság jelentős része rosszul viszonyul a matematikához? Továbbá, van-e valamilyen módszer, amivel esetleg változtatni lehetne ezen a kapcsolaton? És végül, hogy a tanárok, hogy viszonyulnak az esetleges új módszerekhez/technikákhoz, melyekkel taníthatják, illetve megszerettethetik a matematikát?

Dolgozatom elején bemutatnám a releváns szakirodalmat, különös tekintettel az élménypedagógiára, mely napjainkban egyre nagyobb elismerést kap.

A célkitűzésem egyértelműen a tantárgy megszerettetése, hogy a diákokban ne legyen az a görcs és szorongás, amikor matematika órára kell menniük. Én ehhez egy olyan módszert választanék, amely eltér egy kicsit a megszokottól. Egy általam tartandó matematika órát szeretnék a dolgozat keretében bemutatni, általános iskola 4. osztályban, ahol különböző feladatokat oldunk meg bűvészmutatványokon keresztül. És a legvégén a tanulók is tanulnának egy egyszerűbb trükköt, amihez készítenék egy módszertani leírást és a trükkök elsajátításához szükséges leírást. Ezáltal egy kellemes vagy esetlegesen vicces emlékhez kötik a tantárgyat.

A tanulók körében empirikus kutatást szeretnék végezni, legalább két osztályban, illetve több pedagógussal is interjú megkérdezést végeznék.

Dolgozatom hipotézise az, hogy a bűvészet, a varázslat által könnyebben, izgalmasabban és érthetőbben magyarázható, gyakoroltatható a matematika tantárgy általános iskola 4. osztályban, illetve az, hogy a pedagógusoknak is új lehet az e fajta élmény és szívesen tanulnak új „trükköket”, amivel ők is érdekesebbé tehetik az óráikat.

Válságkezelés az építőipari szakképzésben

Vajda Blandina (Tanár-mérnök tanár mesterszak)

Konzulens: Dr. Molnár György (Műszaki Pedagógia Tanszék), Szalóki Tiborné (Műszaki Pedagógia Tanszék)

Válságkezelés az építőipari szakoktatásban – avagy hogy kerül az alma az asztalra?

Naponta és folyamatosan halljuk a hírekben, tapasztaljuk a gyakorlatban a munkaerőhiányt, ezen belül is az építőipari szakmák képviselőinek a hiányát.

A probléma nem mai keletű, az építőipar fokozatosan veszít az imázsából.

A gazdasági recessziók és fellendülések váltakozásától függetlenül mindig szükség lenne a minőségi szakmunkára, azonban az utánpótlás nem biztosított.

Európa szerte, sőt világszerte válságstábok jöttek és jönnek létre az építőipar és a szakoktatás területén arra, hogy hogyan lehet megoldani a kialakult helyzetet.

Egy jó szakma felér egy diplomával, terjed az új közmondás. A szakiskolákba bekerülő hátrányos helyzetű vagy gyenge képességű tanulók a tanárok legnagyobb igyekezte ellenére gyenge tudással kerülnek ki a munkaerőpiacra. Ugyanakkor a súlyos munkaerőhiányt olykor még képzetlenebb munkaerővel külföldről akarják pótolni. Felmerül a kérdés: munkaerő import vagy célszerű és ésszerű képzés?

Ha hosszútávon gondolkodunk, az utóbbit választjuk. Azonban még egy kérdést fel kell tenni, és meg is kell válaszolni: mindezt hogyan. TKD dolgozatomban a sokszor és több irányból boncolgatott szakképzési helyzetet elemzem és a válságból való kijutás lehetőségeit keresem.

Az egész társadalomra kiterjedő összefogásra van szükség, de elsősorban az elméleti oktatás és a gyakorlati képzés területén dolgozók feladata kiutat találni. A szakmákat szélesebb körben, diákok, szülők körében meg kell ismertetni. Igyekeznünk kell érdekessé tenni az oktatást, hogy az általános iskolában jobban tanuló gyerekek is inkább szakmát, szakmát tanító iskolát válasszanak gimnázium helyett. A szereplőket, az iskolát, a szakmai oktatást vonzóvá kell tenni.

Ehhez pedig szükség van képzett tanárookra, korszerű eszközökre, valamint magas szintű empátiára a gazdaság minden területéről.

Ágazati fenntarthatóság szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület A214 terem

Elnök: Dr. Zilahy Gyula (Környezetgazdaságtan Tanszék)

A SECAP tanulságai - merre vezet a városi energiagazdálkodás klímabarát útja?

Gonda-Nagy Melitta (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Pálvölgyi Tamás (Környezetgazdaságtan Tanszék)

Az Európai Bizottság 2015. október 15-én hozta létre az egységes, új célkitűzésekkel megerősített Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségét (angol nevén Covenant of Mayors - CoM), melynek keretein belül olyan nemzetközi összefogás valósul meg, melynek fő célja a városi üvegházhatású gázok kibocsátásának megelőzése és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás. Az összefogásban résztvevő települések vállalják, hogy a belépést követő 2 éven belül Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervet (SECAP) készítenek, amely 2015-től már az alkalmazkodással kapcsolatos törekvéseket is tartalmazza.

TDK dolgozatom középpontjában annak a kérdésnek a vizsgálata áll, hogy 7 külföldi és 2 hazai városra elkészült fenntartható energiagazdálkodási tervek eltéréseit és sajátosságait mi okozza, illetve hogyan jelennek meg a tervekben a Covenant of Mayors tartalmi elvárásai. Ehhez egy olyan 5 fő szempontból és összességében 50 értékelő kérdésből álló elemzési módszertant alakítottam ki, amelynek segítségével objektíven és számszerűen össze lehet hasonlítani több város SECAP-ját.

Vizsgálataim során elsősorban azokat a fő kritériumokat veszem figyelembe, amelyek a Szövetség szerint fontosak a sikeres Akcióterv elkészítéséhez, továbbá azt, hogy az adott település által meghatározott jövőkép megfelel-e a SMART célkitűzésnek. Célom egy olyan összehasonlítás elvégzése, amely eredményeképp láthatóvá válnak a különböző SECAP-ok erősségei és gyengeségei, illetve a fejlesztési lehetőségek. Arra a kutatási kérdésre keresek választ: vajon létezhet-e egy olyan módszer, aminek a segítségével az európai – illetve néhány Európán kívüli – városok egy, a gyakorlatban is egységesen alkalmazható Akciótervet dolgozhatnak ki, és vannak-e olyan városok, amelyek ennek már eleget tettek?

Az új vadászati törvény módosításainak vizsgálata

Horváth Anita (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Szabó Mariann (Környezetgazdaságtan Tanszék)

Az evolúció hajnalán az ember a természet része volt, így keményen meg kellett küzdenie az életben maradásért, amelynek nem csak a védekezés volt része, hanem a táplálékszerzés is. Napjainkra a vadászat sporttá, hobbivá és közösségi tevékenységgé alakult át, amely sokakban ellenszenvet generál. Pedig a vadászat a vadgazdálkodás része, amely a vadvilág és élőhelyének, az erdőnek, mezőnek védelme és megőrzése, valamint az egyensúly fenntartása, tehát egy közös társadalmi ügy, amelyre minden embert oktatni kell a fenntartható fejlődés jegyében.

Az értekezésem célja, hogy bemutassam a vadgazdálkodást érintő jogi szabályozás 2016-ban hatályos változásait, megvizsgálni a változtatások irányát, szükségességét, azok lehetséges hatásait. Elsősorban górcső alá veszem a hazai jogi szabályozást, elemzem a változásokat. Kutatásom eredményeként szeretném látni, hogy vajon a módosítások elősegítették-e a vadgazdálkodási struktúra elavultságából eredő problémák megoldását, és vajon lehetővé teszi a vadgazdálkodás számára a mezőgazdasági, a természetvédelmi és az erdőgazdálkodási társágazatokkal felmerülő végeláthatatlan konfliktusok eredményes megegyezésre jutását.

A kutatás során a témában fellelhető szakirodalmat használom, valamint kérdőíves és interjúk módszerekkel tárom fel az általam keresett kérdésekre a válaszokat. Mivel az új vadászati törvény a dolgozat megírásának időszakában csak részben került hatályba, gyakorlati megvalósításának pontos módszereit, eredményeit egyelőre nem láthatjuk. Ezért a legtöbb esetben szubjektív elgondolásokra, véleményekre támaszkodhatok, valamint a dolgozat lezárásának időpontjáig szerzett tapasztalatokra.

A dolgozatban felsorolt célok mellett szeretném megmutatni érintőlegesen a vadászat és vadgazdálkodás ökonómiai jelentőségét a jogszabályi elemzés és annak gyakorlati megvalósításának összefüggésben.

A MOL Bubi fejlesztési lehetőségeinek áttekintése funkcióanalízis segítségével

Józó Muriel (Regionális és környezeti gazdaságtan mesterszak)

Konzulens: Horváth György Ádám (Környezetgazdaságtan Tanszék), Dr. Meyer Dietmar (Közgazdaságtan Tanszék)

A közösségi kerékpár-rendszerek Európa nyugati felén már évek óta népszerűek, azonban Budapesten mindössze két éve jelent meg a közösségi közlekedés e fajtája. Bár a rendszert a felhasználók visszajelzései alapján fokozatosan fejlesztették, még mindig bőven van lehetőség és szükség a további fejlesztésekre. Mivel egy már kiépített rendszerről van szó, nehéz elvonatkoztatni az eddigi megoldásoktól, így a fejlesztési lehetőségek vizsgálata során egy olyan módszertan alkalmazására van szükség, mely feloldja ezt a problémát. Ilyen módszertan az értékelemzés, melynek lényege a funkcióanalízisben rejlik. Az értékelemzés során a terméket a funkcióanalízis (FAST) segítségével egyedi, absztrakt funkciókra bontjuk fel, melyekhez költségeket rendelünk. A funkciók elemzésével a költségek ismertetésében lehetőség van arra, hogy a vizsgált termék hatékonysága növekedjen, mivel felszínre kerülhetnek olyan költségek, melyek a termékkel szemben támasztott igények szempontjából közömbösek, és így megszüntethetőek. Lehetőség nyílik továbbá a terméket célirányosan fejleszteni. Az ilyen fejlesztést elősegíti, hogy a módszertan során a stakeholder-igényekből indulunk ki, melyeket kérdőívek és személyes interjúk segítségével mértem fel a MOL Bubit használók, az üzemeltetők (BKK, MOL) és a többi közlekedési szereplő esetén. Ezeket a különböző funkciókhoz társítjuk, majd a funkciók teljesülését értékeljük így segítve elő, hogy a valóban kritikus területekre fókuszálhassunk. A vizsgálatok alapján egyértelműen meg tudtuk határozni, hogy mely területeken szükséges mielőbbi beavatkozás a rendszer hatékonyságának növelése érdekében.

Szüksége van az átlag felhasználónak a mobiltelefonok megnövelt teljesítményére? - Fenntarthatósági szempontok a mikroelektronikai iparág kiemelt szegmensének fejlesztésében

Sasfi András (Gépészmérnöki alapszak)

Konzulens: Buzási Attila (Környezetgazdaságtan Tanszék)

Napjainkban a mikroelektronikai iparág, azon belül is a mobiltelefonok nagyon gyorsan fejlődnek. A készülékek piaca hatalmas. A fogyasztók gyakran a sok hasonló termék közül a műszaki adatok alapján választanak, ezért a gyártók egyre jobb hardware-rel rendelkező telefonokat forgalmaznak. Ekkora teljesítmény azonban sokszor kihasználatlan, és a felhasználói élmény alig nő régebbi, jelentősen rosszabb paraméterekkel rendelkező készülékekhez képest. A fogyasztók megvásárolják a csúcstechnológiával rendelkező mobiltelefonokat, és egy-két év múlva leselejtezik őket vagy azért, mert tönkremennek, vagy azért, mert elavultnak számítanak. A régi telefonok újrahasznosítása nem jellemző, kevesen válnak meg korábbi készüléküktől. Ezek a folyamatok talán kevésbé intenzíven, de a mikroelektronika többi ágán is jellemzőek. Ennek eredményeként a készülékekben használt különleges fémek gyors ütemben fogynak. Ha ez így folytatódik tovább, hamar elérkezik az idő, amikor a következő generáció már nem rendelkezik ezekkel az ásványkincsekkel, és a technológiai fejlődés megtorpan. A probléma elkerülése érdekében lehet helyettesítő anyagokat keresni, alkalmazni, illetve a régi készülékek újrahasznosítását ösztönözni, azonban a nyersanyag felhasználását mindenképpen mérsékelni érdemes. Jelen dolgozat célja megvizsgálni, hogy miként lehetne a mobiltelefonok teljesítményét, és anyagigényét csökkenteni a jelenlegi felhasználói élményt biztosítva. A minőségi elemzés kiegészítéseként a dolgozat során – az adatok elérhetőségének függvényében – az alkalmazott értékelési szempontrendszer mennyiségi információval való feltöltése is kiemelt célként jelenik meg.

A fotovillamos napenergia hasznosítás jövőbeli elterjedésének vizsgálata a hazai energiagazdaságban

Tóth Lajos Bálint (Regionális és környezeti gazdaságtan mesterszak)

Konzulens: Dr. Pálvölgyi Tamás (Környezetgazdaságtan Tanszék)

A dolgozat célja, a megújuló forrású villamos energiatermelés, hazai energiagazdaságra gyakorolt hatásainak vizsgálata és hatékony, rendszerfejlesztési javaslatok megfogalmazása, különös tekintettel a napenergia hasznosításra. A dolgozat három fő részből áll, melyek témái a következők:

- 1) A különböző szabályozási lehetőség bemutatása, a kereslet, illetve a kínálat oldali szabályozási módszerek bemutatása, előnyeiknek és hátrányaiknak ismertetése.
- 2) A napenergiát hasznosító háztartási méretű erőművek, valamint a naperőmű parkok jellemzőinek bemutatása, különös tekintettel azok költséghatékonyságára, az ellátásbiztonságra és a CO₂ megtakarításra. A jövőben várható Magyarországon termelt villamos energia kínálatának és a hazai kereslet alakulásának különböző forgatókönyvei esetén kialakuló viszonyok bemutatása.
- 3) A napenergia hasznosítás várható elterjedése a kereslet és kínálat egyes fent ismertetett forgatókönyvei esetén, az új METÁR rendszer tükrében.
- 4) Javaslattétel, a magyar villamos energia rendszerben szükségesé váló, költséghatékonyságot és ellátásbiztonságot javító szabályozó intézkedésekre és a napenergia hasznosítás gazdasági előnyeinek és hátrányainak ismertetése.

Ergonómia és pszichológia szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület A102 terem

Elnök: Dr. Izsó Lajos (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Inspiratív környezet a hatékonyságnövelés és monotonitáskerülés szolgálatában a munkahelyen

Balogh Blanka (Pszichológia mesterszak)

Konzulens: Dr. Kun Ágota (Ergonómia és Pszichológia Tanszék), Dr. Németh Edit
(Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

A dolgozat célja a munkavégzés hatékonyságát befolyásoló, pozitív és negatív hatású tényezők feltárása, különös tekintettel a monotonitást csökkentő, valamint elkerülő lehetőségek vizsgálatára személyes és környezeti szinten. Előbbihez sorolva a célok meghatározását, a mindfulness, a flow élményt, illetve az unalom redukálását, utóbbihoz a támogató környezetet, az innovatív ötleteket elősegítő irodai miliő kialakítását.

Személyes szint

Gyakorlatban alkalmazható technikák az elhivatottság, feladatban való elmélyülés elérése érdekében. Flow a mindennapi munkában, és annak pozitív következményei (fluktuációra és elégedettségre gyakorolt hatása, növekvő hatékonyság). Mindfulness és multitasking kérdése. A meghatározott célú munkafolyamatok hatása a munkavégzésre.

Környezeti szint

Miért éri meg a szervezetnek, hogy befektessen a munkakörnyezetbe? Munkatársi és vezetői környezet. Innovatív terek konkrét példákon keresztüli bemutatása.

Kutatási tervzet:

Fókuszcsoportos beszélgetésre alapozott kérdőíves vizsgálat során felmérni az elégedettséget az irodai terekkel kapcsolatban (támogató és semleges környezet), valamint a munkavégzés hatékonyságának személyi tényezőinek vizsgálata (célok, flow, mindfulness, unalom, monotonitás). Kreativitás és unalom, illetve célok és unalom kapcsolata.

Személygépkocsi ülés kényelmi szintjének összehasonlító értékelése objektív és szubjektív adatok alapján

**Ferenczi Gergely (Ipari terméktervező mérnöki mesterszak), Szabó Orsolya (Ipari
terméktervező mérnöki mesterszak)**

Konzulens: Varga András (Gép- és Terméktervezés Tanszék), Mischinger Gábor (Ergonómia
és Pszichológia Tanszék)

TDK dolgozatunk alapját a mesterképzés „Integrált Termékfejlesztés A” tantárgy keretein belül kapott féléves projektfeladat adta. A Magyar Toyo Seat cég megbízásából formatervek készítése volt a feladatunk, hogy megtervezzük a „Világ legkényelmesebb ülését”, ehhez segítségül kaptunk két, általuk legyártott ülést. TDK projektünkben ezzel a két üléssel dolgoztunk tovább a félév lezárta után, hogy tovább kutathassunk a témán belül.

Célunk az volt, hogy összefüggést keressünk a kényelmes ülés és a különböző, ülőlapon fellépő nyomásértékek között. Ezeket igyekeztünk szubjektív értékeléssel és nyomásmérő párnás méréssel összehasonlítani, majd a kapott adatokból levonni a következtetéseket. A két ülés vázszerkezetét tekintve alapvetően megegyezik, azonban az egyik szövet, míg a másik pedig bőr huzatot kapott árkatóriájának megfelelően, ezzel befolyásolva a használat közbeni kényelemérzetet is. A mérés lebonyolításához szükséges volt megterveznünk és megépítenünk egy mérőpadot, amelyre az üléseket felerősíthettük a kellő magasságban, valamint kiegészítettük ezt egy állítható távolságú pedál imitációval, hogy minél jobban szimulálhassuk az autóban történő valós használatot.

A mérés során nyomásmérő párnával nyomáseloszlást mértük különböző felhasználók esetén. A nyomásmérő párnát a Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központjától (MEREK) kaptuk kölcsön a tesztelés idejére. Folyamatosan feljegyeztük azokat a szubjektív észrevételeket, megjegyzéseket, amelyeket az adott személy érzékelt a teszt esetén. Különbséget tettünk a vezető és az utas ülőpozíciója között oly módon, hogy a lábak helyzetét vizsgáltuk mind a pedálon, mind a földre helyezve. A tesztelést követően az ülésekről egy értékelő lapot is kitöltöttek az alanyok, amely segítette ezeknek az érzéseknek a számszerűsítését. A mérés következtetéseinek levonásakor a nehézséget valójában az adta, hogy minden egyén más, így mindenki számára mást jelent a kényelmes ülés fogalma.

A projektünk során átfogó képet kaptunk számszerű adatokkal arról, hogy a felhasználók milyen véleménnyel vannak az adott ülésről, az üléspozícióról és az anyagok közötti különbségekről, és hogy ezt mennyire befolyásolja például a testsúly vagy a testmagasság. Összességében a legfontosabb az volt számunkra, hogy megtudjuk mikor lesz valaki számára kényelmes egy autóülés.

Tájékozódás vizsgálata mobil szemmozgáskövető eszköz segítségével

Eszes Regina (Ipari termék- és formatervezői alapszak), Krasznai Diána (Ipari termék- és formatervezői alapszak), Lőrinczy Laura (Ipari termék- és formatervezői alapszak)

Konzulens: Szabó Bálint (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

A dolgozat témája a kültéri, térképpel támogatott közlekedés tanulmányozása a Tobii Glasses szemmozgáskövető eszköz segítségével. A kutatás a helyszín ismerete szempontjából laikus és tapasztalt, illetve a nők és férfiak tájékozódása közötti szignifikáns eltéréseket vizsgálja, továbbá jövőbeli kimutatásokhoz adaptálható módszertant szolgáltat.

A kísérletsorozat elvégzéséhez 18-27 év közötti alanyokat kértünk fel, akiknek a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem területén kellett megtalálniuk egy kijelölt objektumot, miközben viselték a fixáció és szakkád típusú szemmozgások rögzítésére alkalmas szemüveget. A célpontig való eljutáshoz a résztvevők nem kérhettek segítséget a járókelőktől, csak a kiindulási helyen és a közlekedési szakaszon több ponton megtalálható térképre támaszkodhattak. Az útvonal megválasztásánál a fő szempontok voltak, hogy abban több elágazás is legyen a döntési folyamatok megfigyeléséhez, megtétele ne vegyen több időt igénybe, mint 15 perc, valamint a célállomást egyértelműen azonosítani lehessen. A kísérlet során bejárt útvonal egy erre szolgáló alkalmazás segítségével megjeleníthető, és hibázás szempontjából vizsgálható. Emellett mérhető a végrehajtási idő és a megtett távolság is, amely így egyénenként számszerűsíthető és összehasonlítható teljesítményadatokat eredményezett.

Az így kapott adatok és a kísérletek folyamán rögzített felvételek egységes rendszer mentén történő kódolása és elemzése lehetővé tette a tájékozódás vizsgálatát és a különböző csoportok közötti eltérések kvantitatív értelmezését.

Esettanulmány a hangos beszéd módszer hatásairól használhatósági problémák azonosítása során

Pekárik Júlia (Ipari termék- és formatervezői alapszak), Bogár Judit (Ipari termék- és formatervezői alapszak)

Konzulens: Dr. Lógó Emma (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Célunk a hangos beszéd módszer eredményességének felmérése PayPass szolgáltatással ellátott automaták használhatósági vizsgálata esetén. Ennek részeredményeként a kutatás feltárja a használati problémákat, összeállít egy hibalistát, mely segítségével a gép tovább fejleszthető.

A felhasználó alapú használhatósági felmérésekben a széles körben elterjedt technikák egyike a hangos gondolkodás. A módszer lényege, hogy a felhasználót megkérjük, hogy a tesztelés során kommentálja a cselekedeteit, illetve ossza meg a tesztel kapcsolatos gondolatait. A hangos gondolkodás elősegíti olyan rejtett problémák feltárását, melyet más módszerekkel nehézkes vagy nem lehetséges meghatározni. Ez egy általánosan elfogadott hipotézis, azonban aggodalmak merülnek fel a feladatmegoldási folyamatra való hatásaival kapcsolatban, a kialakult szakmai vélemény nem egyhangú. A helytelen körülmények okozta torzulások észrevételével korrigálhatók az eredmények, illetve ez lehetőséget nyújt a jövőbeli esettanulmányok fejlesztésére.

Kutatásunkat terepen, valós körülmények között végeztük el. A teszt során az egyidejű hangos gondolkodás módszer tradicionális („nem beavatkozó”) változatát alkalmaztuk. Néma kontrollcsoportot választottunk összehasonlítási alapként, annak érdekében, hogy az eredményként kapott különbségek jobban érzékelhetőek legyenek. Összesen több, mint 70 alanyról készült videofelvétel, melyek közül 62 érte el a kiértékelhető minőséget.

A kiértékelést először mi, a kutatás összeállítói és levezénylői végeztük, de annak érdekében, hogy egy objektív, torzításmentes eredményt kapjunk felkértünk egy független elemzői csoportot. A kiértékelés két fő területre fókuszált, a hangos beszéd módszer mennyire segítette elő a problémák feltárását a használhatósági vizsgálat során, illetve a kutatók általi kiértékelés milyen és mennyi torzítást okozott a független eredményekhez képest. A függő és független elemzés összesített hibalistáján megtalálhatók olyan tételek, melyeket csak az egyik csoport vett észre. Azonban mindkét kiértékelés alátámasztja a hangos gondolkodás használatának létjogosultságát, hiszen ezzel a módszerrel több súlyos hiba tárult fel, mint a kontroll csoportban alkalmazott néma módszer esetében.

Speciális felhasználóknak készült termékek kutatómódszertanának kihívásai

Suppán Anna (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Jókai Erika (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Dolgozatom alapjául szolgáló kutatásban a magyar kerekesszékes kosárlabda sport jelenlegi helyzetét vizsgálom. Célom, hogy megoldást találjak a sportág népszerűsítésére, illetve a MEYRA cég termékeire fókuszálva a felhasználói igények alapján a cég felé javaslatot tegyek a termékcsaládjuk kibővítésére.

Arra keresem a választ, hogy hogyan lehetne a sportágat népszerűsíteni, a felhasználók milyen székeket használnak a kerekesszékes kosárlabda sporthoz, mennyire elégedettek a saját székükkel, hány évig használják a széket, illetve hogy a székek között mekkora arányt képviselnek a MEYRA termékek. Továbbá fontos kérdés még, hogy az egyesületek miből finanszírozzák a székeket.

A vizsgált célcsoport főként az elsődleges felhasználók köre, azok a játékosok, akik versenyszerűen űzik ezt a sportot, illetve akik sportolásra használják a széket. Rajtuk kívül a vevői kört is felkeresem, akik lehetnek sportegyesületek, magánszemélyek, kórházak, illetve alapítványok.

Kutatásom során a felhasználók elégedettségét, illetve igényeit kérdőívben mérem fel, melyet online formátumban juttatok el a 4 kerekesszékes kosárlabda csapat játékosaihoz, illetve az egyesületi vezetőkhez. A kérdőívvel szembeni elvárásom, hogy felmérjem a felhasználók elégedettségét a székekkel kapcsolatban, ami eredményeképpen fejlesztési javaslatot dolgoznék ki arra vonatkozóan, hogy a játékosoknak milyen problémái vannak a jelenlegi székekkel, milyen jellemzőkön kellene változtatni.

Összesen 6 fővel készítek interjút, 1 fővel a Kosárlabda Szövetségben belül, 2 fővel a MEYRA-Ortopedia Kft. cégen belül, 2 fővel a játékosok közül, illetve az OORI egy munkatársával. Elvárásaim között szerepel, hogy választ kapjak a kutatási kérdésekre. A játékosoktól csak egy kimutatást kapok, hogy milyen termékeket használnak, és egyénileg hogy vélekednek a sportágról, de maga a szövetség, illetve a MEYRA cég tudja befolyásolni ezeket a megoldandó problémákat.

A kutatás elvégzése azt mutatta meg, hogy a speciális felhasználókat igen nehéz megszólítani. A játékosoknak kevesebb mint 50 %-a töltötte ki a kérdőívet, illetve az interjúkból is arra lehet következtetni, hogy sokkal nehezebb a kutatás elvégzése ezen rétegnél. Akik viszont segítenek, azok szívesen és precízen teszik ezt. Ezért 2 másik esettanulmánnyal hasonlítom össze a kutatás nehézségeit különböző módszertanok felhasználásával (kérdőív, fókuszcsoport).

A munkakörrel való elégedettség és a váltási szándék kapcsolata a karaktererőségek tükrében

Szabó Anett (Pszichológia mesterszak)

Konzulens: Dr. Kun Ágota (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Jelen kutatás célja feltárni a magyarországi aktív, már legalább két-három hónapja a jelenlegi munkakörükben dolgozók munkakörrel kapcsolatos elégedettségét és váltási szándékát a karaktererőségek figyelembe vételével. Korábbi kutatások már bizonyították, hogy a munkahelyen is kibontakoztatható karaktererőségek pozitív kapcsolatban állnak a munkahellyel való elégedettséggel. Továbbá a dolgozatban is bemutatásra kerülő szakirodalomban számtalan példát találunk arra, hogy a munkahelyi elégedettség csökkenése váltási szándékhoz, a munkahely elhagyásához vezethet. Hipotéziseim szerint a munkakörben használható karaktererőségek pozitívan korrelálnak a munkahelyi elégedettséggel, míg negatív korrelációban vannak a váltási szándékkal. A jelen kutatásban hólabda módszerrel, online kérdőívvel történt az adatok felvétele, melynek szerves részét képezte egy saját fejlesztésű 16 tételű munkakörrel való elégedettség kérdőív is. A kutatás eredményeit a fluktuáció és az ezáltal keletkezett kiadások csökkentésében is kamatoztathatják a pozitív pszichológiát és a karaktererőségek kibontakozását támogató munkahelyek.

A tetoválás, mint szolgáltatási folyamat élményszintű és ergonómiai vizsgálata

Tolnai Adrienn (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Takács Pálma Krisztina (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Tanulmányom témájaként a tetoválás, mint szolgáltatás folyamatának feldolgozását és ergonómiai vizsgálatát választottam. Választásom elsődleges oka, hogy ez a manapság népszerű és jól profitáló szolgáltatás igen kedvezőtlen ergonómiai körülményekkel társul, melyen az eszközök megfelelő fejlesztésével véleményem szerint sokat lehetne javítani.

Ennek a problémának a feltárásához egy három pilléren alapuló empirikus kutatást végzek, melyet dolgozatom során részletesen szeretnék kielemezni. Mindezek mellett bemutatom a szolgáltatást, elhelyezem a versenypiacon, feltérképezem az árképzési módszereit, valamint műszaki vonatkozásait is kidolgozom, ismertetem a folyamathoz szükséges eszközöket. Kutatásom három része a felhasználók kérdőívezéséből, a tetoválók interjúztatásából és egy CERA kockázatelemző vizsgálatból áll. Kutatásom helyszínéül egy egri tetováló szalont választottam, ahol lehetőségem van felvenni a szükséges adatokat, elvégezni a szükséges vizsgálatokat és közelebbről megismerni a teljes szolgáltatás folyamatát. Ezek feldolgozása után egy eredményösszegzésben szeretnék javaslatot adni a szolgáltatás ergonómiai színvonalának javítására.

Környezetmenedzsment szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület B104 terem

Elnök: Dr. Valkó László (Környezetgazdaságtan Tanszék)

Hulladékgazdálkodás egy orvosi műszereket gyártó cég működésében a „hulladékhiérarchia” modell tükrében

Gaál Júlia (Környezetmérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Kósi Kálmán (Környezetgazdaságtan Tanszék)

A dolgozat a szakirodalmi háttér összegzésén túl egy hematológiai és klinikai kémiai vérvizsgáló berendezéseket gyártó cégnél történő hulladékgazdálkodási folyamatokat vizsgálja és fejleszti a hulladékcsökkentés és a hulladék megelőzés szempontjából, felhasználva az aktuális minőségfejlesztő eszközöket. Az célkitűzés a késztermék előállítás során keletkező csomagolási és gyártási hulladékok szelektív gyűjtése, visszaforgatása és elszállítása, valamint a japán hibamentes gyártási filozófiát alapul véve, a keletkező alkatrész hulladékok minimalizálása volt, mind környezeti és pénzügyi megfontoláson alapulva. Ezt a környezetmenedzsmenttel és minőségfejlesztéssel szorosan összefonódó projektet az anyagáramlási modell köré építtem, majd kijelöltem a valós anyagmozgás tükrében az egyes lehetséges hulladékkeletkezési helyeket. A kezdeti nehézség az volt, hogy olyan minőségfejlesztő és hulladékcsökkentő tevékenységek legyenek a középpontba, melyek nem csak a pályázat szempontjából szükségesek, hanem amelyek ténylegesen pozitív hatással vannak a termelési minőségre és volumenre.. A gyártásközi hibák kiküszöbölése érdekében poka-yoke akciókkal keresztezett helyesbítő és megelőző tevékenységeket (CAPA) vezettem be. Ezekre az akciókra, részletesen bemutatott példákkal és gyakorlati megvalósításokkal találkozhatunk a dolgozatomban. A csomagolási és veszélyes hulladékok gyűjtése és tárolása kapcsán az erre a célra kijelölt helyekre gyűjtő konténereket helyeztem, majd vizuális segédletekkel illusztrálva minden dolgozó számára érthetővé tettem az egyes hulladékok fajtáját és elhelyezési helyét A dolgozatban hangsúlyos szerepet kapott a szállítási csomagolások visszaforgatása a beszállítók vagy a vevők felé. Ennek nem hulladék megelőzési indíttatása volt, hanem a szállítandó termékek állagmegőrzése és a pénzügyi háttér és jelentős szerepet kapott. A hulladék megelőzési és csökkentési projektem szorosan összefüggő, de mégis különböző megoldásai a mai napig jelentős szerepet játszanak a vállalati modellben.

Energiamenedzsment-rendszer a fenntarthatóság szolgálatában

Hoffmann Hajnalka (Környezetmérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Kósi Kálmán (Környezetgazdaságtan Tanszék)

Energiamenedzsment-rendszer a fenntarthatóság szolgálatában

A fenntarthatóság megjelenésének, fontosságának ismertetése. Fenntarthatóság jelentősége a gazdálkodó szervezetek működésében, ennek bemutatása nagyvállalat példáján, valamint a rendszerszemlélet alkalmazásának előnyei. A működtetett integrált rendszerek felépülése, fontossága és hatásai a vállalat életében.

Az energiamenedzsment (energiairányítási) rendszer bevezetése, működtetése általánosa és a választott vállalat példáján. A rendszerműködés üzleti és környezeti előnyei, a bevezetés és működés feladatai, folyamatai. A szervezet részletes bemutatása, a választott telephely ismertetése és az eddig elvégzett átalakítások és megtett lépések a „zöld vállalattá” válás megteremtése érdekében. A rendszerműködtetés eddigi és várható eredményei: költségek alakulásának elemzése, a környezeti kibocsátások (környezeti hatások) változásának értékelése.

A vállalati energiahatékonyság időbeni változásának vizsgálata, a teljesítményjavítást célzó célok megvalósításának értékelése, becslése. A szervezet környezeti helyzetének, valamint a környezetvédelem helyének és szerepének meghatározása, eredményesség vizsgálata egy választott elemzési módszer segítségével.

Fenntarthatósági célok megvalósításának lehetőségei egy gyógyszeripari vállalat példáján

Kiss-Dala Viktória (Környezetmérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Kósi Kálmán (Környezetgazdaságtan Tanszék), Bödös József (HUMAN BioPlazma Kft.)

Az utóbbi évtizedek során elsősorban a fejlett országokban egyre szigorodtak a környezetvédelmi jogszabályi előírások, emiatt és a társadalomra gyakorolt pozitív kép kialakítása céljából elsősorban a multinacionális vállalatok számára a környezetvédelmi teljesítmény kiemelt fontosságúvá vált. A fenntarthatósági célok megvalósításának eszközeként a független szervezetek által tanúsított irányítási rendszerek, köztük a környezetmenedzsment rendszerek bevezetése terjedt el. E rendszerek bevezetésének alapvető követelményeként megjelenik a felső vezetés elkötelezettsége a kitűzött célok megvalósításáért. A gyógyszeriparra ezentúl rendkívül szigorú iparági előírás rendszer, az ún. jó gyártási gyakorlat (GMP- Good Manufacturing Practice) vonatkozik. A vizsgált hazai vállalatnál eltöltött gyakorlat alatt lehetőség nyílt közreműködni a környezetmenedzsment rendszer bevezetéséhez szükséges elemek áttekintésében és előkészítésében. Az energiahatékonysággal kapcsolatos új nemzetközi szabvány és jogszabályi előírások hatására a vállalatnál megtörtént a komplex energiahatékonysági audit. A dolgozat fő célkitűzése az energiahatékonysági audit során kidolgozott intézkedési javaslatok vizsgálata és a vállalatnál szerzett tapasztalatok valamint a rendelkezésre álló adatok alapján saját javaslatok kidolgozása.

Korai fellélegeznünk?

Panyi Mátè (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Szekeres Diána (Üzleti Jog Tanszék)

Az elmúlt évszázadban számos iparág rohamos fejlődést mutatott. A fejlődés során a felhasznált berendezések energiaigénye rendkívüli ütemben megnőtt, melynek eredményeképp jött létre a mai értelemben vett energiaipar. Kezdetben a szennyezőanyag kibocsátásnak nem volt jelentős korlátja, mely a szennyező iparágak gyors terjedését eredményezte. A szén-dioxid, kén-oxidok és egyéb anyagok kibocsátása a tüzelőanyagfogyasztással együtt rohamosan nőtt. A kibocsájtott szennyező anyagok hatásai megjelentek a környezetben. Ide sorolható például a kén növénykárosító és savasesőképző hatása. A környezet védelmének érdekében különböző törvényeket, szerződéseket és egyezményeket kellett létrehozni. A szigorításoknak köszönhetően új technológiák alakultak ki a füstgáz tisztítására és a berendezések hatásfokának növelésére.

A kibocsátás csökkentésének érdekében fontos, hogy megismerjük a szennyező anyagok általános tulajdonságait, hatásait és ezek mennyiségét korlátozó jogi rendszert. A korlátozások az évek előrehaladtával szigorodnak. Ennek elsődleges oka a füstgáztisztító technológiák fejlődése. A további szigorítási javaslatok megtételéhez azonban elengedhetetlen a berendezések és korlátaik ismerete. A legkorszerűbb eszközök fejlesztése és alkalmazása rendkívül drága. Felmerül a kérdés, miszerint érdemes-e a további fejlesztés vagy az alternatív energiaforrásokban rejlik a megoldás? Vajon ezen források nem idézhetnek-e elő további problémákat ?

Energiairányítási rendszer kiépítésének folyamata egy multinacionális vállalatnál

Szedmák Krisztina (Környezetmérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Kósi Kálmán (Környezetgazdaságtan Tanszék)

A dolgozat témája az energairányítási rendszerek bevezetésének tapasztalatai alapján következtetések levonása az erőforrástakarékos gazdálkodás bizonyítására, ezáltal a fenntarthatósági célok megvalósításának elősegítésére.

Napjainkban a fenntarthatósági célok elérésében, ehhez kapcsolódóan az éghajlatváltozás alakulásának tekintetében egyre fontosabbá válik az energiahatékonyság. A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet által kidolgozott módszertan segítségével a gazdálkodó szervezetek energairányítási rendszert vezethetnek be, így az energiateljesítményük javítható, valamint csökkenthető az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása is.

Ennek szellemében a dolgozat célja, egy gazdálkodó szervezetnél az energairányítási rendszer bevezetésének vizsgálata, valamint integrálhatósága a többi, már meglévő rendszerrel. A munka arra a kérdésre keresi a választ, hogy egy meglévő, jól működő környezetmenedzsment rendszerrel rendelkező vállalatnak milyen plusz intézkedéseket kell tennie ahhoz, hogy az energiahatékonyság is kiemelkedő szerephez jusson.

Ugyan a környezetmenedzsment rendszer is foglalkozik az energiával, fő hangsúlyt mégsem kapott a vállalatnál, így indokoltá vált az energairányítási rendszer bevezetése, hiszen azt a követelmények és a piaci verseny megköveteli. A rendszer bevezetése és sikeres működtetése egy igen hosszú folyamat, ugyanis nem elegendő megtervezni, nélkülözhetetlen a felső vezetés és a munkatársak szemléletének formálása is. Nélkülük ugyanis nem sikerülhet egy hatékony rendszer bevezetése és fenntartása.

Közgazdaságtan szekció

2016.11.17. 08:30 Q épület A226 terem

Elnök: Dr. Petró Katalin (Közgazdaságtan Tanszék)

A Brexit hatása a magyar munkaerőpiacra a jelenleg létező két alternatív EU-kapcsolati modellen keresztül vizsgálva

Balogh Benjamin (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Meyer Dietmar (Közgazdaságtan Tanszék)

David Cameron előző kormányzasi ciklusa során megígérte, hogy ha a Konzervatívok pártja nyeri meg a választást 2015-ben szavazást fog indítani Nagy-Britannia EU-tagságának kérdéséről. E népszavazásra 2016. június 23-án került sor országszerte, melynek eredménye sokkolta a világ gazdaságát.

E tanulmány célja, hogy bemutassa milyen hatással van egy esetleges újratárgyalt Nagy-Britannia és az EU közötti kapcsolati modell a magyarországi munkaerőpiacra. Ehhez a tanulmány első részében bemutatásra kerül Nagy-Britannia gazdasági helyzete az EGK megalakulása előtt és a csatlakozás után. Majd a jelenleg létező alternatív utak leírása következik Nagy-Britannia számára egy megreformált Európai Unióban maradás esetén. Ezt a "két, jelenleg létező" modellen keresztüli vizsgálat követi. Ezen tényezők gyors alá vétele után a tanulmány fókuszában álló kérdés megválaszolása következik: Milyen hatással van a már említett három modellen keresztül megvizsgálva - pontosabban az új munkavállalási és bevándorlási szabályozások - az elmúlt években növekvő tendenciát mutató magyar kivándorlásra, letelepedésre a nyugati szigetországban, és milyen közvetett hatással van a reguláció a magyar munkaerőpiacra?

Az értékek változása

Képes Petronella (Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak)

Konzulens: Dr. Meyer Dietmar (Közgazdaságtan Tanszék)

A sajtóban megjelenő információ hatására egyre inkább az lehet az érzésünk, hogy növekvő számú terrorcselekménnyel kell számolnunk a mindennapjainkban, így az elmúlt időszakban történt események hatására dolgozatom témájaként a terrorizmust választottam.

Először a terrorizmus fogalmát ismertetem, ez adja majd a dolgozatom alapját, s bemutatom a terrorterrorcselekmények különböző típusait (az elkövetési módszer illetve a tevékenység mögötti motiváció szempontjából), múltbeli előfordulásukat és az események hatásait.

Manapság nagy problémát jelent az iszlám vallás szoros összekapcsolása a terrorcselekményekkel, így erre is kitérek majd a munkámban.

A dolgozatom fő részében célom egy olyan modell létrehozása, mely választ ad arra a kérdésre, hogy egy egyén milyen úton, fejlődési vonalon jut el a terrorcselekmény elkövetéséig.

Az egyén fejlődésénél figyelembe veszek személyes tulajdonságokat és környezeti változókat is, különös tekintettel a szociális normákra és a vallás jelentőségéről is áttekintést adok.

GDP, mint jóléti mutató?

László Evelin (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Hevér Boglárka (Közgazdaságtan Tanszék)

Dolgozatom a GDP kérdéskörét dolgozza fel. Sokszor beszélnek a televízióban arról, hogy egy adott negyedévben, félévben, vagy az előző években hogyan alakult egy ország GDP-je. Sokan, főleg a politikusok hangoztatják, ha kormányzásuk alatt nő a bruttó hazai termék, az együtt jár az ország jólétének növekedésével. De vajon a GDP tényleg kifejezi, hogy az emberek jobban vagy éppen rosszabbul élnek?

Dolgozatom elején kitértem a különböző gazdasági mutatók definiálására, majd bemutattam a GDP különböző számítási módjait, valamint annak összetevőit.

A KSH adatai alapján bemutattam, hogy hogyan alakult a GDP hazánkban. A 2016-os év első negyedévében jelentős csökkenés mutatkozott meg. Azonban az előző évi adatok mellett is fontos volt megnézni, hogy hogyan alakult a magyar vállalatok termelékenységére, valamint hogyan alakult a foglalkoztatottság hazánkban.

A GDP, mint jóléti mutató ellen már számos érv szól. Vegyünk példának egy gyárat, amely termelékenységével hozzájárul a GDP növekedéséhez, azonban a vele járó környezetszennyezés nem csökkenti annak értékét. Tehát a GDP számos olyan dolgot nem vesz figyelembe, ami csökkenti az emberek jólétét, de másrésről olyanokat sem, amelyek növelik azt. Erre példa az, ha valaki kevesebb időt akar dolgozni, hogy több szabadideje lehessen, amit a családjával tölthet. Ha kevesebbet dolgozik valaki, akkor az csökkenti a GDP értékét, azonban az egyén jóléte ezzel együtt nőhet. Dolgozatomban tehát külön kitértem a GDP hiányosságaira is.

Ma már számos alternatív gazdasági mutatóval találkozunk, amelyekkel a GDP-t próbálják kiegészíteni, vagy éppen helyettesíteni. Ilyen a Gazdasági Jólét Mércéje, a Nettó Gazdasági Jólét mutatója vagy a Fenntartható Gazdasági Jólét Indexe. Ezek mellett a dolgozatomban még több ilyen mutatót is kifejtettem.

Végezetül újra visszatértem Magyarországhoz, és megnéztem, hogy a különböző mutatók alapján, milyen az országban az emberek jóléte.

Fiskális-Monetáris játszmák

Németh Viktor (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Meyer Dietmar (Közgazdaságtan Tanszék)

A dolgozat a fiskális és monetáris politika kooperációját, stratégiáit és gazdasági döntéseik hatását mutatja be makroökonómiai és játékelméleti modellek segítségével. Az egymástól független intézmények saját költségeiket próbálják meg minimalizálni, amely viszont függ a másik fél döntésétől is. Zárt keynes-i gazdasággal, statikus modellel és teljes információs játékkal igyekszünk megoldást találni e játszma egyensúlyára. Vajon összetársadalmilag is hasznosabb-e a két szereplő függetlensége? Kinek hasznos egyikük esetleges dominanciája?

Továbbá fő szerepet kap az állami keresletpolitika és a pénzpolitika találkozása. Mit célszerű tenni a racionális döntéshozónak? Milyen stratégiát kövessen? Járhat mindenki jól?

Mind ezekre adunk választ a tanulmány során. Természetesen célunk a játszma reális, életszerű közgazdaságtani modellezése, számszerű prezentálása.

A tanulmányban előforduló összefüggéséhez, feltételezésekhez az általános keynes-i közgazdaságtant, a folyamatábrákat és a játékelméletet hívjuk segítségül, így egy átfogó, összetett képet kaphatunk a modell működéséről.

A magyar mobil távközlési piac elemzése

Rácz Tamás (Közgazdasági elemző mesterszak)

Konzulens: Bánhidi Zoltán (Közgazdaságtan Tanszék)

A magyar mobil távközlési piac mintegy 25 éves múltat tekint vissza. Mára egy lényegében stabilnak mondható, hatóságilag erősen szabályozott oligopol piacszerkezet alakult ki. A viszonylag rövid múltat visszatekintő mobilpiac további érdekességét az értékesített szolgáltatás hálózati tulajdonsága adja. Ezt az úgynevezett hálózati externáliát a mobil szolgáltatás iránti speciális függő kereslet okozza, amely során az egyének fogyasztásból származó hasznossága függ a termék vagy szolgáltatást a fogyasztók számától.

A dolgozatomban az elmúlt évek rendelkezésre álló idősoros adataiból vizsgálom a piac szerkezeti tulajdonságait. Ehhez a témában hagyományosan alkalmazott mutatószámok mellett különböző sztochasztikus modelleken alapuló elemzéseket is végzek. Ezen modellek alkalmazásával némiképpen ki lehet lépni a hagyományos megközelítések statikus megközelítéséből, és akár a jövőre vonatkozó előrejelzések is készíthetők. A dolgozatban kísérletet teszek a modellek predikciós erejének elemzésére is a vizsgált piacon.

Kultúra és/vagy gazdaság?

Trombitás Titánia (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Meyer Dietmar (Közgazdaságtan Tanszék)

A globalizációval jelentősen átalakult a kultúra szerepe és megjelenése a világban. A nemzetközi áramlás maga után vonta a kultúra exportját és egy sajátos tömegkultúra kialakulását, melynek hátránya a sablonosodás, a gyakran és élesen váltakozó trendek és az identitásvesztés. Ezzel egy időben a kulturális és kreatív jellegű ágazatok napjainkban egyre inkább előtérbe kerülnek, gazdaságban betöltött szerepük jelentős. 2015-ben egy tanulmány első alkalommal számszerűsítette, a kulturális és kreatív jellegű ágazatok (CCI) hozzájárulását a globális gazdasághoz és a foglalkoztatottsághoz. Világszerte a CCI-k 2,250 milliárd \$US bevételt generálnak és 29,5 millió munkahelyet teremtenek.

A fenti adatokon kívül megállapítható, hogy kulturális javak fogyasztása hozzájárul az egyéni kulturális tőke növekedéséhez, melynek igen nagy szerepe van a kreativitásban és az innovációban is, ennél fogva napjaink labilis világában a versenyképesség egyik releváns eszköze.

Gazdaság és kultúra szoros kapcsolata nem vitatható, a társadalom két eltérő, ámde azonos jelentőségű, egymást kölcsönösen befolyásoló szférája. Ezzel a témakörrel foglalkozik a viszonylag új interdiszciplináris tudomány területnek számító kultúra-gazdaságtan. Amennyiben a közgazdaságtan imperializmusát vesszük alapul, megfogalmazódik egy fontos kérdés. Érvényesek e, a piaci mechanizmusok és közgazdaságtani dogmák olyan tudományterületeken, melyeket nem (csak) gazdasági jellegű társadalmi jelenségek jellemeznek?

TDK dolgozatomban a kultúra és gazdaság kapcsolatán túl azt vizsgálom, hogy melyek azok a pontok, melyek még magyarázatra szorulnak ebben a tekintetben. Különös figyelemmel kezelem a kulturális és hagyományos értelemben vett javak közötti különbségeket és átfedéseket. Céloom a fentiekén kívül megmutatni, hogy mely jellemzők teszik egyedivé azokat a kulturális javakat, melyek a jelentős hatással voltak a történelemre, a társadalomra, így a gazdaságra.

Marketing szekció

2016.11.17. 08:30 Q épület A404 terem

Elnök: Dr. Neumann-Bódi Edit

”Az egészségügy nem a kórházban kezdődik.” A marketing szerepe a prevenciós magatartás ösztönzésében.

Dóra Tímea Beatrice (Vezetés és szervezés mesterszak)

Konzulens: Dr. Petruska Ildikó (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Napjainkban az egészségügyön belüli eszközrendszer fejlettsége és a gyógyítás-megelőzés működési metódusainak komplexitása eljutott arra a szintre, hogy sok, akár halálos betegség megelőzhető, illetve kellő időben felismerve gyógyítható, vagy tünetei mérsékelt szintre redukálhatóak megfelelő kezelés alkalmazásával. Az emberek primer prevenciós tájékoztatása, az egészségtudatosság növelése, illetve a szekunder prevenciós szűrések fontosságának hangsúlyozása kiemelt szerepet kap, hiszen ezeken az utakon keresztül tudatosítható ”még időben” az egészségmegőrzés fontossága. Sajnos a prevenciós tevékenységekről sokan nem tudnak, vagy nem tulajdonítanak nekik jelentőséget, s nem kerülnek kezelés alá olyan betegségek, életmódbeli defektusok, amelyek megfelelő időben detektálva gyógyíthatóak lettek volna.

A dolgozat célja bemutatni, hogyan viszonyulnak a hazai egészségügy ”fogyasztói” a prevenciós tevékenységhez, szűréseken való részvételhez. Ráirányítja a figyelmet e kérdés fontosságára, és javaslatokat mutat be olyan marketingeszközök alkalmazására az egészségügyben, amelyekkel elérhető a korcsoportonkénti egészségtudatosság növelése, a szűréseken való gyakoribb részvétel.

Az elemzés szekunder és primer kutatásra épül. A szekunder kutatás eredményei alapján bemutatásra kerül a hazai prevenció területe, kitérve arra, hogy milyen tájékozási lehetőségek, megelőzési tevékenységek, szűrések érhetőek el hazánkban az egészségügy ”fogyasztói” számára. Primer kvalitatív kutatásként, a dolgozat mélyinterjúk alapján vázolja a prevenció, és az azt felmérő területen dolgozó szakértők álláspontját és tapasztalatait a témával kapcsolatosan. Kvantitatív kutatásként egy online, hólabda módszer alapján lefuttatott kérdőív eredményeit tartalmazza, amellyel a célpopuláció egészségtudatosságának általános képét igyekszik felvázolni. Bemutatja mely korcsoportok, hogyan viszonyulnak az egészségüghöz, jelenlegi életszakaszukban mennyire fontos szerepet tölt be az, hogy kellően odafigyeljenek épségükre, egészségükre.

A dolgozat végén javaslatok születnek a korábban is felvázolt prevenciós tevékenységek marketing szempontból való népszerűsítésére, szerepének nyomatékosítására. Ezen marketing eszközök segíthetnek tudatosítani az emberekben, hogy az egészségügy középpontjában maga a páciens áll, akinek potenciális közreműködésével, és az egészségügy fejlettsége és eszközei által, egy megfelelően működő prevenciós kapcsolat alakulhat a ”fogyasztók” és az egészséges életmód között.

Online marketing eszközök a kézműves sörök versenyében

Ficzere Balázs Zsolt (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Kovács István (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Kutatásom a napjainkban egyre szélesebb körben alkalmazott online marketing eszközök vizsgálatáról és gyakorlati alkalmazásáról szól. A 2000-es évektől kezdődően jelentős áttörést értek el a digitális marketingben, kezdve a piackutatásokkal, az e-mail marketingen keresztül a közösségi oldalakon át. Másfél évtized alatt ez a szegmens jelentős fejlődésen ment keresztül, és lassanként kezdi kiszorítani a hagyományos eszközöket a stratégiákból.

Dolgozatomban először tehát definiálom a fontosabb tényezőket, amelyek az online marketing eszközök elterjedéséhez vezettek, majd ezek gyakorlati alkalmazását vizsgálom a kis- és középvállalkozásoknál. Elemzem a telekommunikációs piac, a digitális társadalom fejlettségét Magyarországon, majd pedig megvizsgálom az online marketing eszközök elterjedtségét, hatékonyságát. Definiálom, milyen eszközök állnak a KKV-k rendelkezésére ahhoz, hogy marketing stratégiájukat egy magasabb szintre emelhessék. A főbb eszközök, amelyeket figyelembe veszek a keresőoptimalizálás, a közösségi oldalakon keresztüli marketing, a tartalommarketing, az e-mail marketing és a mobil eszközökön keresztüli marketing.

Az eszközök gyakorlati alkalmazhatóságához egy kézműves söröket forgalmazó kisvállalat online marketing stratégiáját elemzem. A kiválasztott cég A kézműves Seres, egy startup vállalkozás, amely különleges sörök forgalmazásával foglalkozik miskolci üzletében.

A vállalkozás környezetének megismeréséhez elemzem a magyar sörök és kézműves sörök iparágát, hogy felmérjem az adott értékesítési lehetőségeket és a kézműves sörök piaci részesedését. Mélyinterjúk segítségével megvizsgálom, hogy jelenleg milyen online stratégiát alkalmaznak, majd pedig kérdőívvezéssel felmérem a mostani fogyasztói szokásokat az iparágban.

Ezek után megvizsgálom, hogy a marketing stratégia és a bevételek között milyen kapcsolat áll fenn, valamint javaslatot teszek az online marketing általi fogyasztói bázis és ez által bevétel növelésére. A dolgozat végén összefoglalom kutatási eredményeimet és megvizsgálom, hogy a kutatás elején felállított hipotéziseim helytállóak-e.

"Függöny fel!" A Budapesti Operettszínház sikertörténete

Lancz Esztella (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Petruska Ildikó (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A mai fogyasztók élményekre vágnak, ez alapvetően befolyásolja elégedettségüket. A marketing egyik izgalmas kérdése, hogy miként lehet az élményt növelni olyan, már eleve élménytartalmat kínáló területeken, mint a kulturális szolgáltatások.

Dolgozatomban a hazai kulturális szolgáltatások egyik sikertörténetét elemzem. A Budapesti Operettszínház telt házairól híres. Naponta minimum egyszer, de dupla előadás alkalmával kétszer is rendszeresen megtölti a rendelkezésre álló 901 bársonnyal borított széket. S bár az ember azt hinné, hogy az operett egy divatjamúlt műfaj, a nézőtér tele van fiatalokkal. Mi a siker titka? Hogyan sikerült a fiatal generációt megszólítani? Milyen korszerű marketing eszközök alkalmazásával lehet az előadásokra becsalogatni a digitális eszközök vonzásában élő Y, sőt Z generációt is, és elérni, hogy a megszerzett élmény újrafogyasztásra sarkallja őket?

Munkámban ezekre az izgalmas kérdésekre keresem a válaszokat. A dolgozat elméleti háttérét a szolgáltatás- a nonprofit- és a kultúramarketing keresztmetszete adja. Az Operettszínház marketinggyakorlatának elemzését a színház látogatókat befolyásoló környezeti hatások és fogyasztói magatartás jellemzők feltárásával alapozom meg. A sikertényezők feltáráshoz a szolgáltatásmarketing 7P modelljét használom, és ez alapján mutatok rá az elégedettséget és a fogyasztói élményt befolyásoló tényezőkre.

Következtetéseimet, javaslataimat a szekunder információk mellett primer kutatásra is alapozom, melyhez kvalitatív és kvantitatív kutatást is végeztem. A kvalitatív kutatás keretében mélyinterjút készítettem a színház főigazgatójával, Lőrinczy Györggyel. A fogyasztói magatartás elemzéséhez megvizsgáltam a Facebookon és a hivatalos honlapon megjelent tartalmakat, és a kvantitatív kutatás keretében online megkérdezést végeztem egyetemisták körében.

Megosztott sorok - Az Y-generáció könyvolvasási szokásai a közösségi média tükrében

Markó Tamara (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Petruska Ildikó (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A közösségi média, kisebb vagy nagyobb mértékben, de ma már az élet minden területére beszivárog. Ennek következtében a fogyasztási szokások vizsgálatakor egyetlen szegmensben sem elhanyagolhatóak az internet és az onnan érkező interakciók hatásai. A világháló egyre nagyobb térhódításával párhuzamosan, ha nem is azonos mértékben, de csökken a megosztott tartalmak minősége, mely elsősorban a fiatalabb generációkat érinti. A virtuális valóság terjedésével egy időben kialakult az az általános sztereotípiája, miszerint „a fiatalok nem olvasnak, egész nap csak az interneten lógnak”.

Dolgozatom célja e vélekedés igazságtartalmának vizsgálata, valamint az Y-generáció könyvolvasási magatartásának elemzése a közösségi média jótékony és kártékony hatásainak tükrében.

Szekunder kutatás alapján bemutatom az Y-generáció kultúrafogyasztási szokásait, különös figyelmet szentelve a könyveknek és az olvasás szerepének. A közösségi média e korcsoport életére gyakorolt hatását elemezve kitérek a könyvmolyok által alkotott virtuális szcénákra, élményterekre és a körjük kiépült, őket segítő tematikus oldalakra. A két terület – olvasásszeretet és internethasználat – ötvözetéből kialakult csoport, vagyis a véleményvezetők, elsősorban bloggerek jelenlétét vizsgálva bemutatom a könyvfogyasztás különböző szakaszaiban betöltött szerepüket, valamint a kiadókkal kialakított szimbiózisukat.

Állításaimat és következtetéseimet a szekunder információk mellett kvalitatív és kvantitatív primer kutatásra alapozom. A kvalitatív kutatás során mélyinterjúkat készítettem könyvbloggerekkel. Emellett a netnográfia módszerével elemeztem a könyvélmények megosztásához kapcsolódó oldalakat, beleértve tematikus Facebook-oldalakat, a Moly.hu-t, valamint a Rukkola.hu-t. A kvantitatív kutatás online megkérdezéssel történt, az Y-generáció könyvolvasási és ezzel kapcsolatos közösségi aktivitási szokásainak feltárása érdekében.

Innovatív indukciós főzőlap koncepciónak a piaci helytállásának vizsgálata

Pleibeisz Alex (Ipari termék- és formatervezői alapszak)

Konzulens: Dr. Bíró-Szigeti Szilvia (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A dolgozat egy innovatív indukciós főzőlap koncepciónak a piaci helytállásának vizsgálatát tartalmazza. A főzőlap koncepció egy olyan készülék, amely a jelenleg elterjedt indukciós technológiát használja fel, azonban új strukturális helyzetbe helyezi azt. Az új kialakítás a jelenleg elterjedt (4-6 db, kb. 20-25 cm átmérőjű) zónás kialakítás helyett a készülék teljes felületét felosztjuk és beborítjuk apróbb (kb. 100 db, 4-5 cm átmérőjű) indukciós tekercsekkel. Ennek a kialakításnak köszönhetően, a főzőlap használata során nem vagyunk térbeli korlátok közé szorítva az edények a főzőlapon való elhelyezésében. Mivel minden apró tekercshez tartozik egy érzékelő, így amikor egy edényt felteszünk a főzőlapra, az érzékeli, annak a helyét, és a kijelző panelen megjelenik, hogy hol és mekkora edényt érzékelt a készülék, így egyszerűen és egyszerre szabályozhatjuk az edény alatt lévő tekercsek teljesítményét. Még a teljesítmény eloszlást is szabályozhatjuk az edény közepe illetve széle között, amellyel a gasztronómiában eddig ismeretlen technika áll a rendelkezésünkre.

A dolgozat a fejlesztés alatt álló főzőlap koncepciót kívánja elemezni és az eredményei segítségével műszaki és piaci szempontból támogatni. A következő szempontok alapján vizsgálom a terméket: a termék funkcióinak hasznosság elemzése az ár függvényében, a piacpotenciál és a megtérülés meghatározása az ár függvényében, a főzőlap hatásfoka, teljesítménye és energiaszükséglete a jelenleg piacon lévő termékekhez viszonyítva.

Az elemzéshez conjoint módszert alkalmazok, melyhez kérdőíves megkérdezéseket hajtok végre, valamint versenytárs termékek vizsgálatát is elvégzem. A conjoint elemzés számszerű értékek alapján segít kimutatni a hibákat a koncepcióban. Itt elsősorban a designra, az előállítási- és anyagköltségekre, a funkcionális sokszínűségekre (pl.: felület háttér megvilágításra), a kezelőfelület felépítésére, és a háttértámogatásra (szervíz) koncentrálok.

Futásban az élmény

Pozsonyi Tamás (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Petruska Ildikó (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék), Iványi Tamás (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A fogyasztói élmény létrehozása a modern marketinggyakorlat egyik legfontosabb irányelve. A mai fogyasztók emocionális kötődése az őket személyesen megérintő élmények mentén jön létre, legyen szó termékekről, szolgáltatásokról, vagy magáról a vásárlásról. Az élményközpontúság a nonprofit szolgáltatásoknál is egyre nagyobb hangsúlyt kap.

Dolgozatomban a fogyasztói élmény, az élménymarketing szerepét a sportfogyasztás területén vizsgálom. Dolgozatom célja a futóversenyekhez kapcsolódó fogyasztói élmény elemzése, a rendezvényszervezők által alkalmazott élménynövelő marketingeszközök tükrében.

Minden túlzás nélkül állítható, hogy a futóversenyek kapcsán egy sikertörténetről beszélhetünk. A futás körül az utóbbi években fantasztikus fellendülés megfigyelhető. Futóklubok alakultak, versenyek, tömegsportrendezvények jöttek létre. A futók országszerete ellepték az utcákat, parkokat, a futós ruhák, kiegészítők pedig hétköznapi divattá váltak. A futók kialakították saját szubkultúrájukat, s ebből a közösségből évről évre egyre több versenyképes futó érett be.

Az úttörőszerepet a Budapest Sportiroda tölti be (BSI), akik napjainkban is a legnagyobb hazai tömegsportrendezvényeinket szervezik. Az elmúlt öt évben minden versenyükön megduplázódott az indulók száma, az elmúlt évben nevezőik létszáma elérte a 113000 főt.

Dolgozatomban azt elemzem, hogy a szabadidő eltöltését, a tömegsport rendezvényeket és magát a futást, mozgást korszerű marketingeszközök felhasználásával hogyan lehet élménnyé varázsolni. Az elemzés háttérként vizsgálom a hazai társadalom szabadidőeltöltési szokásait, annak változásait és befolyásoló tényezőit.

Javaslataimat, észrevételeimet a szekunder kutatás mellett primer kutatásra is alapoztam: szakmai mélyinterjúkat készítettem a futóversenyek szervezőivel, így betekintést nyertem a versenyek háttérmunkálataiba, marketing világába. Kvantitatív kutatás keretében online kérdőíves megkérdezéssel tárom fel a versenyzők futóversenyekkel kapcsolatos motivációit, élményeit, tapasztalatait. Dolgozatom végén javaslatokat fogalmazok meg azzal kapcsolatban, hogy milyen további marketing eszközökkel növelhető az elégedettség és szereshető minél több és emlékezetes élmény.

A magyar katolikus egyházi marketing kvalitatív és kvantitatív elemzése

Schneider Viktória (Marketing mesterszak)

Konzulens: Magyar Mária (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A dolgozat két részre tagolódik, és a magyarországi katolikus egyház marketingkommunikációs tevékenységére, azon belül pedig a szerzetesrendekre fókuszál. Az első részben négy meghatározó szerzetesrend képviselőjével készítettem egy kvalitatív kutatás keretében mélyinterjút, különös tekintettel a szerzetesrendek külső és belső marketingkommunikációs tevékenységére. A kvalitatív kutatást Forrai Tamás atyával, a jezsuita provinciálissal, Didák testvérrel a ferences rendből, Urr Ipoly atyával a ciszterci rendből, és Bokros Márk testvérrel a bencés rendből készítettem el, ők ismertették saját rendjeik marketingkommunikációs sajátosságait és menedzsment-tevékenységeit is.

A dolgozat második felében a primer kutatás egy kérdőíves kutatással folytatódik, amelyben az egyházi marketingről, a szükségességéről, a jelenlegi helyzetről, illetve jövőbeli lehetőségekről lehet tanulságokat levonni. A dolgozat eredményeit a záródolgozatban tervezem felhasználni, illetve a tématerülethez kapcsolódó javaslatokat is ott fogok meghatározni.

Sütizzünk pontokért!-A fogyasztói élmény játékosítása az újhullámos cukrászdáknál

Varga Fanni (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Petruska Ildikó (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék), Iványi Tamás (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A fogyasztók hosszú távú elköteleződésének elérése egyre jelentősebb kihívás a márkatulajdonosok számára. A digitális bennszülötteként is emlegetett Y generáció tagjaira inkább jellemző a trendkövető magatartás, mint a márkahűség. Az egyénre szabott megoldásokat keresik, és a legfontosabb jellemzőjük, hogy igénylik a bevonást. A fogyasztói részvétel lehetőségét biztosító megoldások szerepe a technológia-központú kultúrában szocializálódó Z generáció számára várhatóan még erősebb lesz.

Mindez a vállalatokat arra sarkallja, hogy minél szélesebb körét alkalmazzák a fogyasztói érintettséget, bevonást lehetővé tévő megoldásoknak, s így érzelmileg is közelebb hozzák a fogyasztókat márkáikhoz.

A fogyasztói aktivitás növelésének egyik korszerű és sikeres eszköze a játékosítás (gamification), melynek célja a fogyasztók mindennapi tevékenységeiből egy olyan játékot csinálni, amely saját üzleti céljainkat is szolgálja. A módszer egyre nagyobb teret hódít a marketingben, aminek oka az infokommunikációs és technológiai eszközök fejlődése, valamint a napjainkban fogyasztóvá váló Y generáció média fogyasztási szokásai. A gyakorlatban egyre több példát találhatunk ennek marketing alkalmazására, a legkülönbözőbb termék- és szolgáltatásterületeken, amely igazolja témaválasztásom relevanciáját.

Dolgozatom célja bemutatni a játékosítás marketing célú alkalmazását és a benne rejlő motivációs erőt. A téma elméleti összefüggéseinek bemutatása mellett a játékosítás szerepét kvalitatív és kvantitatív primer kutatással vizsgálom, az Y generáció fogyasztóinak körében.

Kvalitatív kutatásom fókuszcsoporthoz és mélyinterjúhoz módszereket foglal magában. A játékosítással kapcsolatos attitűdöket, a játékok fogyasztói magatartást befolyásoló szerepét fókuszcsoporthoz beszélgetés keretében vizsgáltam meg.

A mélyinterjúhoz módszert egy gyakorlatban történő alkalmazáshoz kapcsolódóan alkalmaztam. Az újhullámos cukrászdák által 2016 tavaszán útnak indított Budapest Cake-túrában résztvevő cukrászdák tulajdonosaival készítettem mélyinterjúkat. A választást az is indokolja, hogy a módszer rendkívül költséghatékony, így, ha az eredmények pozitívak, a játékosítást hasonló kisvállalkozások is sikeresen beépíthetik marketingkommunikációs eszköztárukba.

A kvantitatív kutatás online kérdőíves megkérdezés formájában történt egyetemisták körében, hogy feltárjam a pontgyűjtő játékok, mint a gamification egy megjelenési fajtájának befolyásoló szerepét, az ezzel kapcsolatos véleményüket, eddigi tapasztalataikat.

A kutatási eredmények alapján javaslatot fogalmazok meg a Budapest Cake-túrához hasonló játékos kezdeményezések még hatékonyabbá tételére.

Menedzsment szekció

2016.11.17. 08:30 Q épület A406 terem

Elnök: Dr. Gyökér Irén (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Úton az adatvezérelt impulzusvásárlások felé

Benyák Dóra (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Danyi Pal (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A regisztrálni kívánt TDK dolgozat az innovatív fizetési megoldások témaköréből indul és azzal a jelenséggel kíván foglalkozni, mely a napjainkban képződő hatalmas adattömegek felhasználása révén alakítja gazdasági folyamatainkat, valamint a fogyasztók viselkedését.

Manapság negyedik ipari forradalom néven emlegetik a big data jelenség és az IoT eszközök megjelenését, melyek új távlatokat nyitnak minden egyes iparágban.

Dolgozatomban az elektronikus kereskedelem, azon belül is a mobiltelefonon keresztül bonyolított tranzakciók jellegére szeretnék figyelmet fordítani, bemutatva, hogy milyen meglévő lehetőségeink vannak a fogyasztók célzott megszólítására, ily módon vásárlási szokásaik direkt befolyásolására és egy olyasfajta impulzusvásárlás kiváltására, mely adott esetben irracionálisnak is tűnhetne, viszont mögötte nagyon komoly adatstrukturálási és adatfelhasználási algoritmusok húzódnak meg.

A Google, napjaink egyik leginnovatívabb vállalata az elmúlt években kezdte el használni a mikromomentumok fogalmát, melyet több csoportra bont. Ezt a szemléletmódot kívánom megvizsgálni az m-commerce (mobiltelefonos kereskedelem) vetületében, bemutatva a jövőben felerősödő adatvezérelt impulzusvásárlások folyamatát és a benne rejlő lehetőségeket.

Ready, Player One? - eSport vs. menedzseri készségek a játékosok és a HR-esek szemén keresztül

Illés Attila (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Pádár Katalin (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

2016-ot írunk, gyakorlatilag egész világunk digitalizált, illetve dolgozatom is érinti ezt a kérdéskört, mivel egy, az eSportokkal kapcsolatos témára esett a választásom. Mi az eSport? Wagnertől (2006, p. 3) idézve „a sporttevékenységek azon része, amelyben az emberek a mentális és fizikai képességeiket úgy fejlesztik, hogy az informatikai és a kommunikációs technológiákat használják”. Emellett egy olyan jelenség, amely ma már hihetetlen népszerűségnek örvend az Y- és Z-generáció köreiben. TDK-dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy milyen hatása lehet az eSportoknak a potenciális fiatal munkavállalók különböző készségeire. Hogy vélik, vajon fejleszt-e az valamilyen készségeket? Wagner (2006) szerint az eSportok pozitív hatással lehetnek a játékosok azon készségeire, amelyek hasznosak lehetnek a menedzseri pozíciókban, mint amilyen például a (gyorsabb) döntéshozatali vagy a (jobb) diagnosztikai készség. Hipotéziseim tesztelése végett empirikus kutatást végeztem a fiatal potenciális munkavállalók és az emberierőforrás-menedzsment szakemberek körében. Arra kerestem – többek között – a választ, hogy az eSportról mi az általános megítélése a két különböző csoportnak; az önéletrajzukba beleírják-e a pályázók az eSportot, mint extra tevékenységet; a játékosok és a emberierőforrás-menedzsment szakemberek miként vélekednek az eSportok menedzseri készségeket fejlesztő hatásáról, ha egyáltalán úgy vélik, hogy van ilyen. Az empirikus kutatás során több, mint 500 fiatal potenciális álláskereső, illetve több, mint 30 emberierőforrás-menedzsment szakember véleményét gyűjtöttem össze egy-egy online kérdőív segítségével, amelyek összevetése megmutatta, hogy a két célcsoport véleménye többnyire különbözik, az érintett kérdésekben: például gyakorlatilag teljes ellentmondás látható abban, hogy mit gondol a két csoport a játékok kommunikációs készségeket fejlesztő hatásáról. Az eredményeim alapján a HR-es szakembereknek is érdemes lenne nyitottabban állni a az eSportok és hatásaik kérdésköréhez, bár kivételek már jelenleg is akadtak.

Az ESN BME diákszervezet szerepe a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mobilitási programban résztvevő külföldi hallgatóinak integrációjában

Kovács Réka Fruzsina (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Finna Henrietta (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Az Európai Unió szabad munkaerő-áramlásra vonatkozó kritériuma miatt fontos, hogy a mobilitás már a leendő munkaerő képzése során elkezdődjön. Ennek köszönhetően alakult ki az Erasmus – a 2014-2020-as EU-s ciklustól már Erasmus+ - névre hallgató mobilitási program, valamint az ennek támogatását célzó Erasmus Student Network (ESN) nevű diákszervezet. Dolgozatomban célom felállítani az ilyen mobilitási programok sikerességének modelljét, ennek során egyrészt a releváns nemzetközi kutatásokra, másrészt saját primer kutatásomra alapozok. Vizsgálom, hogy a mobilitási program sikerességéhez mennyiben járul hozzá az ESN BME diákszervezet tevékenysége, emellett a meghatározó kritériumokat is a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen - korábban mobilitási programban részt vevő – nemzetközi hallgatók kérdőíves felmérése alapján fogalmazom meg.

Az MTVA változásmenedzsment szempontú vizsgálata – A közmédia rendszer átalakulása Magyarországon

Madura Máté János (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Pádár Katalin (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A magyarországi közszolgálati médiavállalatban (Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap, röviden: MTVA) az elmúlt években végbement változásokat elsősorban a változásmenedzsment szempontjából, másodsorban pedig azoknak a gyakorlati tartalomszolgáltatásra kifejtett pozitív, illetve negatív hatásainak tükrében vizsgálom.

2011-ben Magyarországon az összes közszolgálati médiavállalatot egy nagy állami szervezetben tömörítették össze, mely a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap nevet kapta. Az MTVA az egykori Magyar Televízió, Magyar Rádió, Duna Televízió és a Magyar Távirati Iroda munkáját hivatott összehangolni. A négy részvénytársaság 2015. június 30-án megszűnt, és a Duna Médiaszolgáltató Zrt. néven működik tovább, mely a hivatalos jogutódja a négy korábbi vállalatnak. A hazai médiapiacra jelentős szerepet játszanak a közszolgálati médiavállalat televíziós és rádiós csatornái. Az elmúlt évek jelentős, mélyreható változásainak, átalakításainak köszönhetően több tematikus csatornát hoztak létre, alakítottak ki, mellyel igyekeznek a társadalom összes rétegét lefedni, és céljuk mindenkit első kézből informálni.

A munkám folyamán több, a változásmenedzsment által ajánlott modell (pl. McKinsey 7S, illetve az ECO-modell) alapján elemeztem a változtatások sikerességét. A kérdőíves kutatásom során sikerült megtudnom, hogy milyen magának a vállalatnak a felépítése, illetve, hogy hogyan sikerült az elmúlt idők változtatásait sikeresen menedzselni.

Nyelvtanulás játékosan? A középiskolai nyelvoktatás újraformálása a gamification eszközeivel

Marosi Petra Rita (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Finna Henrietta (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Dolgozatom alapproblémáját a középiskolai nyelvoktatás módszertanának és a Z generáció újszerű szükségleteinek és igényeinek összehangolási nehézségei adják. Célom, hogy a külföldön – és esetenként itthon – már meglévő módszerekre alapozva, a diákok körében online kérdőíves kutatás segítségével, illetve nyelvtanárok bevonásával olyan játékos rendszert alakítsak ki, amely a diákok számára hatékonyabbá teszi az idegen nyelvek elsajátítását, és ennek következtében a nyelvi érettségi vagy a diploma megszerzése, továbbá a későbbiekben a munkavállalás is sikeresebbé válhat.

Kari hallgatók kultúrafogyasztási szokásai

Nemcsák Balázs (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Szabó Tibor (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Dolgozatomban kari hallgatók kultúrafogyasztási szokásait, azon belül is színházfogyasztási szokásait vizsgáltam. Ennek érdekében kérdőívet szerkesztettem, és utána a kapott eredményeket összevettem országos, illetve színházi adatokkal is.

Többek között arra voltam kíváncsi, hogy a hallgatók milyen gyakran járnak színházba, milyen jegyárat tartanak elfogadhatónak, milyen műfajokat kedvelnek, mi alapján választanak előadást, mennyire nyitottak más színházak előadásaira, illetve milyen egyéb tevékenységeket végeznek szabadidejükben, valamint mennyit költenek ezekre. Ezek alapján a legfontosabbak a színészek személye valamint a színdarab címe és története, továbbá, hogy a legkedveltebb műfajok közé a musical és a vígjáték tartozik.

A továbbiakban két konkrét színházzal kapcsolatban tettem fel kérdéseket a hallgatóknak: a Turay Ida Színházról, valamint a Szkéné Színházról. Elsősorban a látogatottságra voltam kíváncsi, de feltettem különböző egyéb kérdéseket magánszínházról, tájelőadásról, pénzügyi döntésekről, támogatásról, valamint hallgatói (színészi) szerepvállalásról is.

Az elemzés után javaslatokat tettem a színházak „hallgató-barátabb” működésére.

A dolgot egy összeggel zárom, és kiemelem a legfontosabb eredményeket.

Működési modell-váltás a Budapest Pride életében

Radványi Viktória (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Finna Henrietta (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék), Dr. Szabó Tibor (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Dolgozatomban egy, a magyar civil életben kiemelkedő jelentőségű nonprofit szervezetet, a Budapest Pride-ot veszem górcső alá: ennek során egyrészt stratégiaiilag elemzem a szervezet egyre tudatosabbá válásának, öndefiníciójának és saját működési struktúrájának megalkotási folyamatait, másrészt nagymintás kérdőíves felmérés eredményei alapján a szervezet többi tagjával új stratégiát és működési modellt állítunk fel, melyek hatással lesznek a szervezet működésére. Reményeim szerint az új megközelítés többek között a működés stratégiához való jobb illeszkedését, a környezethez való rugalmasabb alkalmazkodását, transzparens működését, illetve az új önkéntesek hatékonyabb integrálását és a meglévő tagok kiegészének megakadályozását is szolgálja majd.

Változtatások menedzselésének értékelése Budapest Főváros Kormányhivatalánál

Varga Katalin (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Pataki Béla (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A dolgozatban tárgyalt fő téma az aktuális változtatások értékelése Budapest Főváros Kormányhivatalánál. A jelenleg zajló változások részei egy 7 éves stratégiának, melyek végső célja a szolgáltató állam létrehozása, azaz a szervezet versenyképessé tétele, így a folyamat egésze sem elhanyagolható.

Első a változások bemutatása és a jelenlegi lépések részletes leírása. A változások értékeléséhez és vizsgálatához felhasznált két módszer a BCG-DICE modell, mely a változás sikerességét jelzi előre, valamint Buono és Kerber megközelítési kérdőíve. A kutatás fontos része a megközelítési kérdőív alkalmazása egy Max Weberi értelemben vett bürokratikus szervezetre, melyhez a kérdőív egyes pontjainak átértelmezésére van szükség.

A vizsgálatok eredménye azt mutatja, hogy apró hiányosságok mellett a változás sikeresnek mondható és megfelelő irányban halad a végcél elérése érdekében. Fő problémák a kommunikáció és a motiváció hiánya a szervezeten belül. Az átalakított kérdőív kimutatta továbbá, hogy a változások tervezett megközelítés szerint zajlanak. Ez a szervezet fejlődését sugallja az utasított változtatásról, mely korábban volt jellemző.

Minőség- és termelésmenedzsment szekció

2016.11.17. 08:00 Q épület A323 terem

Elnök: Dr. Sebestyén Zoltán (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A kiugróan magas rendelési mennyiségek kezelése

Barna Veronika Katalin (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Uzonyi-Kecskés Judit (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A készletgazdálkodási probléma egy hegesztőipari, B2B piacon szereplő vállalat keretei között merül fel, mely 2012-ben vezette be a Just in Time rendszert. Az előre nem jelzett, kiugróan magas rendelési mennyiségek azóta is zavart okoznak a rendszer működésében. A problémamegoldást a vállalat több oldalról is megközelíti. Az egyes termékek készlet szintjét folyamatosan monitorozza, a rendszertelenül megjelenő kiugró rendeléseket ideiglenes konténerekkel elégíti ki. Ha azonban jelentős vevőtől gyakran érkeznek kiugró rendelések, a készlettervezést a vevővel projekt keretében együttműködve formálja újra. A kiugróan magas rendelési mennyiségek kezelési lehetőségeit ebben a környezetben vizsgálom.

Fitness-wellness létesítmények besorolási rendszere (Kategóriák és minőségi szintek)

Csehi Réka Anna (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dénes Rita Veronika (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Napjainkban az egészséges életmód egyre nagyobb hangsúlyt kap, az egészségtudatosság folyamatosan javul. E trendek kézenfekvő hatása, hogy mind több és több konditerem, edzőterem, fitness centrum, wellnessközpont és -szálloda nyitja meg kapuit. Sajnos ezek az elnevezések sok esetben nem fedik fel egyértelműen a kínált szolgáltatások körét.

Dolgozatom célja, hogy egy olyan ellenőrzőlistát alkossak meg, amely alapján a különféle szolgáltatók, létesítmények egyértelmű kategóriákba sorolhatók, a kategóriájukon belül pedig minőségi szintjük is definiálható.

Ezen ellenőrzőlista kitöltésének számos pozitív hozadéka lehet. A vevők számára egyértelművé teszi az igénybe vehető szolgáltatások körét és a szolgáltatások minőségi szintjét, így megkönnyíti a választást a különböző lehetőségek közül (gyorsítva a döntési folyamatot). A szolgáltatóknak segít abban, hogy pozicionálják saját magukat a többi szolgáltatóhoz képest és elősegíti a fejlesztendő területek felismerését. Továbbá – nem utolsósorban – azt az üzenetet közvetíti, hogy számukra fontos a vevők hiteles tájékoztatása és igényeik figyelemmel kísérése.

Folyamatfejlesztés és banki folyamatok

Éles Zoltán (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Topár József (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Dolgozatom célja, hogy betekintést adjon a folyamatmenedzsment rendszerek bevezetésével járó előnyökről, hogy egy vállalat mely területeire lehet pozitív hatással egy ilyen rendszer bevezetése, vagy a már meglévő rendszer fejlesztése. Továbbá megvizsgálom, hogy a bevezetés kapcsán esetlegesen milyen jellegű akadályok és nehézségek merülhetnek fel. Ezt követően vizsgálom a ma uralkodó nagy folyamatfejlesztési filozófiákat érinti, itt kiemelten foglalkozom ezek módszertanával, eszköztárával. Ezen belül megvizsgálom a Lean menedzsment és a Six Sigma által folyamatfejlesztésre használt eszközöket, majd ezek alkalmazhatóságát és eredményességét a banki világban. Elemzem, hogy általánosságban milyen nagy folyamatokat találhatunk egy bank esetében. Ezek után áttekintést nyújtok arra nézve, hogy hogyan lehet számszerűsíteni és mérhetővé tenni a szolgáltatások világában a különböző folyamatokat, úgy hogy a már megismert filozófiák alkalmazhatóak legyenek. Majd egy banki vállalati hitelezés keretein belül bemutatom ennek egy lehetséges megoldását.

Folyamatmenedzsment módszerek alkalmazási lehetőségei felsőoktatási folyamat kapcsán

Kiss Gabriella (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Bedzsula Bálint (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A dolgozatomban a Menedzsment és Vállalatgazdaságtan tanszék által gesztorált Projektfeladat I. tárgyak teljesítési folyamatát vizsgálom meg.

A dolgozatom fő célja az, hogy megalkossak egy olyan ábrát, mellyel a hallgatók számára egyszerűbb, átláthatóbb lesz a tárgy teljesítésének folyamata. A vizsgált tárgy kiválasztásánál több szempontot is figyelembe vettem. Ezek közül az első, hogy tanulmányok során talán az egyik legjelentősebb tárgy, melyhez hasonlóval a hallgatók előtte nem találkoztak, így a szokásostól eltérő követelményrendszer értelmezése nehézkes lehet számukra. A második szempont az, hogy a folyamat sok résztvevőt érint oktatói és hallgatói oldalról is. Az adatgyűjtés során mind oktatói, mind hallgatói forrásokat felhasználva összegyűjtöttem a tárgyteljesítéshez kapcsolódó lépéseket, majd egy folyamatábrában összefoglaltam azokat. Ezen felül megvizsgáltam azt is, hogy melyek a lehetnek a folyamat kritikus pontjai.

Végül az elkészült folyamatábrát a hallgatók véleménye alapján értékeltem, és levontam a szükséges következtetéseket.

Költségelemzés a költség-volumen-nyereség elemzés segítségével a Tonerker Kft. példáján

Majtényi Zsófia (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Kalló Noémi (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

A vállalatok számára nagy kihívást jelent versenyképességük megőrzése napjainkban, ebben a kiszámíthatatlan és gyorsan változó környezetben. Eredményességük érdekében célokat kell kitűzniük és ehhez terveket, stratégiákat kell készíteniük, ami irányt mutat számukra. Ezek megvalósítása során pedig a vezetőknek és menedzsereknek folyamatosan döntéseket kell hozniuk. Ahhoz, hogy megfelelő és reális célokat állítsanak maguk elé, és megalapozott döntéseket tudjanak hozni, szükségük van döntéstámogató modellek alkalmazására. A vállalatok elsődleges célja profitot termelni, azonban működésük során költségek keletkeznek, amik nagysága változik ezzel pozitív vagy negatív hatást váltva ki a vállalat nyereségességére. Tehát a költségek helyes menedzselésének nagy szerepe van a vállalat sikerességében. Dolgozatomban ezért a költség- volumen-eredmény-elemzést mint döntéstámogató modellt bemutatom be. Célom az volt, hogy számításokkal és konkrét értékekkel alátámasszam a költségelemzés fontosságát.

A költség-volumen-eredmény elemzés – mint döntéstámogató modell – segítségével tervezni tudjuk a vállalat legfontosabb gazdasági mutatóinak alakulását. Dolgozatomban a Tonerker Kft. költségszerkezetét vizsgáltam. Munkámban ehhez javaslatot tettem a költségszerkezet egyszerűsítését célzó költségredukció végrehajtására – pont-, majd intervallumbecslést téve a költségváltozási tényezők értékeire, és felírtam a vállalat ár-költség-fedezet-nyereség (ÁKFN) struktúráját.

A fenti vizsgálatok segítségével megállapítottam, hogy a felírt ÁKFN struktúra, az alkalmazott becslések ellenére, robosztus módon írja le a vállalat eredményét, tehát alkalmas költségtervezésre. Ennek tudatában tervezési funkcióját alkalmazva elemeztem a vállalat piaci helyzetéből fakadóan várható költségstruktúra-változás (a fix költségek arányának várható növekedésének) lehetséges hatásait, és a modell érzékenységvizsgálati módszereivel vizsgáltam a kitűzött növekedési célok megvalósításához szükséges beavatkozások mértékét. E vizsgálatok alapján pedig felhívtam a figyelmet a megváltozott menedzseri feladatokra.

Összességében tehát vizsgálataim alátámasztották, hogy a költség-volumen-eredmény elemzés kiválóan alkalmas a menedzseri döntések támogatására, és nagyban segítik a változó piaci környezethez való alkalmazkodást.

A tanulási görbe értelmezése a termelésmenedzsmentben a szakirodalom elemzése alapján

Péteri Alexandra (Vezetés és szervezés mesterszak)

Konzulens: Dr. Koltai Tamás (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Az elmúlt évtizedekben számos kutató foglalkozott a tanulási görbe értelmezésével és a tanulási hatás elemzésével. A szakirodalomban a tanulás a teljesítményjavulásra utal egyéni, csoportos, de akár intézményi szinten, a felhalmozott tapasztalatok hatásaként. Elsőként Wright készített elemzést a tanulási görbéről 1936-ban, miután egy repülőgép alkatrészeket gyártó vállalatnál végzett kísérleteket. Megfigyelései alapján előállította a tanulási görbe alap egyenletét, majd később számos más tanulási görbe függvény látott napvilágot, melyek különböző paraméterekkel bővítik az alap egyenletet. A tanulási görbék alkalmazása a termelésmenedzsment területén sok probléma megoldására hatással van. Többek között megalapozhatják a menedzserek rövid- vagy középtávú döntéseit az ütemezés, kapacitástervezés, költségcsökkentés vagy akár a munkaerőtervezés folyamatában is.

TDK dolgozatomban sor került a tanulási hatás szakirodalmának összefoglaló áttekintésére, a tanulást befolyásoló tényezők bemutatására, valamint a gyakorlati alkalmazás nehézségeinek elemzésére. Külön hangsúlyt fektettem az ütemezésre, az EMQ/EOQ modell-re és az ÁKFN struktúrára kifejtett hatás vizsgálatára.

Japán minőségkultúra hatása egy beszállító vállalat minőségmenedzsment rendszerére

Szabó Csilla Noémi (Műszaki menedzser mesterszak)

Konzulens: Dr. Topár József (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

TDK-dolgozatom témájaként egy magyar tulajdonú, ipari, gyártó vállalat és egy nemzetközi, mezőgazdasági gépeket gyártó cégcsoport évtizedek óta tartó, szoros partnerkapcsolatának változását vizsgálom minőségmenedzsment rendszer működése szempontjából. A nemzetközi vállalat tulajdonosi körében alapvető változás állt be, japán piacvezető cég felvásárolta az eddigi vevőt. Az új tulajdonos hatására a nyugat- európai partneren keresztül és közvetlenül is megjelennek a japán minőségmenedzsment és vállalatvezetési elemek a beszállítói kapcsolatban.

Irodalmi források alapján elemzem az érintett vállalati és minőség kultúrában meglévő eltéréseket, a különböző minőségmenedzsment iskolák elveit, módszereit.

Gyakorlati megoldásokat dolgozok ki arra, hogy mit kell tennie a hazai környezetben működő vállalkozásnak annak érdekében, hogy megfeleljen az új követelményeknek. Külön elemzem a tanulási-fejlődési folyamat lépéseit és módszereit elsősorban az emberi erőforrások, a vállalati- és a minőség- kultúra formálásában.

Az átviteli hálózati villamosenergia ellátó rendszer minőségmenedzsmentje

Takács Zsófia (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Topár József (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Átfogó elemzést próbáltam készíteni az átviteli hálózati villamosenergia ellátó rendszerek minőségmenedzsmentbeli sajátosságairól, továbbá azt bemutatni egy konkrét projekt által. Ez a projekt egy transzformátor állomás felépítésének és üzembe helyezésének folyamata lesz. Ezután a hasonló beruházások minőség terv készítésének fontosabb szempontjaira teszek javaslatokat.

Drónok alkalmazása egy autóiipari beszállítónál

Tóth Attila (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Topár József (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Drónok alkalmazása egy autóiipari beszállítónál

Minőségmenedzsment támogatása drónok segítségével. Célunk az igények kielégítése új, a korábbinál magasabb minőségben.

Drón segítségével megoldhatóvá válik a képzett munkaerőhiány megoldása is (roboboss). Kép és hangfelvétellel alkalmas, wifi kapcsolattal ellátott drón, fizikai akadályok nélkül ki tud menni egy gyártósorra (repülő skype) és felmérni az esetleges problémát, felvenni a kapcsolatot az operátorokkal, illetve szakszerű segítséget tud nyújtani, míg a mérnök fizikailag másik kontinensen is tartózkodhat (gomba séta, auditok). A gomba séták és auditok száma növelhető, így könnyedén megtekinthető, hogy minden a szabályoknak megfelelően megy-e. Ez persze nem csak gyártósorok, de meetingek látogatását, sérült termék vizuális felmérését is megoldhatóvá teszi az irodából anélkül, hogy el kellene azt hagyni. Drónnal egy szakképzett személy fizikailag több helyen is jelen tud lenni egy időben. Ezáltal pénzt, időt megtakarítva a szakképzett munkaerő ott is meg tud jelenni, ahol eddig erre nem volt lehetőség.

A drónok képesek lehetnek futárszolgálat ellátására, kisebb csomagok szállítására, amit az operátor egy már létező digitális katalógusból tud megrendelni. A drónt a személyzet kiszolgálja, majd a célhelyre repül. A gyártóterület túlszűfolttsága csökken a légi forgalomnak köszönhetően. A kisebb tömegű, de nagy számban előforduló csomagok szállítása áthelyeződik a gyártóterület légterébe. A csomagok távolabbról is indíthatóak a gyorsabb drónoknak köszönhetően, így raktár területek szabadulhatnak fel és integrálódhatnak, kihasználhatják a mérethatékonyság adta lehetőségeket. A felszabadult drága alapterületre akár újabb gyártósor telepíthető. A gyorsabb és magasabb minőségű kiszállítás közvetve nagyobb volumenű termelést eredményezhet.

A minőségmenedzsment és a vállalatirányítási rendszerek szinergiáinak elemzése

Török Bettina (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Topár József (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Dolgozatomban a vállalati folyamatokat támogató integrált vállalatirányítási rendszerek és a minőségmenedzsment kölcsönhatásait és kapcsolatait elemzem két magyar vállalkozás működését tanulmányozva.

A vállalatok eltérő szerkezetének köszönhetően felmerül a kérdés, hogy a különböző vállalatirányítási rendszerek mely pontokon segítik a minőségmenedzsment rendszerek működését, hogyan befolyásolják a tevékenységi folyamatok és a végtermékek minőségét, a cég hosszú távú életképességét és piaci terjeszkedését.

Kutatásom során ezekre a kérdésekre keresem a választ, valamint gyakorlati példák segítségével szemléltetem, mely szempontokat kell szem előtt tartani az információs rendszer kiválasztásakor és milyen elvek mentén alakítható ki egy hatékony rendszer.

Elektronikai alkatrészek megbízhatóságelemzése

Tráj Krisztina (Műszaki menedzser mesterszak)

Konzulens: Dr. Tóth Zsuzsanna Eszter (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék), Dr. Jónás Tamás (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Az elektronikai szektor jelentős átalakuláson ment át az elmúlt két évtizedben. A termelési szektorban az elektronikai alkatrészek gyártása jelentős mértékű. Azonban nemcsak előállításukra, de megbízhatóságukra is nagy figyelmet kell fordítani. Az új termékek folyamatosan kerülnek le a gyártósorokról, és már évek helyett a hetekben, hónapokban mérhető időintervallumok jellemzőek. Életciklus-vizsgálatra van szükség, melyet a gyártósoron elkerülhetetlen mechanikai, elektromos, nedvességtartalom- és hőhatások mennyisége nagymértékben befolyásol. A gyártó cég által vállalt garancia időtartama függ a termék megbízhatósági-meghibásodási mérőszámaitól. A felhasználók magas vevői igényeket támasztanak versenyképes ár mellett. Bár az elektronikai termékek egyre kifinomultabbak, egyben fontos az is, hogy az ügyfelek számára biztosítva legyen a megfelelő teljesítmény hosszú távon. Ugye, hogy fogyasztói oldalról sem elhanyagolható a magas megbízhatóság: milyen bosszantó tud lenni, amikor nem működik a laptopunk, vagy tönkremegy az okostelefonunk.

Minőségmenedzsment módszerek szerepe a magyar egészségügyi alapellátásban

Viola Nóra (Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak)

Konzulens: Dénes Rita Veronika (Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék)

Tudományos Diákköri dolgozatomban a magyar egészségügyi alapellátás adatbázis-kezelését vizsgálom, a háziorvosi ellátásra fókuszálva.

A magyar egészségügyi rendszer középpontjában az ellátórendszer található. A különböző progresszivitási szintek közül az alapellátás célja a megfelelő preventív és definitív ellátás nyújtása. A háziorvosok és házi gyermekorvosok fő feladata, hogy közvetlen kapcsolatot alakítsanak ki a páciensekkel és törekedjenek a megfelelő ellátásra.

Dolgozatomban az adatbázis-kezelés szempontjából vizsgálom a digitalizáció térnyerését. A digitalizáció napjainkban mind a versenyszférában, mind a közszférában igen jelentős szerepet tölt be az adminisztratív feladatok hatékonyabbá tételében. A magyar egészségügyi rendszerben az adatbázis-kezelés gócpontja a háziorvosi szolgálatoknál található. A háziorvosok, és a házi gyermekorvosok azok a személyek, akik törvényileg az egészségügyi adatok és a törzskarton kezelésére jogosultak. Dolgozatomban egy miskolci házi gyermekorvosi rendelőben, minőségmenedzsment módszert alkalmazva vizsgálom az adatbázis-kezelés folyamatát. Folyamatábrán mutatom be a páciensek személyes, valamint egészségügyi adatainak dokumentálását és kezelését, és elemzem a rendszer erősségeit, lehetőségeit, valamint rámutatok az esetleges gyengeségekre és veszélyekre.

A rendelőben egy országosan elfogadott egészségügyi szoftvert alkalmaznak az adatbázis-kezeléshez, melynek fő erőssége a munkafolyamatok megkönnyítése és az egészségügyi ellátás hatékonyabbá tétele. A szoftver előnyeit jelentő funkcióinak használata országos szinten, nagymértékben javítaná a háziorvosi ellátást.

Pénzügy-gazdaságpolitika szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület B105 terem

Elnök: Deliné Dr. Pálinkó Éva (Pénzügyek Tanszék)

Tartós stagnálás a fejlett gazdaságokban: Egy új korszak kezdete?

Balázs Flóra (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Dr. Dombi Ákos (Pénzügyek Tanszék)

Több mint nyolc évvel a 2008-as globális pénzügyi válság kitörését követően ha körbenézünk a fejlett gazdaságok között, azt látjuk, hogy az elmúlt évek extra laza monetáris politikája ellenére sem sikerült ezen gazdaságoknak egészséges, fenntartható növekedési pályára állniuk. A válságból való lassú kilábalás okainak feltárására számos elemzés született, azonban a stagnálás okát illetően jelenleg sincs egységes álláspont a közgazdászok között. A közgazdászok egy köre a lassú növekedést a Lawrence Summers által 2013-ban újra felelevenített tartós stagnálás elméletével magyarázza, amely elmélet lényegében azt állítja, hogy az elmúlt évtizedekben strukturális változások hatására a megtakarítások és a beruházások egyensúlya felborult, ami a kereslet permanens elégtelenségét és a semleges reálkamat csökkenését eredményezte. A semleges reálkamat csökkenésének következtében a megtakarítások és beruházások egyensúlyát csak negatív reálkamat tudná biztosítani, amelyet jelenleg a monetáris politika nem tud biztosítani a nominálkamat alsó határa és az infláció alacsony szintje következtében. Egy másik megközelítés a probléma kínálatoldali voltát hangsúlyozza, amely szerint olyan változások eredményeként, mint a lassuló népességnövekedés és a technológiai fejlődés lassulása, a potenciális kibocsátás szintje jelentősen csökkent. Az első két megközelítés szerint a stagnálás nem csak átmeneti jellegű, hanem tartósan jellemezni fogja a fejlett gazdaságokat a következő évtizedekben. Egy harmadik megközelítés szerint a fejlett országok mérlegalkalmazkodási válságon mennek keresztül, amelyben a gazdasági szereplők a válság előtti években felhalmozott túlzott mértékű adósságállományuk leépítésére törekednek és ez okozza az elégtelen keresletet, lassú növekedést és alacsony inflációt. E megközelítés szerint a lassú növekedés addig fog fennállni, míg a mérlegalkalmazkodás folyamata le nem zárul. Dolgozatom legfőbb célja a meglévő megközelítések kritikai áttekintése és szintetizálása, valamint a lassú növekedést eredményező legfontosabb tényezők ismeretében minél specifikusabb gazdaságpolitikai ajánlások megfogalmazása.

Mehet-e lejjebb? A negatív kamatpolitika lehetőségei Magyarországon

Böröcz Dorottya (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Pál Tamás (Pénzügyek Tanszék)

A 2007-2008-as válság következtében a hagyományos monetáris politikai eszközök egyre hatástalanabbnak bizonyultak, a fejlett gazdaságok jegybankjai nem-konvencionális eszközökkel próbálták helyreállítani a gazdasági egyensúlyt, és többen közülük végül korábban elképzelhetetlennek tartott negatív kamatokat vezettek be. A különböző központi bankok esetében más-más indítékok álltak a lépés háttérében, de a legtöbben az infláció kívánt szintre hozásának, a hitelezés bővítésének, a fogyasztás és a beruházások serkentésének érdekében fordultak ehhez az eszközhöz, míg másokat a valutájuk iránti túlzott kereslet kényszerített erre.

Dolgozatomban áttekintem a negatív kamatok bevezetésének okait az egyes jegybankok esetében, kitérve a rezsimek közötti különbségekre, a monetáris transzmisszió elméleti háttérére, az eddigi tapasztalatokra, esetleges sikerekre, kudarcokra és az eszközzel szembeni aggályokra.

A Magyar Nemzeti Bank az alapkamatot pozitív szinten tartja, az egynapos betéti rátát azonban már a negatív tartományba süllyesztette. Arra keresem a választ, hogy mennyire egyedi ez a megközelítési mód, mi indokolta a bevezetését, és a magyar gazdaság jellemzőinek tükrében mik a kilátások, érdemes lenne-e lecsökkenteni az alapkamatot is a nulla alsó határ alá.

Az értékalapú befektetési stratégia alkalmazása a Richter Gedeon Nyrt részvényelemzésének példáján

Fedor Milán (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Dr. Ligeti Zsombor (Közgazdaságtan Tanszék)

Bevezetőként érdemes megemlíteni, hogy a tőkepiaci műveleteket motivációjuk, céljuk alapján két kategóriába sorolhatjuk, ez alapján pedig meg kell különböztetnünk a befektetést és a spekulációt, mely műfajok valójában teljesen eltérnek egymástól tartalmi lényegüket figyelembe véve. Az értékközponitú szemléletmód figyelembe veszi a reálgazdasági, esetünkben a vállalati értékteremtő teljesítményt, képességet is, hiszen megközelítési elvéből kifolyólag a belső értéken alapszik az értékalapú befektetési stratégia, míg a spekuláció elsősorban a piac árak alakulására fókuszál és gyakran csak a piaci szentiment alapján próbálja a jövőt beárzni, ez pedig az instrumentum jövőjére vonatkozó hírek és fejlemények alapján egyes piaci szereplők túlreagálásához vezethet. Ennek tükrében tehát elemezni fogom a tőkepiaci szereplők stratégiáit, továbbá alaposan megvizsgálom a technikai és a fundamentális elemzés módszertanát szemléletmódját és eszközrendszerét, amelyeket természetesen össze is hasonlítok különböző szempontok alapján. Ezek alapján a befektetési és kereskedési stratégia alkalmazása során mindkét elemzési megközelítés figyelembe vételével érdemes döntéseket hozni, hiszen habár kizárólag a chart alakulása alapján nem érdemes döntést hozni lépni, annak jelzését azonban érdemes figyelni, tehát fontos megjegyezni hogy a tőkepiaci szereplők (elsősorban daytraderek és rövid távú spekulánsok) szignifikáns hányada figyelembe veszi a technikai indikátorokat. Tehát eddigi kereskedési tapasztalatom alapján meggyőződés, hogy a befektetéselemzés két módszertanának, a technikai és fundamentális elemzésnek az optimális használatával lehet sikeres kereskedési és befektetési stratégiát kialakítani, ezáltal tehát mindkét elemzési módszertan legjobb indikátoraival lehet a legjobb eredményt elérni, tehát a leghatékonyabb indikátorokat érdemes döntéstámogató eszközként használni a befektetési döntések során, tehát egy befektetési stratégiának tartalmaznia kell elemeket mindkét módszertan eszköztárából. Tehát például az előretekinő, azaz forward P/E és P/BV fundamentális mutatók elemzése mellett figyelembe kell venni az RSI és Bollinger szalagokat és japán gyertyákat is.

Ezt követően a befektetésértékelést és értékalapú kereskedési stratégiát egy konkrét részvény, a Richter Nyrt példáján keresztül mutatom be, amelynek során kitérek az iparágat jellemző tendenciákra, fejlődési irányokra, tehát elemzem a gyógyszeripari szektor jövőképét, a társaság tevékenységi körére, üzletágaira, továbbá értékelem a vállalatot üzleti teljesítménye, eredménytermelő képessége alapján. Ezen felül a külső működési környezetét is elemezni fogom, ez alapján pedig a társaság várható jövőképet határozom meg. Ennélfogva tehát kutatási célom tehát az optimális és hatékony kereskedési stratégia megtalálása mellett az SHV azaz a részvényesi érték meghatározása, azaz a belső érték meghatározása, figyelembe véve a társaság tevékenységének versenyképességét meghatározó tényezőket, amelyek közül figyelembe veszem termékeinek piacképességét a globális piacon, emellett célárfolyamot is meghatározok a Richter várható jövőbeli jövedelemtermelő képességének figyelembe vételével és osztalék fizetési képességgel kapcsolatban, hiszen a tulajdonosok számára hosszú távon ezek jelentik a szignifikáns részvénytulajdonukhoz kapcsolódó hasznosságot, belső értéket.

Egészséges egészségügy finanszírozás, lehetséges?

Kutasi Botond (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Laáb Ágnes (Pénzügyek Tanszék)

Az egészségügy egy olyan ágazat, – az oktatáshoz hasonlóan – aminek a működéséről, annak jó és rossz mechanizmusairól mindenkinek van személyes tapasztalata és véleménye. Egészségügyi ellátásunk egyre nehezebben biztosítható, a kórházak többsége veszteséges, műtétek maradnak el technikai és egyre inkább személyi feltételek hiánya miatt. Pedig a Magyarországon képzett orvosok iránt különösen nagy a kereslet, és megfelelő egészségügyi stratégia mellett ez a terület sikerágazat, sőt az ország egyik húzóágazata lehetne.

Dolgozatom az egészségügy finanszírozásának vizsgálatát célozza, melynek keretében bemutatom a jelenlegi finanszírozási rendszert, illetve igyekszem felderíteni azon hibákat, melyek a pénzügyi problémákat okozzák egészségügyi intézményeinknél. Célom a probléma többoldalú megragadása, kijelölve azokat a kritikus pontokat, melyek a jelenlegi pénzügyi nehézségeket okozzák. Ehhez a célhoz az egészségügyi kontrolling eszközeit használva, a számvitel segítségével akarok eljutni. Remélem dolgozatom hozzájárul ahhoz, hogy láthatóvá váljanak ezen szektor finansziális problémáinak okai.

Tőkepiaci árazás és annak korrekciója a valószínűségi torzítás függvényében

Pap Zoltán (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Timotity Dusán (Pénzügyek Tanszék)

A pénzügyi viselkedéstan által definiált jelenségek bemutatása volt a célom, amelyet a valószínűségi torzítások paramétereivel teszteltem a különböző modellekben.

A kutatás alapkérdése, hogy a valószínűségi torzítások, az az a hozameloszlásra jellemző ferdeség, csúcosság, szisztematikus ferdeség és szisztematikus csúcosság a befektetői döntések során árazódnak-e vagy sem. Amennyiben igen, akkor bizonyíthatóak a pénzügyi viselkedéstan egyes jelenségei.

A dolgozat első részében az elméleti háttér ismertetésével kívántam bemutatni a pénzügyi viselkedést, magát a kilátásméleletet valamint a kilátásmélelet és a valószínűségi torzítások paramétereinek között fellelhető kapcsolatot, továbbá olyan kockázatot mérő egyéb paramétereket ismertettem, amelyek a várható veszteség oldaláról közelítik a kockázat fogalmát.

Ezzel készítettem elő a dolgozat második részét, az empirikus vizsgálatot, amelyben egyedi részvényekkel, illetve portfóliókkal is kívántam tesztelni a valószínűségi torzítások paramétereit, interpretálva a statisztikai és gazdaságtani eredmények jelentőségét.

A tesztelés során igyekeztem minél szélesebb aspektusból vizsgálni a torzítások kimutathatóságát, ezért 30 darab egyedi részvényt és az 500 darab különböző súlyozással összeállított portfóliót vizsgáltam egy rövidebb 5 éves, egy hosszabb 30 éves és a sub-prime válság időszaka alatt.

Arra a következtetésre jutottam, hogy a modellek nem képesek kellően pontosan előre jelezni az árfolyamok alakulását, csak becslést tudnak adni. Számításaim során, ahol a torzítások paramétereinek szignifikánsnak mutatkoztak, ott arra a következtetésre jutottam, hogy a viselkedéstan által definiált jelenségek kimutathatóak. Viszont ezek a valószínűségi torzítások paramétereinek sem eléggé megfelelőek ahhoz, hogy egy magas hatékonysággal működő árfolyammodell megszülethessen.

Számvitel szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület A240 terem

Elnök: Dr. Rózsa Ildikó (Pénzügyek Tanszék)

A trafikrendszer hatása a dohányiparra egy választott vállalkozáson keresztül

Benda Katalin (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Karai Éva (Pénzügyek Tanszék)

Az állam 2012-ben egy új törvényt hozott a fiatalok dohányzásának visszaszorítására, és a dohánytermékek kiskereskedelmének szabályozására (2012. évi CXXXIV. törvény). A dohányterméket áruló kiskereskedelmek csak akkor folytathatták működésüket, ha pályázatot nyújtottak be, és megfeleltek a pályázati, illetve a jogszabály által támasztott követelménynek. A sikeres pályázók megnyithatták új üzleteiket, a Nemzeti Dohányboltokat. A dohányterméket forgalmazó kiskereskedelmi szereplők száma az új rendszer bevezetésének hatására drasztikusan lecsökkent, feltételezhető, hogy ez jelentősen kihat a nagyobb dohányipari vállalatok eredményére is. A változtatás alapvető társadalmi célja a fogyasztók (dohányzók) számának visszaszorítása volt, elsősorban a fiatalok körében. A dolgozatomban a kitűzött társadalmi cél eredményességén túl a dohányiparra gyakorolt hatást vizsgálom. A trafikrendszer bevezetésének hatásait egy nagykereskedelmi tevékenységet folytató vállalat éves beszámolóinak elemzésével tárom fel.

A magyar mezőgazdasági vállalatok eszköz- és forrásszerkezete, valamint ezeknek az eredményességre gyakorolt hatása a gazdasági világválság és az eurózóna válsága idején

Fáró Jenő (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Karai Éva (Pénzügyek Tanszék)

Tanulmányom célja elsődlegesen az volt, hogy megvizsgáljam a címben említett 2 nagy horderejű válság magyar mezőgazdaságra gyakorolt hatását. Az Amadeus Adatbázis adatait, illetve leíró statisztikai módszereket használva megvizsgáltam, hogy miként befolyásolta a 2 krízis a vállalatok forrásszerkezetét és azon keresztül az eszközállomány összetételét 2007 és 2013 között. E tekintetben jelentős elváltozásokra lettem figyelmes: különösen a forrásoldalon mutatkozott meg a válságok hatása, a hitelezés visszaesése. Az időszak közepén csökkent a vállalatok kötelezettségállománya, az eladósodottsági mutató pedig egy V-alakú trendet követett. Szintén tanulmányoztam mindezeknek az eredményességre gyakorolt hatását, valamint egy globális képet festve az ágazatról összehasonlítottam néhány más ország mezőgazdasági trendjeit a magyarországiakkal, megállapítva, hogy hazánk nem volt rosszabb helyzetben, mint a más európai országok.

Ismertettem az EU és annak talán legintegráltabb intézményének a Közös Agrárpolitikának a válság tompításában betöltött fontos szerepét, valamint az állam szerepvállalását az ágazat támogatásában.

A vizsgált vállalatokat a vállalatméret mint csoportképző ismérv szerint osztályozva komoly eltérésekre lettem figyelmes a csoportok között. A nagyobb méretű vállalatok kevésbé szenvedték meg a hitelezés visszaesését, kötelezettségállományuk nem csökkent a kisvállalatokéhoz hasonlóan. Mindez az eszközoldalon és az eredményesség terén is éreztette a hatását, a kisebb méretű vállalatok nehezen tudták megújítani az eszközeiket, amit a stagnáló nettó beruházás bizonyít. Ebből kifolyólag az eredményességük is elmaradt a legnagyobb méretű vállalatok mögött.

A jövedelmezőséghez kapcsolódóan azt találtam, hogy az pozitív kapcsolatban áll a vállalatmérettel, hasonlóan az eredmény stabilitásához. Minél nagyobb tehát egy vállalat, annál stabilabban alakult az eredménye. Az egyes csoportok költség szerkezetét elemezve kirajzolódott, hogy a nagyobb méretű vállalatoknál relatíve több anyagjellegű ráfordítás rontja az eredményt, míg az amortizáció aránya a költség szerkezeten belül fordított arányban áll a vállalatmérettel.

Figyelemreméltó tény ezen felül, hogy a pénzügyi műveletek eredménye majdnem minden esetben az adózott eredményt rontó tételként volt jelen a csoportátlagok szintjén.

Szót ejtettem a tőkeszerkezet különböző elméleteiről, amelyek számtalan vitát generáltak a tudományos berkekben. Empirikus adatok elemzésével, statisztikai módszerekre támaszkodva vizsgáltam, hogy hazánkban érvényesül-e valamelyik elmélet. Eredményeim alapján ezek az elméletek nem vagy csak korlátozottan érvényesülnek, ugyanis csak nagyon gyenge kapcsolatot sikerült kimutatnom a tőkeszerkezet és a jövedelmezőség mutatói között.

Kísérlet számviteli csalás feltárására választott vállalatcsoport beszámolóiban

Fehér Gábor (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Karai Éva (Pénzügyek Tanszék)

A Magyar Nemzeti Bank 2015-ben értékpapírkereskedelmi engedélyét felfüggesztette, és nyomozati eljárást kezdeményezett csalás gyanúja miatt a vállalattal szemben, a vállalatcsoport másik tagja pedig csődöt jelentett. A vádirat szerint – és ezt a legutolsó közzétett számviteli beszámoló adatai is alátámasztják – az értékpapírkereskedelmi vállalkozáson keresztül a vállalatcsoport évekig hozott forgalomba engedély nélküli, fiktív vállalati kötvényeket. Kísérletet tettem az engedély nélkül bevont források útjának feltérképezésére: a különböző vállalatok mérlegeiben fellelhető értékeket próbáltam megfeleltetni, összefüggésbe hozni egymással és a kapcsolódó kiegészítő melléklet információival.

A vállalatcsoport kiemelten érintett tagjainak korábbi beszámolóit is vizsgálva válaszokat kerestem arra, hogy voltak-e előjelei a teljes vállalatcsoport összeomlását eredményező csalási folyamatnak. Több arra utaló jelet találtam, hogy a vállalat nem volt képes tartós külső források bevonása nélkül működni, lejáró tartozásait újabb kötvénykibocsátással fedezte. A legálisan megszerzett forrásaival nem volt képes hatékonyan gazdálkodni, fiktív kötvénykibocsátással tett szert többletforrásra. A kötvényekhez kapcsolódó pénzáramlásokat a vállalatcsoporton belül több tagnál nyomon lehet követni, a visszaélés tényleges folyamata, a részt vevő vállalatok és személyek teljes köre, az elcsalt összegek sorsa azonban még kérdéses.

A rezsicsökkentés hatása a villamos energia egyetemes szolgáltatóira

Kispál Katalin (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Szívós László (Pénzügyek Tanszék)

A dolgozatomban egy mindenkit érintő és nemzetgazdaságilag is fontos témakört vizsgáltam. 2013-ban Magyarországon a kormányzat fontos rendeleteket hozott, miszerint a távhő, a földgáz és a villamos energia árát központilag határozzák meg.

Dolgozatomban elsőként arra kerestem a választ, hogy hogyan épül fel a villamosenergia-piac, és milyen törvényi szabályozás kapcsolódik a piachoz. Ehhez a villamosenergia-törvényt és több tanulmányt is áttekintettem annak érdekében, hogy értelemezni tudjam a piacon szereplő vállalatok helyzetét és feladatkörét. Ezt követően fontosnak tartottam a rezsicsökkentés részletes megismerését, melyhez több kormányrendeletet is áttekintettem. Ezekből a rendeletekből megtudható, hogy négy egyetemes szolgáltató volt Magyarországon, ezek: az EDF DÉMÁSZ Zrt., az E.ON Energiaszolgáltató Kft., az ELMŰ Nyrt. és az ÉMÁSZ Nyrt. Ez a kép 2015-től annyiban változott, hogy az ELMŰ Nyrt. és az ÉMÁSZ Nyrt. helyett az egyetemes szolgáltatást az ELMŰ-ÉMÁSZ Energiaszolgáltató Zrt. vette át.

Az elemzendő vállalatok kiválasztásánál a közös ismérv a tulajdonosi kör vizsgálata volt, így a mélyebb elemzést a 3 többségi német tulajdonban lévő vállalatnál végeztem, azaz az ELMŰ Nyrt.-nél, az ÉMÁSZ Nyrt.-nél és az E.ON Energiaszolgáltató Kft.-nél. Ezek a vállalatok uralják a magyar villamosenergia-piac nagy részét az egyetemes szolgáltatás tekintetében. Ezen vállalatok elemzésével arra kerestem a választ, hogy vajon a rezsicsökkentés milyen hatással volt a szolgáltatókra, mekkora bevétel kieséssel járt és ez milyen hatással volt az eredményükre. Mindehhez a pénzügyi számvitel adta eszköztárat használtam és vagyoni, pénzügyi és az eredményt érintő vizsgálatokat végeztem. A 2008-as villamosenergia-piac liberalizációnak köszönhetően az említett szolgáltatók kötelesek tevékenységek szerint felosztani a beszámolóikat, ennek köszönhetően elkülönítetten megtalálható az egyetemes szolgáltatásra, a kereskedelmi tevékenységre, a közvilágításra és az egyéb tevékenységekre vonatkozó mérlegük és eredménykimutatásuk is egyaránt. Ennek köszönhetően üzletági szinten is meg lehetett vizsgálni, hogy mit is jelentett ezen szolgáltatók számára a rezsicsökkentés bevezetése.

Össz vállalati szinten megállapítottam, hogy a rezsicsökkentés nem eredményezett változást a vizsgált vállalatok eredményességében, ugyanakkor a tevékenységi köröket vizsgálva jelentős átrendeződéseket figyeltem meg. A jövőre vonatkozóan pedig célozul tűztem ki, hogy a vállalati szektor megismerése után az intézkedéscsomag társadalmi hatásait is vizsgálni fogom annak érdekében, hogy egy még átfogóbb képet kaphassak arról, hogy mit eredményezett a rezsicsökkentés bevezetése.

Magyar építőipari részvénytársaságok csődelőrejelzése logisztikus regresszióval

Pattogató Péter (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Szívós László (Pénzügyek Tanszék)

A tanulmány arra keresi a választ, hogy milyen megbízhatóság mellett lehetséges logisztikus regresszióval alapuló csődmodell létrehozása a Magyarországi építőipari részvénytársaságok csődjének előrejelzésére.

A szakirodalom feldolgozása során a csődmodellek módszertani fejlődését követve, historikusan mutatom be a csődmodellezés egyes korszakainak legkiemelkedőbb tanulmányait illetve eredményeit, melyek a későbbi modellek elméleti vagy módszertani hátterét adták. Kvantitatív vizsgálataim során elsődleges célul tűztem ki, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján megvizsgálom milyen besorolási pontosságú modell készíthető pusztán a vállalatok nyilvánosan elérhető beszámóiban található számviteli adatokból számított pénzügyi mutatók és arányszámok felhasználásával, míg a tanulmány másodlagos célja olyan modell készítése, mely könnyen adaptálható más iparági vállalatok csődjének előrejelzésére a magyarázóerő szignifikáns csökkenése nélkül.

Az adatbázis tekintetében 196 Magyarországon bejegyzett építőipari Nyílt-, illetve Zártkörűen működő részvénytársaság nyilvánosan elérhető beszámolójából képzett pénzügyi mutatóit használom fel az elemzéshez. A minta a 2008-2015 között csődbement és túlélő vállalatok adatait tartalmazza. Az elemzést az IBM SPSS statisztikai szoftvercsomaggal végzem.

Az önköltségszámítási módszerek fejlődése

Peller Brigitta (Pénzügy mesterszak)

Konzulens: Dr. Laáb Ágnes (Pénzügyek Tanszék)

Óriási fejlődés ment végbe az elmúlt száz évben az önköltségszámítás területén. A XX. század elején még viszonylag homogén termékeket gyártottak a vállalatok, könnyen feloszthatták egyszerűbb osztókalkulációval az év során felmerült összes költségüket, amikor egy termelési egység előállítására voltak kíváncsiak. Azonban azóta nagy változások figyelhetők meg a szervezeteknél: egyre több és egyre eltérőbb terméket, egyre több verzióban kezdtek gyártani, melyekhez különböző szolgáltatásokat kapcsolnak, és többlet költséget jelent a megfelelő minőség állandó fenntartása is. Ekkor már bonyolódik a kalkuláció: differenciálnunk kell termékek, termékváltozatok között tulajdonságaik, jellemzőik alapján. Ilyen módszer például a pótlékoló kalkuláció.

Manapság egy vállalatvezető nem elégedhet meg a termékekhez, szolgáltatásokhoz tartozó közvetlen költségek felosztásával, látnia és ismernie kell azt az egyre hatalmasabb közvetett költségtömeget is, melyek a vállalati működés elhanyagolhatatlan részeivé váltak. További problémákat vet fel a szolgáltatóiparban tevékenykedő vállalatok és az olyan szervezetek költségeinek felosztása, mint például egy önkormányzat. Ezekben az esetekben a XX. század vége óta már olyan modelleket is segíthetnek a tisztánlátásban, mint például a tevékenység alapú – és a folyamatköltségszámítás. Azonban jogosan merül fel az igény a még pontosabb, és a gyakorlatban még inkább kivitelezhetőbb számítási módszeren túl arra is, hogy ezt az igen jelentős, fixnek tekinthető költségalmazt ne csak felosszuk, hanem megismerjük, kiszűrjük a felesleges költségeket, és ezeket csökkentjük, tevékenységeinket átszervezzük. Ebben segíthet a 2000-es évek közepén kialakult idővezérelt tevékenység alapú költségszámítás. Az amerikaiaktól és európaiaktól sok esetben eltérő, de a felesleges költségekre szintén nagy hangsúlyt fektető, és már régebb óta létező japán vezetői számviteli módszereket is fontos megemlíteni.

Dolgozatomban ezt a fejlődési utat mutatom be egy igen szemléletes hasonlaton keresztül, mely véleményem szerint az oktatás során is igen nagy hatékonysággal alkalmazható, és hozzájárul a kalkulációs modellek megértéséhez. A hagyományos számítási módszerek rövid bemutatása, és hiányosságai kiemelése után dolgozatomban fő részében az újabb irányzatok bemutatására törekszem.

Szociológia, kommunikáció, filozófia szekció

2016.11.17. 08:15 E épület 603 terem

Elnök: Dr. Szakadát István (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Sztárokkal könnyebb

Ács- Fehér Kinga (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Virányi Péter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Mikor beléptünk a 21. századba - avagy a látszatok uralkodóvá válásának korszakába- a külsőségek fontosságának kérdése eddig soha nem látott méreteket öltött. A média befolyásoló és irányító szerepe folyamatosan növekvő tendenciát mutat, s mindez a megváltozott igényeknek köszönhető. Az előző századokra jellemző ritkát és egyedit felváltotta a tömeg és a felszínesség. A középpontba a kiváltság, luxus, felsőkategóriás életérzés helyeződött, ami a sztárok megjelenését eredményezte a reklámokban. Felmerül a kérdés, valóban használ-e ezen marketingfogás? A konklúzióm a következő: a hírességek jelenléte a reklámokban kölcsönös előnyökkel jár mindkét fél számára. Olyan előnyökkel, mik sokkal jobban kifizetődnek, mint gondolnánk. Ami pedig az eredményt illeti, nem véletlen, hogy a világviszonylatban ismert emberek által játszott reklámok száma egyre csak nő és nő.

Azonban fontos megemlíteni, hogy a Chanel, Nespresso, Pepsi, H&M és Loreál reklámelemzéseket követően az alábbi megállapítás bebizonyítható: az ötlet az, amely megismerteti a terméket, és nem pedig egy külső szereplő, aki gyakran nem is illik bele a reklám harmóniájába, üzenetébe. Nem az a legfontosabb, hogy a termék hogyan és mennyire van reklámozva, hanem az, hogy mennyire elégíti ki a látens fogyasztói preferenciákat, igényeket. Ezen állítás első olvasásra ellentmond az előző bekezdésnek, ám épp hogy kiegészíti. A látens fogyasztói igény a szépségben, luxusban nyilvánul meg, ami pedig a sztárokhhoz köthető. Ezt nevezném a 21. századi reklámszociológiai körforgásnak, hisz az eladható ötlet maga a felsőkategóriás életérzés, ám ehhez nélkülözhetetlenek –hitelesség szempontjából- a sztárok.

A felelősségteljes kommunikáció

Balog Orsolya (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Virányi Péter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

A gazdaságos gondolkodás, a gazdálkodás fogalma, ha nem is tudományos megközelítésből, de egyidős az emberiséggel. Maga az ökonómia is a görög 'oikosz' szóból ered, mely háztartást jelent. A család mely a háztartást alkotja az emberiség legrégebbi és legszorosabb társadalmi tényezője. A háztartás alapvető feladata, hogy biztosítsa tagjai számára, a szükséges élelmet és biztonságot nyújtson a külső támadások ellen. Ez a fajta gondolkodás az, amely meghatároz minket. A felelősség vállalás önmagában elemi alkotója egy ember személyiségének, ha nem is ugyanabban értünk egyet. Nem ugyanazon a skálán mozog a preferencia rendszerünk, abban mégis egyet érthetünk, hogy mindannyiunk számára vannak olyan dolgok, melyeket különös gondossággal védelmezünk.

Ahogy a történelem változott, a korok normái, etikai elvárásai fejlődtek, úgy vált ez a fajta felelősség érzet egyre szélesebbé. A mai kor elvárásainak megfelelően már nem csak saját háztartásunk iránt érzünk felelősséget, hanem társadalmi szerepeink és környezetünk iránt. Magától értetődő, hogy korunk egyik legnagyobb befolyással bíró szférája felé is fellépett ez a fajta elvárás.

Így ma már nem csupán az elvárás, hogy egy vállalat minél jobb minőségű termékeket, szolgáltatásokat kínáljon, minél kedvezőbb áron, de egyre nagyobb igény jelent meg arra, hogy az adott cég a közösség normáinak megfelelően a vérkeringés részévé váljon. Ennek a fejlődésnek köszönhetően mára természetes, hogy a vállalatoknak mind termékükkel, mind munkavállalóikkal szemben kötelezettségeket vállalnak. A 21. század elejére újabb forduló ponthoz ért ez a fejlődés. A szemünk előtt változott az üzleti struktúra a felelősségvállalás terén. Míg régen a 'mindenki a maga portáján söprögessen' elv jegyében a belső működés 'tisztán tartása' volt a célja – esetleg a legfontosabb érintettek figyelembe vételével – addig manapság nem csupán az fontos, hogy lépünk ki a saját portánkról, hanem az is, hogy ezt a külső teret tekintsük a magunkénak. Ennek jegyében vált a társadalmi felelősségvállalás korunk üzleti életének egy meghatározó részévé.

„A vállalati társadalmi felelősségvállalás olyan törekvés, melynek értelmében a vállalatok önkéntes alapon üzleti tevékenységükbe integrálnak társadalmi és környezetvédelmi célkitűzéseket is, és ezen elvek mentén alakítják kapcsolataikat érintettjeikkel. (Európai Bizottság, 2001)

Az Európai Bizottságtól idézett megfogalmazásban is olvasható, hogy a vállalatok mind ebben önkéntes alapon vesznek részt. Sem törvény, sem jogszabály nem kötelezi őket arra, hogy bármely ilyesfajta kezdeményezést vállaljanak.

Rengeteg kérdés merül fel ennek kapcsán, melyek mind segíthetnek abban, hogy jobban átláthassuk a tevékenység kialakulását, motivációját és megvalósulását. Továbbá ezek azok a kérdések, melyek bennem is felmerültek a dolgozatom témájának megválasztásakor, és amelyekre a válaszokat kerestem.

- Miért alakult ki?

- Növelheti a profitot?

- Amennyiben mindez egy önkéntes tevékenység, mégis miért vált a verseny egy meghatározó tényezőjévé?

- Milyen problémák megoldásában vehetnek részt?

- Az üzletiszférában tevékenykedő vállalatok képesek valódi társadalmi problémákat megoldani vagy csupán szimpátia kampányok ezek?

A felmerülő kérdéseket a vállalati társadalmi felelősségvállalás majd 100 éves története válaszolta meg, és melyeket a következő dolgozatban próbálok meg összegyűjteni. Továbbá elengedhetetlennek tartom a globális világunk társadalmi problémáinak bemutatását, hiszen a téma, melyet vizsgálok az ezek iránti felelősségvállalásra próbálja felhívni a figyelmet – természetesen a teljesség igénye nélkül, hiszen e téma egy újabb dolgozat terjedelmét megkövetelné. Dolgozatom foglalkozik az állam meghatározó szerepével is a témában, hiszen kiemelkedően fontos tevékenysége a fejlődés érdekében. Végezetül üzleti tudományok szempontjából is vizsgálódik a dolgozat, melyben egyre nagyobb létjogosultságot kíván magának a téma.

Továbbá egy közismert bútorgyártó és forgalmazó cég, az IKEA tevékenységén keresztül, mutatom be egy multinacionális vállalat társadalmi felelősségvállalásának megvalósulását a gyakorlatban.

Remélem dolgozatom segítségével röviden és egyszerűen átláthatóvá válik, a társadalmi felelősségvállalás szerepe az üzleti életben, valamint annak befolyásoló ereje a mindennapokban.

A közösségi oldalak társadalmi hatásai

Bicsák Tamás (Villamosmérnöki alapszak)

Konzulens: Nádasi Eszter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Az ismertségi hálózatok internetre való levetülésével jöttek létre a közösségi oldalak, amelyek komoly tényezővé váltak a társas életben és jelentősen visszahatottak az internet fejlődésére is. Noha alig több mint húsz éve beszélhetünk egyáltalán közösségi oldalakról, máris jelentős szerepet töltenek be politikában és a gazdaságban.

Dolgozatomban az államok és a közösségi oldalak egymáshoz való viszonyát vizsgálom, kitérve arra a kérdésre, hogy mennyire állja meg a helyét a hagyományos alá-fölérendeltségi viszony, amelyben a közösségi oldalakat üzemeltető cégek és azok leányvállalatai az egyes országokkal csupán mint adófizető és jogkövető jogi személyek állnak, jobbra egyirányú kapcsolatban.

A szakirodalmi elemzéssel derítem fel a közösségi oldalak különféle definícióit. Ezen belül is arra helyezem majd a fő hangsúlyt, hogy mennyiben tekinthetők még üzleti vállalkozásnak, és mennyiben politikai szervezeteknek, vagy már-már államszerű entitásoknak.

Kutatásom célja a közösségi oldalak felfutásának és jelenkori hatásainak összegzése, valamint tulajdonságaik összevetése hagyományos politikai szervezetek meghatározó jegyeivel.

Divattörténelem a Chanel tükreben

Dávid Mirella (Kommunikáció és médiatudomány alapszak)

Konzulens: Dr. Virányi Péter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Mikor kimondjuk azt a szót, hogy divat mindenki fejében megszületik egy elképzelés arról, hogy mi is a divat. Viszont, ha gondolatainkat szavakba kell öntenünk, már nagyon nehéz dolgunk van. Elsősorban szakirodalom segítségével olyan kérdésekre keresek választ, hogy mi a divat, mitől lesz valami divatos és mi válik divattá?. Honnan tudjuk, hogy mi a divat? Mi számít divatosnak? Az, ami megjelenik a kifutókon? Vagy az, amit a média annak állít be? Vagy netán attól, hogy valami népszerű, már divatosnak is számít?

Dolgozatomban elemzem a 20. és 21. századot is az öltözködés szempontjából. Mi változott az idők során? Mennyivel lett fontosabb napjainkban divatosnak lenni, mint évekkel ezelőtt? Mitől vált elérhetőbbé a divat manapság? Összehasonlításokat, változásokat szeretnék vizsgálni és bemutatni. Elemzésemet 1940-es évektől napjainkig írom. A dolgozat első része a divattörténelemmel foglalkozik, melyben leírom a változásokat, fontos tervezőket és a korok stílusikonjait említem.

Munkámban nem csak az évtizedek divattörténeti szempontjából írok a divatról, hanem a rétegzettségét is pontosan meghatározom. Vagyis hogyan jelenik meg az haute couture, a prêt-à-porter, a street fashion, a fast fashion a valóságban. Természetesen nem maradnak ki a városi szubkultúrák divatos viseletei sem, az úgynevezett anti-divatok: például a punkok, rockerek, hippik, stb. öltözködési stílusai, melyek az imént említett típusokkal szemben állnak. Dolgozatom másik felében Chanelet vizsgálom, mely egyrésztől szintén egy divattörténeti elemzés lesz, másrésztől pedig divatfotóit, reklámjait elemzem.

Kalózkodás a divatiparban

Dobos Emese (Kommunikáció és médiatudomány mesterszak)

Konzulens: Dr. Lakatos Zoltán (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Dolgozatom témája a kalózkodás a divatiparban: a területre vonatkozó jogi szabályozások, esettanulmányok vizsgálata mellett ár és érték viszonyával valamint a "divatpiramissal" foglalkozom. Ha a divattermékekre mint kulturális termékre tekintünk – a hamisításuk, kalózpiacuk mennyiben épít a helyettesítő és a hiánypótló paradigmára? Kik húznak hasznot ebből? Hol készülnek ezek a termékek? Hogyan kerülnek forgalomba és mi jellemző a fogyasztásukra?

A másolás megítélését is vizsgálom különböző országokban, valamint az online kereskedelem és a származási ország megjelölésére vonatkozó valamint a nemzetközi jogszabályok mellett a divat védelmére irányuló – nemzeti – jogi formákra fókuszálok. Milyen „kiskapuk” léteznek ezen a területen? Miben különböznek ezek a jogi fogalmak, formák országonként és ez mit enged meg a kalózkodásnak, hamisításnak?

Amennyiben a másolás gazdasági mozgatórugó - Milyen előnyöket jelent a fejlődő országoknak? Hisz a nagy márkák anyagi károsítása mellett a hamis divattermékek gyártásának „haszna” is van: amellet, hogy rengeteg helyen embertelen munkakörülmények között dolgoztatják az alkalmazottakat, munkát és ezáltal fizetést kapnak olyanok, akik talán még ennyi pénzhez sem jutnának ez ilyen munkahelyek létesítése nélkül.

A hamisítással és a kalózkodással kapcsolatos elméleti tanulmányok, kutatások és szakfolyóiratok cikkeinek áttekintése mellett számos interjút is készítettem az iparág „bennfentes” szereplőivel, valamint a terület szakértőivel, hogy választ kapjak arra, megszüntethető lenne-e a kalózkodás a divatiparban.

A modern szépség

Kelemen Dorottya (Kommunikáció és médiatudomány alapszak)

Konzulens: Dr. Virányi Péter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

A szépség egy olyan fogalom, ami az évszázadok, sőt évtizedek során, a különböző kultúrákban és országokban is mindig mást és mást jelentett. Nehezen definiálható, hiszen teljesen szubjektív, hogy ki mit és kit talál szépnek. Egy azonban biztos, mindig is volt és lesz egy a társadalom által szépnek nevezett ideál, ami a hirdetésektől kezdve a médián át a hétköznapi emberek életét is uralni fogja. Dolgozatomban többek között magáról a szépségről, társadalom alakító szerepéről, felhasználásáról, mint marketing eszközzel, valamint két olyan márkáról - Dove és a Victoria's Secret - szeretnék írni, akik a szépséget két merőben különböző szempontból fogták meg. Kutatásom során olyan többek között olyan kérdésekre szeretném megtalálni a választ, mint, hogy mi a szépség, és erről világszerte hogyan vélekednek. Kíváncsi voltam továbbá arra is, hogy milyen trendek alakultak ki ezzel kapcsolatban, 2015-ben és 2016-ban mit tartottunk szépnek pl. a szépségversenyek résztvevői, valamint a plus size modellek megjelenése és térhódítása a divat világában, és a médiában egyaránt. A márkák, a kampányok valamint a reklámok elemzése során nagy hangsúlyt szeretnék fektetni az insightra valamint a póthatáson vizsgálatára is az egyik kampányokban és reklámokban. A két márka a Dove és Victoria's Secret kapcsán is arra szeretném fektetni a hangsúlyt, hogy mi az adott márka küldetése, kik a reklámok szereplői, mit mondanak a reklámszövegek és mi az üzenetük. Továbbá szándékomban áll elemezni az elmúlt 5 év reklámjainak célcsoportjait is, valamint különös hangsúllyal arra, hogy mennyire voltak ezek sikeresek, növelték-e az eladásokat. Terveim között szerepel kérdőíves kutatás alapján megállapítani, hogy mit gondolnak az emberek a környezetemben bizonyos reklámokról, hogyan értékelik a szépséget és melyik vette őket akár arra rá, hogy meg is vásárolják a terméket, vagy éppen pont nem. Ezen felül szakmai interjút is szeretnék készíteni a Dove magyarországi termékmenedzserével is, hogy a magyar piacon tapasztaltakat is belefoglalhassam a dolgozatomba.

Termékelhelyezés

Kovács Emese (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Virányi Péter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Termékelhelyezés

„Ha észreveszed, az rossz. Ha viszont nem veszed észre, akkor nem ér semmit”. (Erwin Ephron)

Véleményem szerint ez a két mondat kitűnően megragadja és leírja a product placement (magyarul: termékelhelyezés, röviden: pp) lényegét.

De mi is pontosan az a termékelhelyezés? Röviden összefoglalva filmekben, sorozatokban, könyvekben, zeneszámokban, sporteseményeken, de még festményeken is fellelhető márkareklám. A hagyományos értelemben vett reklámmal ellentétben a pp nem megszakítja az éppen adásban lévő filmet, és mintegy „lenyomja” a néző torkán a terméket, hanem a mű részeként jelenik meg a már jól ismert márkajelzés, illetve logó. A legjobb és legtermészetesebb formája az, hogyha a filmben szereplő karakterek valamilyen formában a szerep részeként használják a reklámozni kívánt terméket-, ezáltal is bemutatva a nézőknek - de a termék megjelenítés történhet csak a háttérben való elhelyezéssel, esetleg díszlet részeként is. Olyanra is akad példa, amikor a márka egy külön szerepet kap a filmben (A számkivetett), sőt, idesoroljuk a keresztpromóciós megoldásokat is. A cél viszont mindenhol azonos: terméket vagy márkát megismertetni, pozicionálni, imázst építeni köré, de akár még a márkahűség kialakulását is elősegítheti a pp.

Hogy hogyan teszi mindezt és legfőképpen hogyan is hat ránk, mit sem sejtő nézőkre? A válasz megértéséhez szükségesek pszichológiai és szociológiai alapismeretek. Egyszerűen megfogalmazva az embernek mindig vannak ambíciói, elvárásai, de legfőképpen példaképei, akikre felnéz, illetve létezik úgynevezett aspirációs csoport is, ahová tartozni szeretne. Logikusan tehát azokat az embereket és csoportokat figyeli meg, azok viselkedését, illetve tulajdonságait igyekszik leutánozni, akikre hasonlítani szeretne. Pontosan ebből az okból kifolyólag működhet és működik is a pp. Ha a kedvenc sorozatunkban a pozitív főhős csak bizonyos márkákat használ, akkor egy idő után a hős tulajdonságai, ételvitele és stílusa a tudattalanunkban összefonódik a márkával, mintegy a márka fogja ezeket a tulajdonságokat képviselni számunkra. Okos, ambiciózus, sikeres, kreatív, kitartó- ilyen, illetve ezekhez hasonló hívószavakkal párosítjuk a márka felhasználóinak a csoportját a termékelhelyezésnek köszönhetően. (Ilyen például, amikor azt gondoljuk, hogy akiknek iPhone-ja van, azok biztosan sikeresek abban, amit csinálnak, ha meg tudják engedni maguknak a terméket.) A dolgozatom első része tehát a termék megjelenítés eseteinek, fajtáinak, illetve hatásainak általános ismertetéséből fog állni.

A második részben viszont a filmekben látható étel termék megjelenítésekre koncentrálva, az ételmárka megjelenítés kategória különös és különleges helyzetére fogok kitérni. Ebben a részben a pp tényleges és konkrét számokkal való hatásait fogom rengeteg film segítségével ismertetni. (E.T.- A földönkívüli...)

A dolgozat végén említést teszek majd a várható jövőről, arról, hogy hová fejlődünk és fejlődhetünk még a termékelhelyezéssel kapcsolatban.

Az 1. világháború plakátjai

Nagy Boglárka (Kommunikáció és médiatudomány alapszak)

Konzulens: Dr. Virányi Péter (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

A dolgozatomban a magyar, illetve az angol 1. világháborús plakátokat fogom bemutatni. Azért erre a két országra esett a választásom, mivel a háborúban ellentétes oldalán álltak és a másik hatalmi fél iránti ellenszenv megjelent-e a plakátokon. Továbbá mindkét ország híres volt a plakátművészetükről, illetve mindkét állam más szegmensre helyezte a fő hangsúlyt.

A dolgozat bevezetésében egy általános képet fogok adni a plakátokról. Elsőként ismertetni fogom a kialakulását, milyen fontosabb állomásai voltak a plakátkészítésnek, hol jelentek meg eleinte. Továbbá bemutatom a plakátot, mint műfajt, ezen belül azt is, hogy milyen technikákat alkalmaznak az elkészülésüknél. Végezetül a legfontosabb pontja az ismertetésnek az, hogy úgy is be fogom mutatni a plakátot, mint egy propagandaeszköz.

Mindezek után az 1. világháborús magyar plakátokat mutatom be. Először egy általános jellemzést adok, melyek voltak a központi témák, hol jelentek meg. Majd tartalom alapján fogom elemezni, többek között Földes Imre, Biró Mihály, Barta Ernő, Haranghy Jenő plakátjait. Elemzésem főbb szempontjai: milyen motívumokat használtak, hogyan mutatták be a háborút, a háterszágot, az ellenséget. Hogyan toborozták a férfiakat és hogyan ösztönözték az otthoniakat az adakozásra, illetve a beszolgáltatásokra. Megvizsgálom azt is, hogy a háború egyes szakaszai milyen hangulatot közvetítettek, s ez hogyan jelent meg a színhasználatban, a feliratokban és a képi világban.

A magyar plakátok bemutatása után áttérek az 1. világháborús angol plakátok ismertetésére. Elsőként egy általános képet festek az angol plakátok születéséről, hogyan váltak világháborús plakátokká. Tartalom alapján elemezni fogom, mely témákra helyezték a fő hangsúlyt. Ezenkívül megfigyelem azt is, milyen motívumokat, szimbólumokat, színeket használtak és hogyan mutatták be a háborút azoknak, akik otthon maradtak, illetve a háterszágot milyennek mutatták be. Továbbá hogyan ösztönözték a férfiakat arra, hogy harcoljanak a háborúban. Megnézem azt is, hogy érzékelhető-e egyfajta érzelmi hullámváltozás a plakátokban a háború különböző szakaszaiban.

A két ország plakátjainak elemzése után összehasonlítom őket, milyen hasonlóságokat és különbségeket lehet észrevenni a témákban, szimbólumokban, színhasználatban és a kép világban.

Végezetül a dolgozatomat egy összegzéssel zárom, ahol kiemelem a legfontosabb tudnivalókat.

Tribute: tiszteletadás vagy másolás? - A magyar tribute zenekarok megosztottsága a tömegkultúra kritikájának tükrében

Nagy Laura (Kommunikáció és médiatudomány mesterszak)

Konzulens: Barna Róza Emília (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

A dolgozat központi témája alapvetően a magyarországi metál és rock színtér, ezen belül a tribute zenekarok által képviselt szubkultúra.

Személyes érintettség miatt – a koncertekre járó rajongói oldalt képviselve, felfigyeltem arra a „konfliktusra”, ami az underground szférában alakult ki a metál zenekarok és a tribute zenekarok között. Úgy döntöttem, közelebbről is megvizsgálom ennek okát.

Egyediség – hitelesség, másolás – tiszteletadás, zenélés szeretete – siker, népszerűség, szubkultúra – tömegkultúra – magaskultúra. Ilyen és ehhez hasonló ellentétpárok merültek fel, miután elkezdtem kutatni a témában. Dolgozatom fő célja: megvilágítani azokat a tényezőket, amelyek a tribute-bandák körüli felhajtást és sikerük megosztottságát eredményezik és megkérdőjelezzik létjogosultságukat. A dolgozat betekintést enged a tribute-ok elterjedésének rövid történetébe, a szubkulturális háttérbe, valamint a hitelesség érvényesülésének kérdésébe.

A dolgozat Herbert Gans a Népszerű kultúra és magaskultúra című tanulmányára épül. Felállítottam egy párhuzamot a tömegkultúra-magaskultúra, illetve a tribute zenekarok-saját zenét játszó zenekarok között. A tömegkultúra négy pontban megfogalmazott kritikája mentén haladva kerülnek megvilágításba a fent említett felmerülő fontos kérdések.

Mivel sok emberrel beszélgettem erről a témáról, főként zenészekkel, ezért sok szemszögből került megvilágításba a téma. Így került velem szembe Gans tanulmánya is, amely erős alapot biztosít számomra ahhoz, hogy bemutassam a pro és kontra érveket.

A egyik súlypont a hitelesség fogalma köré esik, amely átöleli az egész dolgozatot, hiszen ez a legnehezebben megfogható és megválaszolható kérdés. Különböző tanulmányokra és elméletekre alapozva próbálok egy átfogó képet kialakítani a hitelességről és a zenében betöltött szerepéről.

Ugyanúgy, mint ahogy Gans bemutatja a tömegkultúra elleni érveket, majd megcáfolja ezeket, én is bemutatok a tribute-ok ellen és mellett felhozott érveket, amelyeket a tanulmányra, illetve az általam készített interjúkban elhangzott véleményekre alapozok. Gans szerint, a támadás és kirekesztés mindig a magaskultúra felől érkezik, ugyanez elmondható a zenei színtérről is, amennyiben a saját zenét játszó zenekarokat a legitim kultúra képviselőinek, a tribute-okat pedig a népszerű kultúra képviselőinek tekintjük.

Nem célom állást foglalni a tribute zenekarok mellett vagy ellen, inkább egy objektív, reális képet szeretnék adni róluk és a helyzetükről.

A Nukleáris Technológia Kommunikációja

Velenyák Tamás (Pénzügy mesterszak), Sárdy Gábor (Energetikai mérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Margitay Tihamér (Filozófia és Tudománytörténet Tanszék), Boros Ildikó
(Nukleáris Technológia Tanszék)

Hazánkban a nukleáris technológia kérdésköre, alkalmazásának létjogosultsága egyre felkapottabb és a lakosság egyre nagyobb részét foglalkoztató témává válik. Ez köszönhető egyrészt a 2011-es fukushimai balesetnek, az ezt követő egyre radikálisabb energiapolitikai döntéseknek szerte Európában, illetve talán leginkább annak, hogy hazánk két újonnan épülő atomerőműi blokkal tervezi kiváltani a következő két évtizedben leálló paksi kapacitást.

A modern demokrácia választópolgára abban az esetben tud felelősségteljes véleményt alkotni az életét érintő bármely kérdéssel, esetünkben az atomenergiával kapcsolatban, ha elegendő információ áll rendelkezésre döntés meghozatalához.

A Magyar Nukleáris Társaság fiatal szakcsoportjának tagjaiként sok esetben szembesültünk azzal a ténnyel, hogy a társadalom sajnálatos módon mennyire keveset tud az atomenergiáról, annak mikéntjéről, az előnyeiről, illetve veszélyeiről. Dolgozatunkban szeretnénk egy olyan kommunikációs stratégiát bemutatni, amely segítségével a szakcsoportunk, mint egy civil szervezet, sikeresen tudja gyarapítani az említett témakörrel kapcsolatos ismereteit a lakoságnak. Tevékenységünkkel elsősorban a fiatalabb, 15-25 éves korosztályt célozzuk meg, mert egyrészt ez a korosztály a leginkább fogékony az új ismeretekre, illetve az ő véleményük még sokkal jobban formálódik, és szívesebben fogadnak el információt tőlünk, kortársaiktól.

Pályamunkánk alapját az a több éves tapasztalat nyújtja, amelyet a társaság különböző programjain, előadássorozatain való részvétellel szereztünk. Továbbá, arra is alapozzuk, amit mi, mint fiatal szakemberek saját barátaink, ismerőseink, családjaink körében eltöltött beszélgetések, könnyed esti sörözések során a nukleáris technológia témakörével kapcsolatosan tapasztaltunk.

Termékmenedzsment és termékélmény szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület A115 terem

Elnök: Dr. Hercegfői Károly (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

UO írásfejlesztő tollban rejlő fejlesztési irányok feltérképezése a felhasználói csoportok igényeinek tükrében

Collognáth Eszter (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Jókai Erika (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

A dolgozatom fókuszában az UO írásfejlesztő toll áll. Ennek a terméknek négy fő célcsoportja van, nevezetesen az írásproblémákkal küzdők, a kisiskolás gyerekek, a balkezesek, valamint a felnőttek. A kutatásom alapvetően arra irányul, hogy feltárjam azokat a lehetőségeket, amikkel a terméket forgalmazó cég által megjelölt célcsoportoknak értéktöbbletet lehetne teremteni. Dolgozatom első felében kitérek arra, hogy milyen kutatási módszertanokat lehet használni a felhasználók bevonásával egy ilyen jellegű vizsgálat esetén, hogy az ismert, illetve látens igényeket feltérképezzük. A második felében bemutatom azt, hogy ezek közül én melyikeket, és miért használtam a vizsgálatom alatt. A harmadik, utolsó részben pedig a már elkészült kutatásaim eredményeit ismertetem, amely bemutatja egyrészt a piaci oldalról felmerülő igényeket írószer-vásárlási preferenciák kapcsán, másrészt megmutatja az általam meghallgatott szakemberek véleményét arról, hogy használhatósági szempontból milyen jellegű tulajdonságokkal, paraméterekkel rendelkezik egy jó írószer.

Vásárológia

Czibor Lili Réka (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Lógó Emma (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Hogy mi fog meg bennünket egy üzletben? Miként vonják be érzékszerveinket a vásárlás élményébe? Egyáltalán milyen hatások befolyásolják komfortérzetünket? És mégis hogyan alakul ki a márkahűség?

Dolgozatomban ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kerestem a választ. Két ruházati üzlet, a Zara és az Abercrombie & Fitch összehasonlításával, fókuszban a vásárlás élményével és a boltok egyéni stratégiai megoldásaival. Mindkét üzletben terepmegfigyelési jegyzőkönyvet vettem fel, melynek segítségével meghatároztam az üzletek közötti hasonlóságokat és különbségeket. Kérdőíves felmérést készítettem, majd a fókuszcsoport válaszai alapján értékeltem a vizsgált szempontokat.

Célom meghatározni, hogy két ugyanolyan árkategóriával, célcsoporttal, termékpalettával rendelkező üzlet, mégis hogyan alkalmazhat teljes mértékben különböző, néha ellentétes megoldásokat. Ezt vizsgálva fény derül arra, hogy a vásárlókat mivel is lehet igazán megfogni és megtartani. Miként lehet elérni, hogy a vállalat kommunikációja erősítse a csoporthoz tartozást, az identitást, ezzel visszatérő vevőket nyerve a vállalat számára.

Termékfejlesztés a gyakorlatban - Az új ötlettől a formatervig

Filip Gergő (Műszaki menedzser mesterszak)

Konzulens: Tóth Áron (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Dolgozatomban a sportközpontokhoz kapcsolódó élmények közül egy elhanyagolt befolyásoló tényezőre kerül a hangsúly, mivel a kutatások szerint a fogyasztókban sokkal erősebben marad meg egy negatív élmény, mint egy pozitív.

Napjainkban a sportközpontok elterjedtek, szerepük megnőtt. Ezen a piacon ma már nem lehet versenyelőnyre szert tenni csupán a sporteszközökkel történő magas szintű felszereltség megteremtése révén, mivel ez már evidenciának számít. A sportközpontok célkitűzése ezért az, hogy valamilyen élményt tudjanak nyújtani az oda látogatóknak és így kerüljenek előnyös helyzetbe versenytársaikhoz képest.

Előnyre a “részletek” fejlesztésével lehet szert tenni, egyértelműen ide tartoznak a különböző kiegészítő helyiségek, többek közt a zuhanyzók is, valamint annak kialakítása és tisztasága. Ezekre a helyiségekre a tapasztalatok szerint nem fordítanak elegendő figyelmet. Munkám erre a területre fókuszál.

Dolgozatomban a zuhanyzók egyik lehetséges problémáját vizsgálom, a zuhanycsapot.

A termék innovációs folyamat ábra alapján a piaci (felhasználói) igények felmérése után innovációs javaslatot teszek a probléma megoldására.

A dolgozatban továbbá választ keresek arra, hogy melyik a legelterjedtebb zuhanycsap fajta, illetve van-e a felhasználóknak valamely fajtával problémájuk. Ha igen, mi a probléma maga és milyen megoldás adható arra. Kérdés azonban, hogy az észlelt probléma valóban egy tömeges látens igény-e, vagy csak egy szűk csoport számára okoz gondot a nem megfelelő kialakítás. Ezekre a felmerülő kérdésekre a kutatás során keresem a választ.

A kutatás során a problémák nagyszámú feltérképezése érdekében (1) online módon közzétett és kitöltendő kérdőív került kiküldésre. Továbbá az igények pontosabb felmérése érdekében a kérdőívben kapott eredmények alapján (2) fókuszcsoporthoz kerül sor. A fókuszcsoporthoz vizsgálat során a kérdőívben nagy többségben megjelenő demográfiai csoport kerül megkérdezésre.

A kutatás során kapott eredmények alapján a termékinnovációs folyamatában belül a hangsúly, magára a termék innovációra kerül. Az előzetesen elgondolt és a kutatás során felmerült igények alapján a leendő termékhez kapcsolódó paraméterek meghatározására és tervezésére kerül a fókusz.

A kutatási eredmények alapján megállapítható, hogy a kérdőívet kitöltők leginkább a teljes mértékben egyéni igények alapján állítható zuhanycsapot kedvelik, továbbá a folyamatos vízfolyást részesítik előnyben. A termék innovációra vonatkozóan pedig a fókuszcsoporthoz kapott eredmények kerülnek bemutatásra a dolgozat végén.

Felhasználók tevékenységeinek adatain alapuló használhatósági vizsgálat összeállítási módszertana és eredményeinek bemutatása

Horváth Andrea (Vezetés és szervezés mesterszak)

Konzulens: Szabó Bálint (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

A dolgozat célja a felhasználók tevékenységeinek adatain alapuló használhatósági vizsgálat összeállítási módszertanának bemutatása. A Google Analytics által generált kódrészlet a honlap forráskódjába illesztve részletes információkat nyújt a webáruház felhasználóiról, biztosítja az oldalra érkező látogatók viselkedésének alapos megismerését.

A kidolgozott szemmozgáskövetéses használhatósági vizsgálat a Google Analytics felülete által szolgáltatott (aggregált felhasználói) adatokra építkezik, azt mutatja be, hogy az onnan nyert információk módszertanilag hogyan használhatók fel annak az összeállításához.

A dolgozat a hangsúlyt a módszertan összeállítására fekteti, de bemutatja azt is, hogy annak az alkalmazása milyen gyakorlati eredményeket ad egy olyan a hazai vállalkozás példáján keresztül, ahol Magyarországon először vált lehetővé az interneten keresztül történő, egyedi csokoládékreáció összeállítás és vásárlás.

A Magyar Formatervezési Díj termékmenedzsment kérdései

Kozics Noémi (Ipari termék- és formatervezői alapszak), Szakács Tünde (Ipari terméktervező mérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Németh Edit (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

A kutatás célja a Magyar Formatervezési Díj díjazottjainak és kiállítóinak internetes jelenlétének, a díjazottak és kiállítók honlapjainak vizsgálata. A legtöbb tervező és fejlesztő, gyártó vállalat felismerte már, hogy az internet milyen megjelenési és üzleti lehetőségeket nyújt a cégek számára. Megértették, hogy az internetes megjelenésben hatalmas PR-kapacitás és potenciális üzleti lehetőség rejlik.

A kutatást 4 fős csoportban végeztük, mely során megvizsgáltuk, a 2010-2015 közötti ciklus során, a Magyar Formatervezési Díjon díjazottak internetes jelenlétét a díj, illetve a kiállítás jogának odaítélése után. Ez alatt összesen 152 pályaművet vizsgáltunk meg, melyből 67 munka díjazott volt. Az internetes megjelenés vizsgálatát, egy általunk összeállított szempontrendszer alapján végeztük. A díjazottak általános adatainak felvétele után vizsgáltuk a tervezővel, a termékkel, valamint a gyártó céggel kapcsolatos információkat.

A kutatás során többek között a következő szempontok alapján tettünk megállapításokat: pályázói név, gyártócég jelenléte, tervezői megtalálhatóság, jelenlét hazai illetve nemzetközi piacon. Ezekből levont következtetéseinket esetpéldákon keresztül szemléltettük.

Hasznosság vagy fényűzés? - Női divat

Misi Valentina (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Lógó Emma (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Női divat? Luxustermékek? Hasznosság vagy fényűzés? Mi is a divat...

Munkánkban a ruházkodás kerül előtérbe, mely alapvető hasznosság, vagy épp luxus. Ezen belül is a női üzletekkel foglalkoztunk. Dolgozatunkban a hasznosság különböző mértékeit, illetve adott hasznosság elemeinek súlyát vizsgáltuk a hasznosságon belül.

Esettanulmányt készítettünk hat általunk három kategóriába sorolt üzletről, melyeket a különböző társadalmi rétegekhez csatoltunk alátámasztva gondolatainkat. Megfogalmaztuk vásárlási szokásaikat, termékélményüket, továbbá az árazást hozzákapcsolva érdekes eredményeket kaptunk. Fény derül dolgozatunkban arra, hogy mit tartanak fontosnak a vásárlók döntéseik során, illetve a két szélsőség közti különbségre, arra hogy hogyan lehet egy ugyanolyan alapfunkciójú termék alaphasznosságot betöltő és luxustermék is egyben. Felméréseink terepe kizárólag offline (vagyis online felületeket nem vettünk számításba).

Célunk az volt, hogy a különböző osztályok közti vásárlási szokások különbségét bemutassuk, bizonyítsuk.

Munkánk során kvalitatív (interjú) és kvantitatív (kérdőív) módszereket is alkalmaztunk információgyűjtésre, mindezen személyes tapasztalatok (terepfelmérés) mellett.

Játékosítás alkalmazása a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Oktatás Hallgatói Véleményezése kérdőív kitöltése során

Pataki Boglárka (Gépészmérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Lógó Emma (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Az alábbi dolgozat témája a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Oktatás Hallgatói Véleményezése -(a továbbiakban OHV)- kérdőív kiegészítése, átalakítása a játékosítás módszereinek segítségével. A témaválasztást az indokolta, hogy megjelent egy olyan új generáció, akik már teljesen más környezetben nőttek fel, mint az őket megelőzők és ezek a megváltozott körülmények teljesen más agyműködéshez vezettek. Őket nevezzük Z-generációnak vagy "digitális bennszülötteknek". A digitalizált világ adta lehetőségek miatt ezt a generációt már egyre nehezebb lekötni: egy kérdőív kitöltése számukra igen untató lehet, egyre nehezebb lesz őket rávenni arra, hogy hosszú percekig töltsenek kitöltéssel. Ám az egyetemek számára nagyon fontos, hogy visszajelezést kapjanak és ez akkor a legpontosabb, ha minél többen töltik ki az OHV-t. Dolgozatomban az OHV-t próbálom meg olyan formában átalakítani, ami izgalmassá teszi a kitöltést a Z-generáció számára is.

Az Unicum Szilva terméktulajdonságainak felhasználói megítélése és a fogyasztói preferenciák vizsgálata

Rozsondai Júlia Ágnes (Műszaki menedzser alapszak)

Konzulens: Dr. Hlédik Erika (Ergonómia és Pszichológia Tanszék)

Dolgozatom témája az Unicum Szilva terméktulajdonságainak felhasználói megítélése, valamint a fogyasztói preferenciák vizsgálata, amelynek célja, hogy a Zwack Unicum Nyrt. számára információt szolgáltatson, hogy mely termékjellemzőket hangsúlyozza ki kommunikációja során. Továbbá kutatásaim témáját képezi a Zwack Unicum Nyrt. kérésére egy, az Unicum termékcsalád üvegének esetleges változtatásának felhasználói megítélése.

Kutatásaim részeként a cég és a termék rövid bemutatását követően a termék bevezetése előtti és utáni piaci helyzetet írtam le, valamint a legnagyobb versenytárral, a Jägermeisterrel végeztem összehasonlítást piaci részesedés tekintetében. Meghatároztam továbbá az Unicum Szilva bevezetésének célját és annak körülményeit, valamint a termék felhasználói- és vevői körét.

Kutatásaim lefolytatásához először interjúk keretében hét, már Unicum Szilvát fogyasztott személyt kérdeztem meg különböző korosztályokból a fogyasztói szokásaikról és preferenciáikról, az Unicum Szilva terméktulajdonságainak, valamint az Unicum termékcsaládra tipikus üvegek változtatásának megítéléséről. Ezt követően kérdőíves megkérdezést alkalmazva hozzávetőlegesen száz fő véleményét kértem ki kutatási kérdéseim megválaszolásához. A vizsgálat során világossá vált, hogy a megkérdezettek körében az Unicum Szilva egyértelműen prémium kategóriájú, divatos, édes-gyümölcsös ízvilágú terméként van számon tartva, amelyet leginkább különleges alkalmakkor fogyasztanak. Továbbá szintén egyértelműen kitűnt a kutatásokból, hogy a fogyasztók az Unicum termékcsalád hagyományos, gömb formájú üvegén jelentősebb változtatást nem fogadnának szívesen.

Végezetül kutatásaim eredményei és tapasztalatai alapján a Zwack Unicum Nyrt. számára is értékes következtetéseket vontam le, amelyeket reményeim szerint a cég fel tud használni az Unicum termékcsalád jövőbeni marketing stratégiájának kialakítása során.

Testnevelés- és sporttudomány szekció

2016.11.17. 09:30 BME Sportközpont

Elnök: Dr. Freyer Tamás

Személyre szabható, innovatív technológiával gyártott kompozit sporteszköz fejlesztése

Fábián Gábor (Gépészmérnöki mesterszak), Magyar Balázs (Gépészmérnöki mesterszak)

Konzulens: Bartha Zsolt (Testnevelési Központ), Dr. Szabó Gábor (Polimertechnika Tanszék)

A XXI. század trendjeinek megfelelően, a sporteszközök fejlesztésében egyre nagyobb szerepet kap a személyre szabhatóság, az egységes minőség biztosítása és az összetett követelményrendszernek való megfelelés. A személyre szabhatóságot általában széles termékpalettával és cserélhető részekkel biztosítják a gyártók. Az egyre nagyobb teret hódító 3D nyomtatás azonban gazdaságos lehetőséget nyújthat a standard méretezéstől való eltérésre, így minden felhasználó egyénre szabott termékhez juthat.

Dolgozatunkban egy újrahasznosított alapanyagból készült 3D szerszám segítségével állítunk elő sípcsontvédőt. A sípcsontvédő anyaga kompozit, a megfelelő anyagpárosítást gazdasági- és mechanikai szempontok alapján választjuk meg. A mechanikai vizsgálatokat a sípcsontvédőkre vonatkozó szabvány alapján végezzük. A gazdasági kitekintés, és költségkalkuláció után felmérést végzünk labdarúgók között a termék létjogosultságáról. Végül kitekintünk a technológiában rejlő lehetőségekre, az ipari trendekre és az iparág jövőjére.

Sportolókból üzletemberek, avagy hogyan válhat egy névből világhírű márka?

Nyeste Teréz (Kommunikáció és médiatudomány alapszak)

Konzulens: Dr. Orbán Annamária (Szociológia és Kommunikáció Tanszék)

Dolgozatomban a sportolók és az üzleti szféra közötti kapcsolatok előnyeire és hátrányaira hívnám fel a figyelmet; kiemelvén azt, hogyan és miért válik egy élsportoló nevéből nemzetközi szinten is elismert márkanév. Ezt a szponzoráció, marketing, sportmarketing fogalmak körüljárásával megalapozva - néhány széleskörű hírnévre szert tett külföldi példát említve -, de Hosszú Katinka olimpiai bajnok úszónő berobbanására fókuszálva ismertetném. Egy olyan kommunikációs hadjáratot, amely a sportoló imázsát tartja szem előtt, s kölcsönös folyamatokon keresztül "nyereséggel" kecsegtet.

Hosszú Katinka az országban talán egyedi módon valósította meg saját márkáját - az Iron Ladyt -, s a hozzá tartozó hazai és nemzetközi jelenlétet is professzionális szintre emelte azzal, hogy nemcsak ő maga, mint sportoló, de a nevével fémjelzett márka is nemzetközi ismeretségnek örvend - még a legnagyobb médiaszereplők (pl.:BBC) körében is. Ezen túlmenően remek példa az ismertetett folyamat kivételére a maga egyediségének zsenialitásával.

A világhírű sportolók helytállását az üzleti életben, saját márkájuk reprezentálásának és népszerűsítésének fejlődéstörténetét, a szponzorációs kapcsolat előnyeit és hátrányait - ezeket a rendkívül összetett folyamatokat mutatja be a dolgozatom az Iron Lady márka felemelkedésén keresztül.

Egészségtudatos hallgató - egészséges életpálya

Orosz Beáta (Tanár – közgazdász tanár szak)

Konzulens: Molnár István (Testnevelési Központ), Szalóki Tiborné (Műszaki Pedagógia Tanszék)

A mai, rohanó világban általánosságban elmondható, hogy az emberek egyre kevesebb időt és energiát tudnak testmozgásra, a saját szellemi és fizikai fittségükre fordítani. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a vizsgált, egyetemista korosztály esetében is. Gyakoribbak és egyre fiatalabb korban jelentkeznek különféle fájdalmas panaszok, esetleg testi elváltozások is, sokak állóképessége nem megfelelő, így nem véletlen, hogy az egészség mind jobban felértékelődik.

Az oktatási intézmények több és jobb lehetőségeket kínálnak az egészség megőrzésének és fejlesztésének elősegítésére. A BME sportágak széles repertoárját kínálja a mozogni vágyóknak, a Tanárképző Központ pedig külső szakmai partnerként csatlakozott az Egészségfejlesztő Egyetem Programhoz, melynek célja egy átfogó, a rendszer minden elemére kiterjedő szervezetfejlesztés.

Ideális esetben az egyetem polgárainak egészsége a felsőoktatás minőségének alapkritériuma volna. Ehhez teljes paradigmaváltás lenne szükséges, melynek jelentős finansziális és humán erőforrásigényei lennének, azonban akadnak olyan lehetőségek, mint például az egészséggel kapcsolatos esettanulmányok, melyek lépésenként segíthetnének a hallgatók ösztönzésében, motiválásában. A diákok tisztában vannak a sportolás fontosságával, ez a dolgozat keretei között készített kérdőíves felmérésem eredményeiből is kiderül.

Dolgozatom célja egy helyzetfeltáró elemzés, a sportolás hatásainak, valamint a gyakorlatban viszonylag egyszerűen megvalósítható lehetőségek bemutatása. Szeretném, ha a hallgatók megfelelő ösztönzésben és támogatásban részesüljenek ahhoz, hogy valóban teljesíthessék az általuk – és a szakirodalom szerint is - hasznosnak tartott, körülbelül félórányi napi mozgást. Sportoktatóként és leendő tanárként mindennél fontosabbnak tartom a sport megszerettetését, hiszen rendszeres testmozgással a panaszok megelőzhetők, s a problémák orvoslása helyett az egészségtudatos hallgatók egész életpályájuk során boldogabbak, terhelhetőbbek és kiegyensúlyozottabbak lehetnének.

Látványsportokban alkalmazható taktika- és teljesítményvizualizációs rendszer

Rácz László (Villamosmérnöki alapszak)

Konzulens: Bartha Zsolt (Testnevelési Központ)

A tanulmány célja egy olyan új rendszerfejlesztés bemutatása, amely kiváló lehetőséget biztosít a látványsportokban teljesítmény- és taktikaanalízishez és -vizualizációhoz, ezzel a sport egy új, nagyon izgalmas és eddig szinte teljesen kiaknázatlan területére próbál betörni.

A rendszer célja a csapatsportokban résztvevő játékosok nagypontosságú helymeghatározása, ezen belül is kiváltképp a beltéri játékokra koncentrálni. A fejlesztés valódi újítása abban a két fontos tulajdonságában rejlik, hogy egyrészt a korábbi kamerákkal végzett, optikai alapú játékosfelismerés megbízhatatlanságát kiküszöböli azáltal, hogy minden résztvevő dedikált eszközt visel magán az esemény teljes ideje alatt, másrészt pedig a korábbi hasonló megoldások csupán kültéren működtek, mivel nem állt rendelkezésre az az olcsó és megbízható technológia, amely sportcsarnokokban, zárt térben is lehetővé teszi a nagypontosságú helymeghatározást.

Napjainkban mind az élsportba, mint a szabadidősportba egyre jobban betör az informatika – már a hobbifutók is nyomon követik minden edzésüket legalább egy telefonos applikációval, az elszántabbak külön erre a célra fejlesztett karórákat és eszközöket vásárolnak. A versenysportban pedig szinte elképzelhetetlen a magasszintű munka megtartása és fejlesztése különböző informatikai megoldások nélkül – a pulzuszórák, teljesítményanalízis, illetve ezek feldolgozása és vizualizációja mind megszokott az élvonalbeli csapatok világában. Az egyre kifinomultabb technológiák megjelenésével és fejlődésével pedig egyre több lehetőség kerül a kezünkbe a még jobb eredmények eléréséhez.

Az utóbbi idők tendenciáit és technológiai fejlesztéseit figyelembe véve kezdett el érdekelni a csapatsportok játékosainak helymeghatározása, és az ebből kinyerhető adatok elemzése, vizualizációja. Megvizsgáltam a különböző technikai megvalósítási lehetőségeket, majd a csapatsportok, illetve az ember antropometriai sajátosságainak figyelembevételével felállítottam egy követelményrendszert a megvalósítandó rendszer számára. A megfelelő hardverkörnyezet kiválasztása után egy olyan szoftvert alakítottam ki, amely alkalmas a játékos aktuális pozíciójának követésére egy esemény során. Az adatrögzítést követően a kinyert információk feldolgozásával foglalkoztam, hogy megmutassam, a rendszer alkalmas a kitűzött célra. Konklúzióként egy vízióval szolgálok, amely látványosan szemlélteti, hogy egy közép-hosszútávú, intenzív fejlesztés esetén milyen széleskörű alkalmazási lehetőségeket nyújthat a rendszer.

Az alkohol befolyása a sportteljesítményre

Szabó Gábor (Műszaki menedzser mesterszak)

Konzulens: Molnár István (Testnevelési Központ)

Hallgatóként és sportolóként sokszor látom, hogy a sport és sportesemények velejárója az alkoholfogyasztás. Az emberek söröznek, amikor játszik a csapatuk, illetve a sportolók is egy-egy meccs után is fogyasztanak alkoholt. Nem véletlen közismert az alkohol "célzóvízként" történő definiálása is. 2008-ban a Nemzeti Doppingellenes Ügynökség is felvette tiltólistájára az alkoholt, mely számos kérdést vetett fel az élsportban. Vizsgálatom arra irányult, hogy milyen hatásai lehetnek az alkoholnak az amatőr, elsősorban egyetemista sportolók körében.

Üzleti jog szekció

2016.11.17. 09:00 Q épület A202 terem

Elnök: Dr. Bodzási Balázs

Zenefelhasználás az internet korában

Ábrahám Dóra Anna (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Markovich Réka (Üzleti Jog Tanszék)

A szerzői jog többszáz éves hagyományait nagyban felülírta a digitális „éra” és az internet-használat. A felhasználók médiafogyasztása a klasszikusnak mondható rádiós és televíziós csatornákról átállt az internetes platformokra. Az internethasználat a fiatalok körében a legjelentősebb és tekintve, hogy a multitasking-jelenség megerősödésével a zenehallgatás háttértevékenységi státuszba szorult vissza, ennek köszönhetően jelentősen nőtt annak volumene is.

A zenekarok, felismervén a közösségi platformok adta lehetőségeket, marketingtevékenységeinek fő része is online folyik. A legismertebb social media felületek együttes alkalmazásával próbálnak a közönséggel mélyebb, személyesebb kapcsolatot kialakítani, s ezáltal egy hűséges, odaadó rajongóbázist építeni. Ugyanezek a felületeken folynak általában a koncertek, új megjelenések hirdetései is, viszont a direkt marketinggel ellentétben egy sokkal lágyabb, személyesebb formában.

A technológiai fejlődés azonban nem csak a közvetlenebb kommunikációt tette lehetővé, hanem számos olyan alternatívát hozott a zenészeknek, melyekkel meg tudják kerülni a kiadókat és önerőből tudnak elindulni. Az egyre olcsóbban elérhető, jó minőségű stúdió felszerelések a szerzői kiadásban megjelenő zenekarok sokaságát eredményezte. Az élőzene fellendülésével számos új szereplő jelent meg a piacon, akik speciális szaktudásukkal és kapcsolati hálójukkal kiszorították az addig trendiktálónak számító lemezkiadókat az „élmezőnyből”. Ilyenek például a 'booking' ügynökségek, akik a hozzájuk szerződött zenei produkciók élőzenei fellépéseivel foglalkoznak illetve a zeneműkiadók, akik audiovizuális, kereskedelmi célú tartalmak alá értékesítenek zenei repertoárokat.

Az élőzene fellendülése a zenészek bevételi struktúrájában is megmutatkozik. A koncertek iránti növekvő keresletre és a lemezértékesítések csökkenésével járó elesett bevételekre a zenészek a fellépti díjak jelentős emelésével reagáltak. Népszerű, világsztár szintű előadók esetében nem ritka az évi 50%-os árnövekedés, aminek hátterét az adja, hogy a dinamikus növekvő fesztiválpiacon nem képes lépést tartani az „A” kategóriás zenei produkciók kínálata, s így jelentős túlkereslet alakul ezekre a produkciókra.

Feltörekvő zenészek esetében azonban más a helyzet. Ők nem tudják oly mértékben kapitalizálni a megnövekedett keresletet, mint világsztár "kollégáik", azonban a tudatos közönségépítéshez remek terepet biztosítanak a különböző fesztiválok. Utóbbiakkal kapcsolatban az általam készített számos mélyinterjú során az is kirajzolódott, hogy a közönségépítés mellett nem annyira fontos a jogdíjbevételek növelése. Inkább a közönséget szeretnék kiszolgálni a tőlük telhető legjobb módon, ezért sokszor saját jogos érdekeikről lemondva tesznek eleget a fogyasztói igényeknek.

Nem reprezentatív, kvalitatív kutatásom azt is kimutatta, hogy a szerzői jogtudatosság egyenes arányban nő az ismertséggel. Azok az előadók, akiknek elsődleges kereseti forrás a zene, már sokkal inkább szem előtt tartják a jogosítási folyamatokat és jobban ügyelnek a jogdíjbevételek optimalizálására is. Ahhoz azonban, hogy valaki zenélésből meg tudjon élni, főleg Magyarországon, már egy igen széleskörű rajongóbázis szükséges, ami a hazai piacon csak néhányaknak adatik meg.

Bár egy olyan dinamikusan változó iparágban, mint a zeneipar, mindenhol folyamatosan jelen levő megoldandó kérdés és kihívás, a hazai piacra különösen igaz, hogy szükséges erősíteni a fogyasztók zene iránti tudatosságát. Az iparági szakértők véleménye szerint ez lehetne az egyik kulcs ahhoz, hogy a magyar zenei produkciók ki tudjanak lépni a globális szintre és nemzetközi karrierre tehessenek szert.

Ehhez azonban elengedhetetlen az iparági szereplők közötti hatékony kommunikáció és a törvényhozó szervek aktív bevonása. Az évek alatt szükségessé vált olyan szabályok bevezetése, mely a jelenlegi fogyasztói szokásokra való tekintettel képes hatékonyan képviselni a jogtulajdonosok érdekeit. Az utóbbi években megfigyelt jogharmonizációs folyamatok és jogszabály-indítványok is ezt a célt hivatottak szolgálni, az azonban egyelőre a „jövő zenéje”, hogy mekkora sikerrel.

Versenyezzünk, de hogyan?

Kéri Brigitta (Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak)

Konzulens: Dr. Szekeres Diána (Üzleti Jog Tanszék)

Az Európai Unió megalakulása és bővítési folyamata óriási lehetőségeket teremtett a piaci viszonyok átrendeződésével. A szereplők interakcióit kénytelenek voltak egységes szabályok közé szorítani, akárcsak nemzetállami szinten. Ezen szabályoknak már a kialakítása sem egyszerű, nem is beszélve azok betartásáról, esetleg szankcionálásáról. A sokéves tapasztalat bizonyítja, hogy a jognak minden oldalról feddhetetlennek kell lennie ahhoz, hogy elkerülhető legyenek az olyan vitás ügyek, amelyeknél az érintettek a jogszabályok egyes hiányosságait használják ki. A kiskapukat a kreatív emberek mindig megtalálják, de a kreativitással együtt a jogalkotók is fejlődnek, felkészülnek a legirrealisabb lehetőségekre is.

A komolyan szabályozott versenyt 3 kategóriában sértik meg, melyeket egyenként és részletesen ismertetek a dolgozat során. A szankciók általában elég súlyosak, viszont a vizsgálat gyakran sok időt vesz igénybe. A komoly szankciók minimálisra csökkenthetők, amennyiben az ügy felderítése során az érintettek együttműködnek, nem hátráltatják azt. Ezt az esetet tükrözi a 3 banán importőr kartelljének esete, amelyben a 60 millió eurós bírságot úgy kerülte el az egyik vétkes, hogy perdöntő információkkal szolgált a vizsgálat során.

Szabályok vannak a versenyre. Szankciók vannak annak megsértésére. Ezek megvalósulása viszont egy egész más kérdés. Az esetek megítélése pedig mindig attól függ, a szemlélő éppen melyik oldallal tud jobban azonosulni.

Fogyasztói tudatosság avagy fogyasztóvédelem az Európai Unióban

Márton Andrea (Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak)

Konzulens: Dr. Szekeres Diána (Üzleti Jog Tanszék)

Dolgozatomat az Európai Unió jogrendszerének bemutatásával kezdem meg, illetve kitérek az európai uniós és a magyar versenyjog bemutatására. Ezt követően dolgozatom fő témáját - a fogyasztóvédelmet - fejtem ki. Definiálom a fogyasztó fogalmát, ezt követően leírom az Európai Unós fogyasztóvédelmi politika alakulását. Leírom, hogy a különböző európai uniós szerződések mennyiben járultak hozzá a fogyasztóvédelmi politika alakításához, milyen intézmények létesültek a fogyasztók jogainak biztosítására és bemutatom az eddig megfogalmazott fogyasztóvédelmi programokat. Ezt követően kitérek a magyarországi fogyasztóvédelmi szabályozásra.

A gyakorlati megközelítés céljából bemutatok hét fogyasztóvédelmi esetet: három esetet a gyógyszeriparból, hármat a Curia ítélezéseiből, végezetül pedig egy olyan esetet mutatok be, mely még egyelőre nem került semmilyen fogyasztóvédelmi hatóság elé, viszont szerintem sérti a fogyasztók jogait. Ez az eset az UEFA Európa Bajnokságra történő jegyértékesítését öleli fel. Különböző hatóságoknál járok utána, hogy az elképzelésem alapján valóban sérti az UEFA eljárása a fogyasztói jogokat, illetve szembe megy a jelenleg életben lévő európai uniós fogyasztóvédelmi programmal. Ezt a kutatásomat kiegészítem még egy primer kutatással, amely során az uniós, illetve a magyar fogyasztói tudatosságot kutatom.

Végezetül összefoglalom dolgozatom főbb következtetéseit.

Internetes üzleti lehetőségek

Panyi Mátè (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Szekeres Diána (Üzleti Jog Tanszék)

Az internet szerves részévé vált mindennapjainknak. A szórakozástól és társalgástól, az online vásárlásig számos felhasználási módja alakult ki az évek során. Az internetes tartalmak rendkívül sokrétűek, minden felhasználó képes megtalálni a számára szükséges vagy érdekes adatokat. Ennek egyszerűvé tételének érdekében jöttek létre a keresőmotorok. Ezen eszközök képesek a kereséseket és felhasználókat társítani, amelynek köszönhetően könnyedén leszűkíthető az internetezők érdeklődési köre. Ez a rendszer azonban nem csak egyedül a felhasználó érdekeit szolgálja.

Az internetezők számának növekedésével együtt jelentek meg a gazdasági lehetőségek. Az emberek a tudtuk nélkül készítettek statisztikákat a saját szokásaikról, tevékenységükről és érdeklődésükről. Ezek az adathalmazok az internetes reklámozás rohamos fejlődését eredményezték. A reklámok idővel személyre szabottá váltak a megadott személyes adatok és a keresések alapján.

Az internet gazdasági mivolta azonban nem csak a reklámozásra korlátozódik. Ennek megértése érdekében érdemes megvizsgálni a Google növekedését. A nagysikerű vállalat egykor csak egy keresőmotort birtokolt, amely olyannyira sikeres volt a versenytársaival szemben, hogy lehetőséget kapott a terjeszkedésre. A Google az internet már meglévő szolgáltatásait fejlesztette, mint például a levelezés, tájékozódás (google maps) és szórakozás.

A Google felvásárolta 2006-ban a Youtube videomegosztó portált, amellyel teret adott egy új vállalkozási formának. A Youtube partnerprogram résztvevői az oldal reklámbevételeiből kaptak juttatásokat a feltöltött tartalmak megtekintései alapján. A partnerek száma rohamosan nőtt az évek során, azonban egyre nehezebbé vált az új tagok helyzete. Egyes korai csatornák észlelték az új tagokban rejlő lehetőségeket, ezért cégeket alkottak és szerződést kötöttek velük. A szerződések többnyire mindkét fél számára előnyösek voltak.

A nagy Youtube csatornák egy része azonban nem elégedett meg a bevételek rájuk eső részével. A saját területüket monopolizálni akarták. Ennek több módja is volt, melyek közül a legismertebb az alkotási forma liszenszezése. Ez a tevékenység azonban az internet más szolgáltatásaiban is megjelent. Az internetes jogrendszer hiánya vagy kiforratlansága miatt ez sajnos lehetséges volt. Felmerül a kérdés, valóban veszélyben vannak azok az új partnerek, akik nem hajlandók csatlakozni, vagy van valami, ami gátat szabhat a témák kisajátításának?

Manipuláció és befolyásolás - határok a reklámszabályozásban

Sánta Zsófia (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Markovich Réka (Üzleti Jog Tanszék)

Dolgozatomban a reklámokban történő befolyásolás és manipuláció témakörével foglalkozom. Ez egy szerteágazó és összetett terület, komplex jogszabályozási rendszerrel.

A reklámok definiálása különböző módon történik annak függvényében, hogy gazdasági, marketing vagy jogi oldalról közelítjük meg. Ezen munkám keretében is igyekszem bemutatni ezt a lenyűgöző, ám igen sokoldalú témát mind pszichológiai, mind gazdasági, de legfőképpen jogi oldalról.

Számomra nagyon érdekes a reklámok befolyásoló hatása és a manipulációval való kapcsolata, melynek mentén fontos kiemelni a befolyásolás és az ezen már túlmenő manipuláció közti különbséget. Ezzel kapcsolatban utánajárok a manipulatív, tisztességtelenül befolyásoló reklámok különböző formáinak, feltárva így a köztük lévő különbségeket és hasonlóságokat.

Bemutatom, milyen eszközök és módszerek jelennek meg a tisztességtelen befolyásolás kapcsán. Ezt alátámasztandó, korábbi eseteket vizsgálok meg.

Kiemelem a megtévesztés azon formáját, mikor a fogyasztó úgy válik a megtévesztés áldozatává, hogy nem is tud róla, nincs is tisztában azzal, hogy bármilyen reklámkommunikációs hatás érné. Ilyen eset a szubliminális, úgynevezett tudatosan nem észlelhető reklám használata. Ehhez hasonlóan tiltott a burkolt reklámok használata is, mellyel kapcsolatban érintem a termékmegjelenítést is, mely korábban idetartozott, ma már azonban megengedett.

A reklámok jogi szabályozásának célja, hogy megteremtse a tisztességes versenyhez szükséges megfelelő jogi környezetet és biztosítsa az érintett felek érdekeinek védelmét. Összességében arra jutottam, a manipulatív, megtévesztő reklámok ezt sértik meg: tisztességtelenül befolyásolják a fogyasztókat, így sértve az ő, illetve a versenytársak jogait is.

Hitelbiztosítékok a zálogjogi reform után

Sólyom Andrea Klaudia (Nemzetközi gazdálkodás alapszak)

Konzulens: Dr. Verebics János (Üzleti Jog Tanszék)

A 2013-as Polgári Törvénykönyv új alapokra helyezte a hitelbiztosítékok korábbi rendszerét, jelentős mértékben átalakítva azt. Az új Ptk. – önálló fejezetben - a foglalót, a kötbért és a jogvesztés kikötését tekinti a szerződések általános szabályai között elhelyezett szerződést megerősítő eszköznek, ugyanakkor – rendszertanilag máshova beépítve, vagy a korábbihoz képest más jogintézményi formában – fenntartja a többi biztosítékot is. Így a zálogjog a dologi könyvbe került át, a kezesség és a bankgarancia pedig önálló szerződéstípusokként az egyes szerződések között kerültek elhelyezésre. A Ptk. zálogjogi szabályait a törvény hatályba lépése óta számos kritika érte. A kódex 2016-os módosítása a hitelbiztosítékoknál visszaállította a két éve bevezetett különvált zálogjog helyett a magyar jogban korábban elterjedt önálló zálogjogot. A törvény a különvált zálogjog hitelezési gyakorlatban betöltött nem túl jelentős szerepét megszüntette, és megteremtette a lehetőségét annak, hogy a pénzügyi intézmény az ingatlanra vonatkozó járulékos jelzálogjogát önálló zálogjoggá alakítsa át, mely eltér az újrashabályozott önálló zálogjogtól.

Közvetítő webshopok és fogyasztóvédelem - az Airbnb normatív szempontú vizsgálata

Szabó Noémi (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Pázmándi Kinga (Üzleti Jog Tanszék)

Az internet elterjedésének és az ország széleskörű lefedettségének köszönhetően alakulhatott ki napjaink egyik leggyorsabban fejlődő gazdasági területe az elektronikus kereskedelem. Ide sorolható az online vásárlás is, ami gyorsaságának, egyszerűségének, kényelmének köszönhetően egyre inkább elterjedt a fogyasztók körében. Azonban az interneten keresztüli vásárlás felvetet új kérdéseket és problémákat, mind a folyamat működésével, mind a jogi szabályozással kapcsolatban. A fogyasztóvédelmi jogok, a szerződésre-, tájékoztatásra-, adatvédelemre- és fizetésre vonatkozó rendeletek és törvények együttesen szabályozzák az elektronikus kereskedelmet. A különböző funkcióval működő honlap-típusok eltérhetnek szabályozottságukban és más-más viszonyt ápolhatnak a fogyasztókkal. A tanulmányban bemutatásra kerül a napjainkban egyre népszerűbb, 180 országot érintő Airbnb online szállásközvetítő cég és annak története, működése és jelenlegi pozíciója a különböző országokban. Az Airbnb, mint harmadik fél lép föl a szállást kínáló és a szállást keresők között, és intézi a szállással kapcsolatos teendőket. Azonban számos jogi kérdés és probléma merül föl a vállalat működésével kapcsolatban. A tanulmányban megvizsgálásra kerülnek a szolgáltatással kapcsolatban felmerülő elsősorban fogyasztóvédelmet érintő esetek, mind hazai, mind határokon átnyúló ügyletek esetében.

"Zöld úton" Európában

Sztebel Krisztina (Gazdálkodási és menedzsment alapszak)

Konzulens: Dr. Szekeres Diána (Üzleti Jog Tanszék)

Korunk egyik legégetőbb problémája a környezetszennyezés. Ez a probléma, csak néhány évtizede kapott fontosabb szerepet a különböző országok szemléletében, politikáiban. Nem véletlenül, hiszen a mindennapi életre, gazdaságra, komoly és beláthatatlan hatással lehet.

Az Európai Unió eredeti célkitűzései között nem szerepelt környezetvédelem, ám gazdasági fejlődésével egyenes arányban kezdett romlani környezetének állapota. A környezet megóvásának érdekében, az első lépést az 1972-es párizsi csúcstalálkozón tették meg, ahol elhatározták, hogy ki kell alakítani egy közös környezetvédelmi politikát, mely a fenntartható fejlődést szolgálja. Az eredmény nem maradt el, mely az 1973-ban megszületett első cselekvési program lett. Az Európai Unió környezetvédelmi politikájában, jogszabályokat és cselekvési programokat fogad el, melyekhez különböző finanszírozási eszközöket biztosít. A cselekvési programok egyfajta keretet, irányt mutatnak az országoknak a megvalósítandó célok végrehajtásához, amelyek megvalósulását az Európai Bizottság ellenőrzi. Az Európai Unió a tagországok számára nem írja elő, hogyan kell megvalósítani, milyen eszközökkel érje el a kívánt célt, ez teszi oly érdekessé és változatosá a különböző országok környezetvédelmi jogát, előírásait. A választható környezetvédelmi szabályozásnak három típusát különböztetjük meg, a közvetlen, a közvetett és a vegyes típusút. Közvetlen a törvény, rendelet, előírás, míg közvetett a különböző környezetvédelmi adók, díjak, támogatások.

A Környezetvédelmi Ügynökség fontos szerepet tölt be az Európai Unió környezetvédelmi jogalkotásban. Feladata, hogy független szervezetként megbízható adatokkal szolgáljon a környezet adott állapotáról. Szerepének fontossága megkérdőjelezhetetlen, adatai és kutatásai nélkül, nem lehetne sem megelőzni a környezetben bekövetkező nagyobb károkat, sem a cselekvési programoknak nem tudna alapot szolgáltatni.

Az Európai Unió mellett egy másik óriási nemzetközi szervezet is régóta harcol a környezetünk megóvása érdekében. Az ENSZ a második világháború után a béke megtartása és a háborúk megelőzése érdekében jött létre, azonban mára szervesen beépült a tevékenységei közé a környezettudatos politika, gazdaságpolitika kialakítása, alkalmazása.

Idegen nyelvi 1. szekció

2016.11.17. 08:30 E épület 807 terem

Elnök: Dr. Sárvári Judit (Idegen Nyelvi Központ)

A Tolmácsok Társadalmi Megítélése

Balku Laura Bernadett (nemzetközi két idegennyelvű konferenciatolmács szak)

Konzulens: Dr. Szabó Csilla (Idegen Nyelvi Központ)

A dolgozat a tolmács szakmáról szól, valamint annak a társadalmi megítéléséről. A bevezetésben a szakma bemutatása után, néhány alapvető szakmabeli kérdésről esik szó. A dolgozatban kiemelt szerepet kap a társadalom szemlélete a tolmácsokról. A felvetésem az, hogy a tolmács szakmát a közvélemény valamiféle "misztikumként" látja. Ebből következik, hogy a közvélemény számára nem egyértelmű a tolmácsok szerepe, valamint ismereteik sokszor tévesek, hiányosak, fél igazságokat tartalmaznak. Hipotézisem egy internetes kérdőív segítségével próbálom bizonyítani, mellyel a magyar társadalom egy szegmensének véleményét mérem fel. A kérdőívben feltett számos kérdésre a kitöltőknek többféleképpen is lehetőségük volt válaszolni, értem ezt rövid szöveges válaszokra, fontossági sorrend megállapítására is, valamint a kitöltők, akár hosszasan is kifejthették véleményüket a kérdésekről, amennyiben úgy kívánták. A kutatás végeredményére reflektálva, később az esetleges meglepő válaszokat, fordulatokat elemzem, véleményezem, valamint azoknak esetleges okait vizsgálom. Zárásképpen, a dolgozat esetleges későbbi felhasználására, kibővítésére hívom fel a figyelmet.

A szavak ereje - A szociális munka területén végzett tolmácsolás nehézségei (francia)

Gáspár Judit Iлона (Nemzetközi két idegennyelvű konferenciatolmács szak)

Konzulens: Beták Patrícia (Idegen Nyelvi Központ)

A tolmácsolásnak több fajtája létezik, beszélhetünk többek között konszekutív, szinkron, vagy akár kíséző tolmácsolásról, s ezek mindegyikének megvannak a maga nehézségei. Viszont dolgozatomban egy viszonylag új típus kihívásait szeretném elemezni: a szociális és hatósági tolmácsolás problémáit, nehézségeit, melyek a többi tolmácsolás-fajtánál is jelen lévő kihívások mellett újak elé is állítja a tolmácsot.

A szociális és hatósági tolmácsolás pontosabb meghatározása után külön ki szeretném emelni a szociális munka területén végzett tolmácsolást, mely különösen nehéz feladat a legjobb, leggyakorlottabb tolmács számára is és nem mindenki alkalmas ennek a munkának a végzésére. Ki szeretnék térni többek között az előítéletekre, az érzelmi túltelítettségre, a titoktartás, és különösen a szavak megválogatásának kiemelkedő fontosságára, hiszen ezen a területen egyetlen szónak is hatalmas jelentősége lehet, emberek életét változtathatja meg akár pozitív, akár negatív irányba.

Összességében egy minél átfogóbb képet szeretnék adni arról a viszonylag új típusú tolmácsolásról, amelyre napjainkban egyre nagyobb szükség van, remélve, hogy dolgozatommal rávilágíthatok arra, mennyire fontos, hogy ezt a munkát képzett, jól felkészített szakemberek végezzék, hiszen itt emberi sorsok, életek forognak kockán.

A tolmács, mint a politikai párbeszéd közvetítője (angol)

Jámbor Flóra (Nemzetközi két idegennyelvű konferenciatolmács szak)

Konzulens: Dr. Szabó Csilla (Idegen Nyelvi Központ)

A dolgozat célja rávilágítani arra, hogy a tolmács, bár láthatatlan, nem tekinthető pusztán a nyelvi közvetítés eszközének a politikai párbeszéd során, fontos szerepet tölt be a több nyelven történő diplomáciai diskurzusban. A tolmácstól alapvetően elvárt neutralitás követelményének – főleg konzekutív tolmácsolás során – igen nehéz minden körülmények között megfelelni. Dolgozatomban elsősorban azokkal az esetekkel foglalkozom, amikor egy politikai szereplő és a hozzá lojális tolmács, kihasználva egyrészt, hogy a párbeszéd, amelyben eredetileg két szembenálló fél vesz részt, kiegészül egy harmadik szereplővel, másrészt, hogy a nyelvek közötti váltás alkalmas a ferdítésre, hiszen a folyamat végeredményeképpen a forrás- és a célszöveg sosem egyezik meg teljesen, összejátszanak a megrendelő érdekeinek érvényesítése érdekében. A forrás- és a célnyelvi szöveg említett különbsége miatt az átadandó üzenetet politikai értelemben is lehet torzítani, ami által az azt befogadók potenciálisan manipulálhatók. Ennek különböző fokait figyelhetjük meg, a feszültség elsimításától kezdve, az időnyerésen, a téves vagy káros kijelentések korrekcióján át akár a tolmácsolás politikai propagandához való felhasználásáig is.

Kutatásom során elsősorban a tolmácsolás etikai, módszertani kérdéseivel, annak diplomáciai területen való alkalmazásával kapcsolatos irodalmat, múltbeli esettanulmányokat használtam fel. Ezen kívül számos interjút készítettem a szakmában még mindig jelenlévő tolmácsokkal, hogy az ő tapasztalataik meghallgatása által a lehető legteljesebb képet kapjam a témával kapcsolatban.

A rajzfilmek és a popkultúra hatása a nyelvtanulásra (angol)

Nagy Bence Imre (Nemzetközi két idegennyelvű konferenciatolmács szak)

Konzulens: Ruzsbatzky Zsuzsanna (Idegen Nyelvi Központ)

Dolgozatom célja a rajzfilmeknek és a popkultúrának az idegen nyelvek tanulására gyakorolt hatásának elemzése. Saját tapasztalatom és kutatómunkám alapján kívánom vizsgálni, miként segítik a nyelvek tanulását a rajzfilmek és az egyéb popkultúrához tartozó tartalmak.

Kutatásom alapvetően olyan idegen nyelvet tanuló személyekre fókuszál, akiknek magyar anyanyelvűek. Először olyan idegennyelvű audiovizuális anyagokat fogok vizsgálni, melyek egy igen széles közönség számára elérhetőek voltak a nyolcvanas és kilencvenes években. Mivel én magam is először a televízióban talákoztam idegennyelvű tartalommal, meg szeretném vizsgálni, hogy a nyolcvanas és kilencvenes években született nyelvtanulók is hasonló körülmények között talákoztak-e először idegennyelvvel. Ezen audiovizuális tartalmak hatását is vizsgálni kívánom, főként olyan szempontból, hogy mennyiben járulnak hozzá ahhoz, hogy az emberek később egy idegen nyelv tanulásába fogjanak. A dolgozatom ezen részét a fent említett korcsoport tagjai között lefolytatott felmérésem alapján készítem.

A következő részben az egyéb popkultúrához tartozó tartalmak hatását fogom vizsgálni, név szerint abból a szempontból, hogy mennyiben járulnak hozzá a nyelvtanulás elősegítéséhez. Különböző források hatásait fogom vizsgálni, beleértve a képregényeket és a videojátékokat is. Kutatásom ezen részét is kérdőívekre alapozom, kiegészítve a saját tapasztalataimmal és releváns szakirodalommal. Céлом bebizonyítani, hogy a rajzfilmek és a popkultúra nagyban segítik az idegennyelv-tanulást.

Kép és metafora

Nagy Dorottya Flóra (Ipari termék- és formatervezői alapszak)

Konzulens: Dr. Bocz Zsuzsanna (Idegen Nyelvi Központ)

A magyar nyelvben bizonyos helyzetek leírására, érzések, benyomások, emberek jellemzésére képes kifejezéseket, nyelvi metaforákat használunk. A valóság és a kép között vont párhuzamnak általában valamilyen kulturális háttere van, ebből fakad a nyelvi metaforák sokszínűsége és különbözősége egyes nyelvekben, kultúrákban. A dolgozat célja ezeknek összehasonlítása az olasz és a magyar nyelvben, képekkel megjelenített példákon keresztül.

A tolmácsolás jövője technológiai szempontból

Sotkovszky Lili (Nemzetközi két idegennyelvű konferenciatolmács szak)

Konzulens: Beták Patrícia (Idegen Nyelvi Központ)

Dolgozatom célja a tolmácsolást érintő jövőbeli technológiai változások bemutatása. Elsődleges célom, hogy megállapítsam, hogy a professzionális tolmácsok egybehangzó véleményen vannak-e a kérdésről, vagy vannak részletek, melyekben nem értenek egyet. Kutatási módszertanként az interjút választottam, mert nem korlátozza a válaszok terjedelmét, lehetőséget ad összetett témák megvitatására, illetve a kérértelmű válaszok tisztázására. Az interjúk során a következő kérdéseket teszem fel: - Mit gondol, mi könnyítené meg tolmácsként a munkavégzését? (IT eszközök, tolmácsolás-támogató szoftver, stb.) - Van-e valamilyen félelme / aggálya az ilyen technológiai eszközökkel / újításokkal / szoftverekkel kapcsolatban? - Szívesen segítene technikai újdonságok kidolgozásában pilot programokon keresztül? - Van-e távtolmácsolási tapasztalata? - Mit gondol, a szoftverek mikor lesznek annyira fejlettek, hogy helyettesítsék a tolmácsot a munkájában? - Melyek azok a szakterületek / tolmácsolási helyzetek ahol a változás a leghamarabb fog bekövetkezni? - Melyek a tolmácsolás azon elemei melyek nem helyettesíthetők gépekkel?

Női szakma a tolmácsolás? (angol)

Udvardy Balázs (Nemzetközi két idegennyelvű konferenciatolmács szak)

Konzulens: Beták Patrícia (Idegen Nyelvi Központ)

A dolgozat arra keresi a választ, hogy vajon kimondható -e, hogy a tolmácsolás női szakma. Abban az esetben, ha ez megállapítható, azt szeretném vizsgálni, hogy mivel indokolható ez. Elsősorban Magyarországon fogom tanulmányozni a kérdést, mivel a statisztikai adatokat főleg innen merítettem, de a dolgozatom egy részében olyan adatokat is fel fogok használni, melyek az Amerikai Egyesült Államokból származnak.

A tanulmányom elején nagy vonalakban vizsgálom majd a női és férfi agy felépítése közti különbségeket, valamint azt, hogy ezen különbségek hogyan határozhatnak meg számos tolmácsoláshoz köthető adottságot, képességet, készséget. E képességekben, készségekben igyekszem elmerülni azzal a céllal, hogy megállapítsuk; inkább a nők vagy a férfiak jeleskednek bennük. Ehhez segítségemre fog szolgálni 8 interjú, melyet nyelvtanárokkal és tolmácsokkal készítettem. Tervezem azt is, hogy a teljesség igénye nélkül betekintést nyújtok a nők társadalmi helyzetébe szoros összefüggésben az "üvegplafon" jelenséggel, mely nagyban befolyásolhatja azt, hogy a nők manapság mely szakmákban helyezkednek el szívesebben. Végül, de nem utolsósorban tervezek egy kis kitérőt tenni, hogy vázoljam a férfiak jelenlegi társadalmi problémáit szorosan kapcsolódva Philip Zimbardo "Nincs kapcsolat" című könyvéhez. Remélem mindezek áttekintésével választ kapunk majd a dolgozatom legfőbb kérdésére: "Női szakma a tolmácsolás?"

Idegen nyelvi 2. szekció

2016.11.17. 08:30 E épület 503 terem

Elnök: Dr. Kiszely Zoltán (Idegen Nyelvi Központ)

A budapesti és bambergi Erasmus-tapasztalatok összehasonlító elemzése

Burkert Franziska, Mante Elena Valentina

Konzulens: Dr. Brandt Györgyi (Idegen Nyelvi Központ)

Előadásunkban az Erasmus világának különböző oldalait vizsgáljuk meg. Összevetjük a kurzuskínálatot, a szabadidő eltöltésének lehetőségeit, a vizsgarendszerek különbözőségeit, a magyarokkal való kapcsolatok kialakításának lehetőségeit, a mentalitásbeli különbségeket.

Német egyetemi városunkat, ahol két évet töltöttünk, új otthonunkkal, Budapesttel hasonlítjuk össze. Szót ejtünk a várost és az egyetemet érintő első benyomásainkról, valamint megfogalmazzuk elvárásainkat, kívánalmainkat.

Kis nyelvek "reinkarnációja"

Buzás Lilla Tamara (nemzetközi két idegennyelvű szakfordító szak)

Konzulens: Dr. Élthes Ágnes (Idegen Nyelvi Központ)

Az UNESCO által közölt adatok szerint a világon beszélt mintegy 6000 nyelv kb. 90%-a száz éven belül ki fog halni.

Dolgozatom célja azoknak a különböző folyamatoknak a szemléltetése, amelyek alapján egy adott népcsoport nyelve veszélyeztetetté válik, a nyelvi veszélyeztetettség okainak, illetve az állami nyelvpolitika szerepének bemutatása. Ezt három esettanulmánnyal támasztom alá, melyek három sikeres nyelvfelélesztési módszert mutatnak be.

A vizsgálatok eredményeképpen elmondható, hogy a nyelvi revitalizációs kísérletek eredményesek lehetnek, ugyanakkor összegzésként kitér a haldokló nyelvek megmentésének szükségességére is.

Napelemek hatásos teljesítmény-előrejelzése – Szigetüzemre való törekvés az okos városban

Csécsi Miklós (Villamosmérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Raisz Dávid (Villamos Energetika Tanszék), Dr. Brandt Györgyi (Idegen Nyelvi Központ)

A történelem folyamán mindig is fontos szerepet játszottak a városok, a jövőben pedig a globalizáció és ez által az urbanizációs folyamatok előtérbe kerülésével valószínűleg még relevánsabb szerepkört fognak betölteni. Egyes előrejelzések szerint 2050-re a Föld lakosságának 70%-a - mintegy 6 milliárd ember - városokban fog élni. Felfoghatjuk ezt a helyzetet úgy is, mint egy, a globalizáció által okozott „betegséget”. Ezt a „betegséget” kezelni kell, méghozzá nem tünetileg, hanem egészen a gyökerekig kell leásnunk: fel kell készülni a kialakuló helyzetre, a jövő alapjait ma kell lefektetnünk. A probléma megoldása, vagyis „az orvosság” több pilléren nyugszik. Ezen pillérek által egy komplex bemutatásra töreksem a dolgozat során, lineáris felépítést alkalmazva miközben a vezérszál az energetikára irányul.

Először ismertetem az újfajta városmodell létrejöttének a demográfiai, technológiai kiváltó okait, meghatározom, hogy mit is jelent az okos város fogalma. A leírtakat már megvalósított koncepciókkal illusztrálni is fogom. Ezen fejezet záróakkordjaként bemutatom a nagy áttörést jelentő smart - és mikrogridek által megreformált energiaellátási rendszert.

A népesség számának növekedésével az energiafogyasztás rohamos növekedése is prognosztizálható. Az energiaszükségletet nem lehet pusztán fosszilis energiaforrásokból fedezni, megújuló energiaforrásokra is szükség van. Ehhez először áttekintem az Európai Unió megújuló energiaforrásokra vonatkozó irányelvét (Renewable Energy Directive), majd betekintést nyújtok Magyarország megújuló energia hasznosítási cselekvési tervébe, legvégül megvizsgálom, hol tart Magyarország, illetve, hogy a tagállamok hol tartanak.

A napelemek hajtóereje maga a napenergia. Ebben a fejezetben megismerkedhetünk a napenergiával, megvizsgálom, hogyan is érik el a napsugarak a földet. Ezek után áttekintem Magyarország napsugárzás, napfénytartam és felhőzet viszonyait.

A dolgozat következő részében a napelemek működési elvének és típusainak rövid ismertetése után az egyes időjárási tényezők napelemekre gyakorolt hatásainak vizsgálatával foglalkozom, célom egy olyan algoritmus létrehozása, mely a különböző időjárási tényezők figyelembevételével képes egy napelemes rendszer hatásos teljesítményét előre jelezni.

A dolgozat során - saját mérési tapasztalatokra hivatkozva - rámutatok már megvalósított napelemes rendszerek hibáira is, hiszen azok kritikus volta befolyásolja az előállított hatásos teljesítményt.

Végző soron szeretnék választ találni arra az innovatív kérdésre, hogy egy családi ház, irodaház, egyes városi intézmények esetében megvalósítható-e egy szigetüzem kialakítása. Megkoronázva munkámat megvizsgálom a saját magam által készített Si egykristály napelemcellát, bemérem, majd megnézem, vajon lehetséges-e ezzel egy szigetüzemet létrehozni.

MCNP modell fejlesztése BN-800 reaktortípus alapján (angol)

Cseh Ábel Imre (Energetikai mérnöki alapszak)

Konzulens: Dr. Czifrus Szabolcs (Nukleáris Technika Tanszék), Németh Béla (Idegen Nyelvi Központ)

A BN-800-as reaktortípus a legfrissebb nátriumhűtésű reaktorkoncepció, mely a Beloyarsk-i atomerőműben üzemel Sverdlovsk megyében, Oroszországban. A gyors reaktorok fejlesztése szinte egyidős a nukleáris ipar megszületésével, de a típus mégsem tudott elterjedni a kereskedelmi forgalomban. A fejlesztések az 1990-es évek óta felgyorsultak, ahogy egyre sürgetőbbé vált, hogy választ adjon az iparág a nukleáris üzemanyagciklus jövőjével kapcsolatos kérdésekre. A nátriumhűtésű gyorsreaktorok fő alkotóelemei lehetnek a félig-zárt, zárt vagy akár szimbiotikus üzemanyagciklusnak.

Ennek a munkának az első célja egy olyan modell kidolgozása, amely alkalmas reaktorfizikai számítások elvégzésére. A fejlesztés során kizárólag publikus forrásból hozzáférhető adatokat használok fel. Mivel ezek között nincsen átfogó leírást adó forrás, a folyamat sok iterációt igényelt. A modellnek továbbá alkalmasnak kell lennie későbbi nukleáris üzemanyagciklussal kapcsolatos számítások elvégzésére. A modellt az MCNP (Monte Carlo N-particle) kódhoz fejleszttem, mely egy többcélú, univerzális reaktorfizikai számítási eszköz.

A dolgozat második célja, hogy közelítő számításokat végezzek a fő paraméterekre, beleértve a dúsítás, reaktivitás és keff értékeit, két zónakiosztásra. Mivel a bemeneti adatok nem validáltak, így az egyik ellenőrzésre alapvetően használt módszer a „reverse engineering”.

A munka első része tartalmazza a fejlesztési munka részletes leírását, a felhasznált iterációkat és eredményeiket, illetve a kifejlesztett modell részletes bemutatását.

A dolgozat második részében a számítási eljárást illetve az eredményekből levonható legfontosabb következtetéseket tárgyalom.

Az Y generáció megszólítása - Alternatív munkaerő-toborzási megoldások

Faddi Anna (szakfordító- tolmács szak)

Konzulens: Dr. Élthes Ágnes (Idegen Nyelvi Központ)

Dolgozatomban azt vizsgálom, a hagyományos toborzási módszerek helyett milyen új megoldásokat tudnak alkalmazni a multinacionális pénzügyi vállalatok (különösen biztosítótársaságok) az ún. Y generációs jelöltek toborzásához. Munkám kiindulópontja az, hogy az Y generációnak a korábbi generációkhoz képest megváltoztak a munkavállalással kapcsolatos igényei, szokásai. Kutatásaimat alapvetően interneten végeztem, hozok példákat Magyarországról és Franciaországból is.

Svábok favázás építkezési módja Dél-Dunántúlon (német)

Müller Ákos (Építésmérnöki mesterképzési osztatlan szak)

Konzulens: Dr. Brandt Györgyi (Idegen Nyelvi Központ), Dr. Krähling János
(Építészettörténeti és Műemléki Tanszék)

Magyarországi németként kiemelten fontosnak tartom, hogy kultúránkat és identitásunkat megőrizzük. A népdalok, táncok, viseletek és hagyományok mellett örökségünk egy igen nagy, de napjainkban elhanyagolt része az építészet. Építészhallgatóként dolgozatommal ezen szeretnék változtatni, bemutatva a magyarországi németek mára majdnem elfeledett favázás építkezési módját, a fachwerk építészetet.

A dolgozat tárgyát képező épületek szoros kapcsolatban állnak a magyarországi németiség történelmével. Így elengedhetetlen, hogy a dolgozat során ismertessem a németek Magyarországra történő betelepítésének folyamatát, továbbá azokat a törvényeket, rendeleteket, melyek az újonnan betelepült német lakosság házépítési szokásaira is kihatottak.

A történelmi előzmények elemzését követően a Dél-Dunántúlon található épületeken keresztül mutatom be a magyarországi németek favázás építkezési módját, a fachwerk épületek fejlődését. Összehasonlítom a szerkezetet, az épületek alaprajzi kialakítását, anyaghasználatát a korabeli magyar lakóházakkal és kitérek az eltérő térhasználatból eredeztethető különbségekre is.

A jövő sorsa (spanyol)

Nyárády Dorottya (Villamosmérnöki alapszak)

Konzulens: Dr. Jámbor Emőke (Idegen Nyelvi Központ)

Prezentációm témája nem más, mint egy olyan kérdésnek az elemzése mely manapság az emberek döntő többségét foglalkoztatja, és sok esetben befolyásolja mindennapjainkat, vagy akár egyes döntéseinket is.

Ez a kérdés nem más, mint hogyan lehet akár egy már meglévő kisvállalkozásból, akár egy még kialakulóban lévő magáncégből, esetleg családi vállalkozásból egy multinacionális céget létrehozni egy folyamatosan változó gazdasági világban.

Mindazon túl, ha már elértünk a csúcsra hogyan lehet megtartani helyünket egy folyamatos versenyben mely a legjobbak között zajlik.

Fentieket egy általam választott cégen keresztül szeretném bemutatni, mely véleményem szerint nagyon sokat tett, hogy a csúcsra kerüljön, és hogy megtartsa élvonalbeli pozícióját a jelenlegi felgyorsult fejlődő világban.

Mindezt teszi úgy, hogy folyamatos figyelmet fordít saját környezetére, továbbá segítséget nyújt a harmadik világ béli országok felzárkóztatásához.

Kutatásom alanyai mindazon személyek, akik mindennapjaikban érintettek a technológia használatában és mindennapjaik szerves részét képezi, ők a diákok.

Kutatásaim tapasztalataival szeretném bátorítani, szorgalmazni mindazokat, akik bizonytalanok önmagukban, hogy merjenek és higgyenek elképzeléseikben, álmaikban, mert kemény munkával elérhetik céljaikat.

Kovalens enzimrögzítés új szilika hordozóra és ennek felhasználása

Szabó Kinga (Gyógyszervegyész-mérnöki mesterszak)

Konzulens: Dr. Poppe László (Szerves Kémia és Technológia Tanszék), Németh Béla (Idegen Nyelvi Központ)

A biokatalízis hatékony és környezetbarát tulajdonságának köszönhetően egyre fontosabbá válik a modern szerves szintéziseknél. Széleskörűen alkalmazzák olyan területeken, mint például kémia, biokémia, orvostudomány, gyógyszer, élelmiszer és textilipar, köszönhetően a magas aktivitásuknak, szelektivitásuknak, specifitásuknak, valamint alacsony toxicitásuknak és a nem kívánt melléktermék képzés hiányának. A biokatalitikus folyamat nem képzelhető el enzimek nélkül. Az egyik legfontosabb tény a biokatalízissel kapcsolatban, hogy az enzimek fiziológiás körülmények között működnek, valamint biológiailag lebomlanak, így alkalmazásuk környezetbarát. A szabad enzim összes előnye ellenére, a folyamat csak akkor lehetséges, ha gazdaságilag is megéri működtetni őket. Használatukat korlátozza, hogy a magas hőmérséklet, savas, vagy bázikus pH, vagy a szerves oldószerek károsítják a molekuláris szerkezetüket. A legtöbb esetben az enzimek oldott formában vannak jelen a reakcióelegyben, melyek kinyerése a reakcióelegyből technológiailag nehézkes, és a legtöbb esetben elvesznek. Az enzimrögzítés nemcsak megoldást jelent ezekre a problémákra, de az enzim egyéb tulajdonságait is kedvezően befolyásolja (stabilitás, aktivitás)

Enzimrögzítés alatt azt értjük, amikor az enzim egy inert, oldhatatlan anyaghoz van kapcsolva, amely így képes fokozni az ellenállását a változó körülményekre. TDK munkámban szeretném bemutatni az enzimek és az enzimrögzítés előnyeit, alátámasztva saját kísérleti munkával. A lipázok az egyik leggyakrabban alkalmazott enzimek közé tartoznak, mivel számos reakciót képesek katalizálni enyhe körülmények között és szelektív módon. Ezáltal ideális jelöltek enzimrögzítésre. Kísérleteim során egy újfajta porózus szilika hordozót használtam inert oldhatatlan anyagként, melynek széles körű alkalmazási területe van, mint például az enzimrögzítés is. Az átfolyós rendszerek új lehetőséget nyújtanak a modern biotechnológiában, mivel számos előnnyel rendelkezik a szakaszos üzemmóddal szemben. Ez új technikának tekinthető, ahol a reagensek keveréke és reakció az átfolyós reaktorban történik. Ez a megoldás egy jobb biokatalízist nyújt, mint a szakaszos üzemmód.